

© भारत सरकार
प्रकाशन संख्या - 1000 प्रतियाँ
प्रथम संस्करण - 2019
काश्मीरि-हिंदी-काश्मीरि वार्तालाप पुस्तक
कश्मीरि-हिंदी-कश्मीरि वार्तालाप पुस्तक

© Govt. of India
Publication No. 1000 copies
First Edition - 2019
Kashmiri-Hindi-Kashmiri Vartalap Pustak
मूल्य - 20/- (बीस रुपये)
price - Rs. 20/- (Twenty Rupees)

प्रकाशक
केंद्रीय हिंदी निदेशालय
पत्राचार पाठ्यक्रम विभाग
पश्चिमी खंड - 7,
रामकृष्णपुरम नई दिल्ली - 110066

Published by
Central Hindi Directorate
Department of Correspondence Courses
West Block - 7
Ramakrishna Puram, New Delhi - 110066

काश्मीरि-हिंदी-काश्मीरि
वार्तालाप पुस्तक

कश्मीरि - हिंदी - कश्मीरि
वार्तालाप पुस्तक

گوڈ کتھ

کیئر ریہ ہندی نڈیشالین چھ لگ بگ پنہ پتر اچار ڈ پائٹھ ڈ ریہ پتر 43 وری یو پٹھ
ہندی نڈ زانن والین لوکن مختلف ڈ ریہ یوستی ہندی پھناونچ پھل کرہنہ۔ یہ کام سہل بناونہ
باپت چھ نڈیشالے 1976 پٹھ سہل تہ پانے پھنڈ لائق کتابہ سلہ سلہ وار چھپاوان۔ اکتھ
سلسلس منز چھ ہندی۔ کشمیری۔ ہندی کتاب دستیاب یوان کرنہ۔

یہ کتاب چھ یہ کتھ مد نظر تھو تھ لیکھنہ آہنہ ز ہندی زبان چھن والین تہ سائلانین لگہ
ہندی لفظن تہ جملن ہنز پائر زان۔ یہ لگہ سہٹھاہ بکار ہندی پھنہ تہ ورتاونہ باپت۔ ہم لوکھ کاشتر
باپت استعمال کرنہ پنہ والہ رسمہ خطو/ لپو منز (یعنی نستالیخ یا ناگری منز) اکاے لپی زانن آسن تہنڈ
باپت چھ تھ کتابہ منز دوشوے لپیہ (رسمہ خطہ) استعمال کرنہ آہنہ۔

کتھ باتھ چین باقے کتابن ہندی پاٹھ چھ تھ کتابہ منز تہ دوہ دس استعمال کو الفاظ دہ
آہنہ۔ لفظن ہند استعمال چھ لوکھن تہ سہل جملن منز کرنہ آہنہ۔

یہ کتاب تیار کرنس منز روڈ ڈاکٹر روپ کزن بٹ تہ شری اروند شاہ سند بر پورتاؤن تہ
اتھ روٹ۔ یہ کتاب زیادہ جان بناونہ باپت روز اسہ ہند اشور مشورک انتظار۔

پروفیسر اوپیش کمار

سंपादन मंडल

अध्यक्ष

प्रो० अवनीश कुमार

निदेशक

मुख्य संपादक

डॉ० अनुराधा सेंगर

सहायक निदेशक ब्यूरो प्रमुख पत्राचार पाठ्यक्रम विभाग

संपादक

अनिल बी०

(सहायक निदेशक)

सहसंपादक

श्रीमती मीनाक्षी जंगपांगी

मूल्यांकक

मुद्रण व्यवस्था

बाबू लाल मीना

(उपनिदेशक)

बिंदु पी०वी०

(मूल्यांकक)

दुवारका दास

(प्रवर श्रेणी लिपिक)

भाषा विशेषज्ञ

डॉ. रूप कृष्ण भट

अरविंद शाह

प्रस्तावना

केंद्रीय हिंदी निदेशालय का पत्राचार पाठ्यक्रम विभाग गत 43 वर्षों से हिंदीतर भाषी भारतीयों एवं विदेशियों को विभिन्न भाषा-माध्यमों द्वारा हिंदी सिखा रहा है। इस कार्य को सुगम बनाने के लिए सन् 1976 से स्वयं-शिक्षक पुस्तकें तथा वार्तालाप पुस्तकें प्रकाशित करने का क्रम जारी है। इसी क्रम में कश्मीरी-हिंदी - कश्मीरी वार्तालाप पुस्तक का प्रथम संस्करण निकाला जा रहा है।

इस पुस्तक का निर्माण इस बात को ध्यान में रखकर किया गया है कि कश्मीरी भाषी छात्र एवं पर्यटक हिंदी की उन आधारभूत वाक्य संरचनाओं से परिचित हो सकें जो हिंदी क्षेत्रों में पर्यटन के दौरान उपयोगी हैं। जो लोग कश्मीरी भाषा की नस्तालीक लिपि या देवनागरी लिपि दोनों में से केवल एक लिपि से ही परिचित हैं उनकी सुविधा के लिए हिंदी वाक्यों को नस्तालीक और देवनागरी दोनों लिपियों में लिप्यंतरण भी कर दिया गया है। अन्य वार्तालाप पुस्तकों के समान ही इस पुस्तक के दूसरे भाग में नित्य प्रति प्रयोग में आने वाले शब्दों की सूची, दैनिक प्रयोग की वस्तुएँ, संबंध, व्यवसाय, द्योतक शब्द, शरीर के अवयव आदि के नाम सम्मिलित किए गए हैं।

प्रस्तुत प्रथम संस्करण के निर्माण में डॉ० रूप कृष्ण भट एवं श्री अरविंद शाह का भरपूर सहयोग मिला, पत्राचार पाठ्यक्रम विभाग इनका आभारी है।

आशा है कश्मीरी-हिंदी-कश्मीरी वार्तालाप पुस्तक प्रयोक्ताओं के लिए उपयोगी सिद्ध होगी। इस पुस्तक को और अधिक उपयोगी तथा रूचिकर बनाने के लिए पाठकों तथा भाषाविदों के सुझाव आमंत्रित हैं।

प्रो० अरविंद शाह
निदेशक

गवडु कथ

केंद्रीय हिंदी निदेशालय छु लगबग पनुनि पत्राचार्य डिपार्टमेंटु जॅर्ययि पॅत्यमव 43 वॅरययव प्यठु हॅदी नॅ जज्ञानन वाल्यन लूकन मुखतलिफ जॅर्ययव सुत्य हॅदी हेछिनावनुच पॅहल कॅरमुच्च। यि कॅम सॅहल बनावनु बापथ छु निदेशालय 1976 प्यठु सॅहल तु पानय हेछिनि लायख किताबु सिलसिलवार छपावान। अॅथ्य सिलसिलस मंज छे हॅदी-कश्मीरी-हॅदी किताब दसतियाब यिवान करनु।

यि किताब छे यि कथ मदिनज़र थॅविथ लेखनु आमच्चु जि हॅदी ज़बान हेछन वाल्यन तु सॉल्यॉन्यन लगी हॅदी लफज़न तु जुमल्ल हुंज़ पॉर्यज्ञान। यिकिताब लगी स्यठा बकार हॅदी हेछनु तु वरतावनु बापथ। यिम लूख कॅशरि बापथ इसतिमाल करनु बापथ यिनु वाजन्यव लिपियव। (रसमि-खतव) मंज़ु याने नस्तालीख या नागरी अकॉय ज्ञानन आसन तिंदी बापथ छे यथ किताबि मंज़ दूशवय लिपियि (रसमिखत) इसतिमाल करनु आमत्य।

कथ बाथ च्यन बाक्य किताबन हुंद्य पॉट्य छि यथ किताबि मंज़ ति दूहदिश इसतिमालुक्य अलफाज़ दिनु आमत्य। लफज़न हुंद इसतिमाल छु ल्वकटयन तु सॅहल जुमलन मंज़ करनु आमत्य।

यि किताब तयार करनस मंज़ रूद डा० रूपकृष्ण भट तु श्री अरविंद शाह सुंद बरपूर तावुन तु अथु रोट। यि किताब ज़्यादु जान बनावनु बापथ रोज़ि असि तुंहदि अशवरु मशवररुक इतिजज़ार।

प्रो० अरविंद शाह
निदेशक

تہ امہ کس لفظ و وقہر س منتر ژایہ واریاہ فارسی الفاظ۔

کاشتر زبان اُس گوڈ شاردا لپی منتر لیکھنہ یوان تہ اتھ لپی منتر چھ بے شمار کتابہ کبودابی ثقافتی تہ مذہبی مسود لیکھنہ آمتہ۔ مگر ملکلچہ آزادی پتہ دہت جموں کشمیر سرکارن کاشتر زبانی بابت نستانج رسمہ خطس (لپی) سرکار ڈر درجہ تہ شاردا لپی ہند استعمال ہونٹن کم کم گروہٹن۔ یہ چھے وونی صرف بٹن منتر زاتکھ بناونس تائمہ محدود رورہوہ۔ یو دو یو لپیو علاوہ آہ کاشتر زبان وقتہ وقتہ رومن تہ دیوناگری لپی منتر لیکھنہ تہ یمن دون رسمہ خطن منتر تہ چھے واریاہ ادبی ساگری موجود۔

1990 عیسوی پتہ بیلیہ کشمیر ہند کی سیاسی حالات انتہا پسند عنصر و خراب کرد تہ کاشتر ہند اکھ یو ڈار تہ بقہ کشمیر ترانس مجبور کرنہ آتہ و اپنا و دیوناگری لپی۔ اتھ لپی منتر چھے واریاہ ساگری تہ کتابہ تیار کرنہ آمتہ تہ واریاہ میگزین تہ چھ اتھ لپی منتر کڈنہ یوان۔ کشمیر مہر چھ نہ نستانج رسمہ خاطر اپناون سہل۔ دیوناگری لپی منتر کاشتر لیکھن چھ نستانج کھوتہ سبٹھا سہل۔ یس نفرس ہندی تگان آسہ تس چھ صرف کینہہ ماتز ایہ یاد کرنہ تہ صرف کینٹون گنٹن منترے چھ یہ لپی پچھنہ یوان۔ کاشتر زبان بولن واکو، ہیکن کم زیادہ کوشش کرتھ سبٹھا کم وقتس منترے یہ لپی پچھتھ۔ چھ کڑ گوتھ تمن ہندی پچھن سبٹھا آسان۔ کاشتر زبانی منتر چھ ہندی تہ اردو زبان ہند بے شمار الفاظ موجود۔ یہ کتاب چھے کتھ باتھ ہندس طرزس پٹھ لیکھنہ آمتہ تہ عام ضرورتکو موضوع چھ باونہ آمتہ تھ زن سبٹھا کم وقتس منتر آسانی سان ہندی زبان پچھنہ یہ تہ امیک استعمال کرن آسان گوتھ۔

کاشتر - ہندی کتھ باتھ - ماہرن ہند صلاح

کاشتر زبان چھے بھارتی انیس منتر اٹھمس مدس اندر درج۔ غرض یہ زاتھ چھ پٹن اکھ مقام تہ باقی علاقائی زبان ہندی پٹھو چھے اکھ اہم زبان۔ امیک احساس چھ لگ بگ 5000 وری پزون تہ اتھ چھ یو ژبار ادبی سرمایہ۔ یہ کتھ چھے ٹاکار پٹھو صاف زبہمہ صدی تام اُس یہ صرف بول چالچ زبان۔ ستی کٹھن ”مہانے پزکاش“ چھے کاشتر زبانی ہنز گوڈنچ کتاب مانہ یوان۔ امہ پتہ آہ کاشتر زبانی ہنز ساروے کھوتہ بڈ گونما تہ روحانی شاعر ل دیدیمہ ژ مصری پد وڈی۔ یمن چھ واکھ ونان۔ سبکہ پٹھو چھ کاشتر ادبک احساس ل دید ہند و کھتہ یعنی تر و اہمہ صدی پٹھے مانہ یوان۔ ل دید ہند سے وقتس منتر پو باکھ اکھ گونما تہ شاعر تھنہ یس نند رپوش ونان چھ آمتہ لچھ ل دید ہند سے طرزس پٹھ شاعری یمن زن شرک ونان چھ۔ نند رپوش اوس ل دید پٹن گورمانان۔ تس پو پتہ شیخ العمام تہ شیخ نورپدین ولی تہ ناو۔ ل دید ہند وقتہ اوس کشمیر منتر سنکرت زبانی ہند بول بالا۔ چنانچہ ژایہ کاشتر زبانی منتر بے شمار سنکرت الفاظ۔ امہ پتہ کینٹو کاکو بدلیہ کشمیر ہند کی سیاسی حالات تہ کشمیر منتر اسلام و اتنس ستر ستر آہ مغلن ہندس دورس منتر فارسی راز دربارچ زبان بناونہ۔ پتہ کئی پو کاشتر زبانی پٹھ فارسی زبانی ہند تہ گون تہ سزون اثر

व्यंजन/हिंदी

क ख ग घ ङ   च छ ज झ ञ   ट ठ ड ढ ण
 त थ द ध न   प फ ब भ म   य र ल व श
 ष स ह   क्ष त्र ज्ञ   इ ऋ

हिंदी	कश्मीरी	हिंदी	कश्मीरी
क	ک	(ध)	(ڊ)
ख	ڪ	न	ن
ग	گ	प	پ
(घ)	(گھ)	फ	فھ
च	چ	ब	ب
छ	چھ	(भ)	(بھ)
ज	ج	म	م
(झ)	(جھ)	य	ے
च़	چ़	र	ر
छ़	छ़	ल	ل
ट	ٹ	व	و
ठ	ٹھ	श	ش

वर्णमाला

स्वर / مصوتہ

हिंदी

अ आ इ ई उ ऊ (ऋ) ए ऐ ओ औ

देवनागरी

नस्तालीक

देवनागरी

नस्तालीक

अ

ا

उ

اُ

आ

آ

ऊ

اوُ

अँ

اँ

ऐ

اے

आँ

आँ

ऐ

اے

अु

اُ

ओ

او/اُو

अु

اُ

ओओ

او

इ

اِ

अव

و

ई

ای

بول چالس متعلق کیشہہ زانکاری:-

1- کاشرس مصوتن منز چھ شے تم بیم زن ہندی کین مصوتن ہوئے چھ۔ بیم مصوتہ چھ۔

اَ اِ اِی اُ او

2- کاشرس منز چھ ز مصوتہ اے تہ او بلکل ہندیس ہوئے مگر بیم چھ بولنس منز ہنا ز پکھر سان بولنہ یوان۔

3- کاشرس منز چھ سٹھ مصوتہ بیم نہ ہندیس منز چھ۔ بیم مصوتہ چھ

اے، او، اِ، اِ، اُ، او

4- پلیٹیشن (Palatalization) چھ کاشرزبان ز ہنزا کھ خصوصیت۔

چ چھ ج ش تہ ے مصموتو ورآے باقی چھ سارے مصموتہ پلیٹرزڈ (palatalized) سپد تھ ہرکان۔

واریا ہن الفاظن جمع بناو بس منز چھ امبک استعمال سپدان۔

5- کاشرس منز چھ نہ voiced aspirates مثلاً بھ، دھ، گھ، جھ، ڈھ۔

6- مصمتن منز چھ ز تم بیم نہ ہندیس منز چھ۔ بیم چھ ژتہ ڈھ۔

7- کاشرس منز تہ چھ ن ہندیکو پاٹھی استعمال سپدان۔ منگن، انگ، رنگ،

منگ، وغار۔

اُس چھ ہندک ندے شالکو (ڈائریکٹریٹکو) سبٹھا شکر گدار بیوزن اسہ یہ کام

ड	डू	स	स
(ढ)	(डूह)	ह	ह
(ण)	ण	(क्ष)	
त	त	त्र	त्र
थ	तह	(त्र)	
द	द	य्	रु

(ब्रेकेट में रखे अक्षरो का केवल proper nouns में प्रयोग किया जाता है।)

काँशिर-हंदी कथ बाथ - माँहिरन हुंद सलाह

काँशिर ज़बान छे भारती ऑयीनस मंज़ आट्यमिस मदस अंदर दरुज। गरज यि ज़ि अथ छु पनुन अख मकाम तु बाकी अलाकाँयी ज़बानन हुंदिय पाँट्य छे अख अँहम ज़बान। अम्युक इतिहास छु लगबग 5000 वॅरी प्रोन तु अथ छु बोड बारु अदबी सरमायि। यि कथ छे टाकारु पाँट्य साफ ज़ि बँहमि सदी ताम ऑस यि सिर्फ बोल चालुच ज़बान। सिती कंठुन महानय प्रकाश छे काँशिरि ज़बॉन्य हुंज ग्वडनिच किताब माननु यिवान। अमि पतु आयि काँशिरि ज़बॉन्य हुंज सारीवुय खोतु बँड ग्वनमाथ तु रूहॉनी शॉयिर लल देद येमि चु मिसरी पद वॅन्य। यिमन छि वाख वनान। सेकु पाँट्य छु काँशिरि अदबुक इतिहास लल देदि हुंदि वखतु प्यठय यानी त्रुवाँहमि सदी प्यठ माननु यिवान। लल देदि हुंदसुय वखतस मंजज प्यव ब्याख अख ग्वनमाथ शॉरि थनु यस नुंद रयेशि वनान छि। अँम्य ति लीछ लल देदि हुंदसुय तरजस प्यठ शॉयरी यिमन ज़न श्रुक्य वनान छि। नुंद रयोश ओस लल देदि पनुन ग्वर मानान। तस प्यव पतु शेख उल आलम तु शेख नूदुदीन वॅली ति नाव। लल देदि हुंदि वखतु ओस कँशीरि मंज संस्कृत ज़बॉन्य हुंद बोल बालु। काँशिरिस मंज ऑस्य बेशुमार संस्कृत अलफाज़। अमि पतय केंचि काँल्य बदलेयि कँशीरि हुंदय सयाँसी हालात तु कँशीरि मंज इसलाम वातनस सुत्य

करंक موقه دستياب كور خاص كرامه اداركس ڈريكٹر پڑو فيسراوئيش
گمارس، اسٹنٹ ڈائریکٹر تہ پوروانچارج ڈاکٹر انور ادا سینگر، اسسٹنٹ
ڈائریکٹر شری بالوعل مینا پینہ شریمتی مینا کھشی جنگ پانگی -
امہ علاوچھ آس امہ اداركس سابقہ ڈائریکٹر ڈاکٹر روی پڑکاش ٹیک چندانی
پندر تہ مشکور ریهندس و قس منز یہ وارتالاپ کتاب لیکھنی شروع سپز -
وومید چھ یہ کاشتر۔ ہندی کتھ باتھ کتاب سپد ہندی چھن والین کاشتر
مدگار ثابٹ -

ڈاکٹر روپ کزن بٹ
اروغہ شاہ

स्यठा कम वखतस मंज्र यि लिपि हेछिथ। यिथु कन्य गछि तिमन हेंदी हेछुन स्यठा आसान। कॉशिरि ज़बॉन्य मंज्र छि हेंदी तु ओरदू ज़बानन हुंदय बेशुमार अलफाज़ मूजूद। यि किताब छे कथ बाति हुंदिस तरज़स प्यठ लेखनु आमच़ तु आम ज़रूरतुक्य मोज़ू छि बावनु आमत्य युथ ज़न स्यठा कम वखतस मंज्र आसांनी सान हेंदी ज़बान हेछनु यियि तु अम्युक इसतिमाल करुन आसान गछि।

सुत्य आयि म्वगलन हुंदिस दोरस मंज्र फारसी ज़बान राज़ दरबारचज़बान बनावनु। यिथु कन्य प्यव कॉशिरि ज़बॉन्य प्यठ फारसी ज़बॉन्य हुंद ति गोन तु श्रोन असर तु अमिकिस लफज़ वोथरिस मंज्र चायि वारयाह फारसी अलफाज़।

कॉशिर ज़बान ऑस ग्वडु शारदा लिपि मंज्र लेखनु यिवान तु अथ लिपि मंज्र छे बेशुमार किताबु क्योअदबी,सकाफती तु मज़हबी मसवदु लेखनु आमत्य।मगर मुलकचि आज़ादी पतदुयत जम्मू कश्मीर सरकारन कॉशिरि ज़बॉन्य बापथनसतालीक लिपि सरकॉर्य दरज़ु तु शारदा लिपि हुंद इसतिमाल हयोतुन कम कम गछुन।यि छे व्वन्य बटन मंज्र प्रान्यन ज़ातकन तामुय महदूद रूज़मुच़। यिमव द्वयवलिपियव अलावु आयि वखतुवखतु कॉशिरि ज़बान रोमन तु देवनागरी लिपी मंज्र ति लेखन तु यिमन द्ववन रसमुल खतन मंज्र ति छे वारयाह अदबी सामग्री मूजूद।

1990 इसवीपतु येलि कॅशीरि हुंद्य सयॉसी हालात इनतहा पसुंद अनसरव खराब कॅर्य तु कॉशर्यन हुंद अख बोड बारु तबकु आव कॅशीर त्रवनस मजबूर करनु तु तिमव अपनाव देवनागरी लिपि। अथ लिपि मंज्र छे वारयाह सामग्री तु किताबु तयार करनु आमच़ तु वारयाह मैगज़ीन ति छि अथ लिपि मंज्र कडनु यिवान।कॅशीरि नेबर छु नु नसतालीक रसमिखत अपनावुन सॅहल। देवनागरी लिपि मंज्र कॉशुर लेखुन छु नसतालीक खोतु स्यठा सॅहल। यस नफरस हेंदी तगान आसि तस छि सिर्फ कॅह मॅज़ीद मात्रायि याद करनि तु सिर्फ कॅचन गंटन मंज्रय छे यि लिपि हेछनु यिवान। कॉशिरि ज़बान बोलन वॉल्य हेकन कम ज़्यादु कूशिश कॅरिथ

व्यंजन/हिंदी

क ख ग घ ङ   च छ ज झ ञ   ट ठ ड ढ ण
 त थ द ध न   प फ ब भ म   य र ल व श
 ष स ह   क्ष त्र ज्ञ श्र   इ ऋ

हिंदी	कश्मीरी	हिंदी	कश्मीरी
क	ک	द	د
ख	کھ	(ध)	(دھ)
ग	گ	न	ن
(घ)	(گھ)	प	پ
च	چ	फ	ف
छ	چھ	ब	ب
ज	ج	(भ)	(بھ)
(झ)	جھ	म	م
ञ	جڙ	य	ے
छ	ڄھ	र	ر
ज्ञ	جڙ	ल	ل
ट	ٹ	व	و

वर्णमाला

स्वर/مصوتہ

हिंदी

अ आ इ ई उ ऊ (ऋ) ए ऐ ओ औ

कश्मीरी	नस्तालीक	कश्मीरी	नस्तालीक
देवनागरी			
अ	ا	उ	اُ
आ	آ	ऊ	اُو
अँ	اँ	ऐ	اے
आँ	आँ	ऐ	اے
अु	اُ	ओ	او/اؤ
अू	अू	ओ	او
इ	اِ	अ्व	و
ई	ای		

बोल चालस मुतलक कॅह ज्ञानकार्री:

1. कॉशरयन स्वरन /मसवतन मंज़ छि शो तिम यिम ज़न हँदीक्यन स्वरन /मसवतन हिवी छि। यिम छि अ, आ, इ, ई, उ, ऊ
2. कॉशरिस मंज़ छि ज़ु मसवतु ऐ तु ओ बिलकुल हँदियस हिवी मगर यिम छि बोलनस मंज़ हना ज़ेछरु सान बोलनु यिवान।
3. काशरिस मंज़ छि सथ मसवतु तिम यिम नु हँदियस मंज़ छि - यिम छि -
ऐ, ओ, अ, अ, अँ, आँ, अव
4. पैलयटेलयज़ेशन (Palatalization) छे कॉशरि ज़बान्य हंज़ अख खसूसियत - च, छ, ज, (श तु य मसमतव / व्यंजनव वराय छि बाक्य सॉरी मसमतु (व्यंजन) पैलटलयजज़ुड (Palatalized) सपदिथ हेकान। वारयाहन अलफाज़न मंज़ ति छु अम्युक इसतिमाल सपदान।
5. कॉशरिस मंज़ छि नु voiced aspirates मसलन भ, ध, घ, झ, ढ,
6. मसमतन मंज़ छि ज़ु तिम यिम नु हँदियस मंज़ छि। यिम छि च़ तु छ़ चंदर बिंदो।
7. कॉशरिस मंज़ ति छु (.) हँदियक्य पॉट्टीय इसतिमाल सपदान। मसलन
अंग, रंग, मंग, वगॉर
अँस्य छि हिंदी निदेशलुक्य (डायरेक्ट्रेटुक्य) स्यठा शुकर गुज़ार यिमव ज़न असि यि कॉम करनुक मोकु दँस्तियाब कोर। खासकर अमि इदार किस डाययेक्टर प्रो० अवनीश कुमारस, असिसंटट डायरेक्टर तु ब्यारो इंचारज डा० अनुराधा सेंगर, असिसंटट डायरेक्टर श्री.बाबूलाल मीना बेयि श्रीमती मीनाक्षी जंगपांगी।
अमि अलावु छि अँस्य अमि अदारकिस सॉब्यकु डायरेक्टर डा० रवी प्रकाश

ठ	ٹھ	श	ش
ड	ڈ	स	س
(ढ)	(ڈھ)	ह	ه
(ण)	ن	(क्ष)(ज़)	
त	ت	त्र	تڑ
थ	تھ	य्	ی

(ब्रैकेट में रखें अक्षरों को केवल proper nouns में प्रयोग किया जाता है)।

कॉशिर-हिंदी कथबाथ कश्मीरी-हिंदी वार्तालाप

विशेषज्ञों का अभिमत

‘कश्मीरी’भाषा भारतीय संविधान की अष्टम् अनुसूची में सूचीबद्ध एक भारतीय भाषा है। इसका अर्थ यह है कि ‘कश्मीरी’भाषा भारत में बोली जाने वाली भाषाओं में से एक है और इसका एक समृद्ध इतिहास और साहित्य का भंडार है। ऐतिहासिक दस्तावेजों के आधार पर ‘कश्मीरी’भाषा लगभग पाँच हजार वर्ष पुरानी है, परंतु बारहवीं शताब्दी तक यह केवल बोल चाल तक ही सीमित रही। कश्मीरी का साहित्य बारहवीं शताब्दी से ‘महानयप्रकाश’ नामक पुस्तक जो कि श्री सिती कंठ द्वारा लिखी गई थी, माना जाता है। साहित्यिक दृष्टि से लल देद उर्फ ललेश्वरी के द्वारा कहे गए वाख (तेरहवीं शताब्दी), प्रथम ग्रंथ माने जाते हैं। तेरहवीं शताब्दी तक कश्मीर में संस्कृत का बोल बाला रहने के कारण कश्मीरी भाषा में संस्कृत की बहुत शब्दावली है। कश्मीर में इस्लाम आने पर जब फारसी भाषा ने संस्कृत का स्थान ले लिया तब कश्मीरी भाषा पर इसका काफी प्रभाव पड़ा और बहुत सारे फारसी शब्द कश्मीरी भाषा में समाहित हो गए। कश्मीरी भाषा के प्रथम ग्रंथ शारदा लिपि में लिखे गए हैं। शारदा कश्मीरी की प्रथम लिपि थी और बहुत सारा प्राचीन साहित्य और काफी सारे ग्रंथ इस लिपि में लिखे गए हैं। भारत की स्वतंत्रता के बाद नस्तालीक लिपि को कश्मीर सरकार ने मान्यता दी और तत्पश्चात सारा साहित्य इसी लिपि में लिखा गया।

सन् 1990 में जब कश्मीर वादी के हालात बिगड़ गए और बहुत सारे लोग वहां से

टेक चंदानी सुंदय ति मश्कूर यिहुंदिस वखतस मंज्र यि वार्तालाप किताब
लेखन्य शोर सपुज।

व्वमेद छे यि कॉशुर-हँदी-कॉशुर वारतालाप (कथ बाथ) किताब सपदि हँदी हेछन
वाल्यन कॉशर्यन मददगार सॉबित।

रूपकृष्ण भट

अरविंद शाह

वर्णमाला स्वर

हिंदी

अ, आ, इ, ई, उ, ऊ, (ऋ), ए, ऐ, ओ, औ

कश्मीरी देवनागरी	नस्तालीक	कश्मीरी देवनागरी	नस्तालीक
अ	اَ	उ	اُ
आ	آ	ऊ	اُو
अँ	اँ	ऐ	اَے
आँ	आँ	औ	اَऔ
अु	اِ	ओ	او
आु	आِ	अ्व	و
इ	اِ		
ई	اِي		

पलायन कर गए तो देवनागरी लिपि का ज्यादा प्रयोग आरंभ हुआ। इस प्रकार आजकल कश्मीरी नस्तालीक के साथ-साथ देवनागरी लिपि में लिखी जाती है और इन दोनों लिपियों का प्रयोग इस पुस्तक में किया गया है।

कश्मीरी भाषा में संस्कृत और फारसी के अतिरिक्त अंग्रेज़ी, पंजाबी और शेष भारतीय भाषाओं के बहुत सारे शब्द भी आ मिले हैं। जबकि एक ओर हिंदी-कश्मीरी देवनागरी वर्णमाला काफी हद तक एक समान है जैसा कि केंद्रीय हिंदी निदेशालय ने मानक स्वरूप निर्धारित किया है, पर नस्तालीक लिपि बिल्कुल भिन्न है। देवनागरी लिपि में लिखी गई कश्मीरी भाषा जानने वाला व्यक्ति हिंदी भाषा एक सप्ताह में कुछ हद तक सीख सकता है।

इस पुस्तक में कश्मीरी भाषा के हर स्वर और व्यंजन की दोनों लिपियाँ दी गई हैं और इनकी मदद से हिंदी आसानी से सीखी जा सकती है।

ठ	ٹھ	श	ش
ड	ڈ	स	س
(ढ)	ٹھ	ह	ہ
(ण)	ٹن	(क्ष)(ज़)	
त	ت	त्र	تر
थ	تھ	य्	ی

(ब्रैकेट में रखे गए अक्षरों का केवल proper nouns में प्रयोग किए जाते हैं)

व्यंजन

हिंदी

क ख ग घ ङ
त थ द ध न
ष स ह

च छ ज झ ञ
प फ ब भ म
क्ष त्र ज्ञ श्र

ट ठ ड ढ ण
य र ल व श
इ ऋ

हिंदी

क
ख
ग
(घ)
च
छ
ज
(झ)
व
छ
ज़
ट

कश्मीरी

ک
کھ
گ
(گھ)
چ
چھ
ج
(جھ)
ژ
ژھ
ز
ٹ

हिंदी

द
(ध)
न
प
फ
ब
(भ)
म
य
र
ल
व

कश्मीरी

د
(دھ)
ن
پ
پھ
ب
(بھ)
م
ی
ر
ل
و

7. कश्मीरी में चंद्रबिंदु हिंदी के समान नासिक्य (अनुस्वार) ध्वनि के रूप में प्रयोग की जाती है जैसे अंग, रंग, मंग आदि।

हम हिंदी निदेशालय के आभारी हैं जिन्होंने हमें यह कार्य करने का अवसर प्रदान किया। विशेषकर वर्तमान निदेशक प्रो.अवनीश कुमार, डा०अनुराधा सेंगर सहायक निदेशक एवं ब्यूरो प्रमुख, श्री बाबूलाल मीना सहायक निदेशक एवं श्रीमती मीनाक्षी जंगपांगी मूल्यांकक के प्रति कृतज्ञता ज्ञापित करते हैं।

इस के अतिरिक्त हम पूर्व निदेशक डा०रवि प्रकाश टेकचंदानी के प्रति भी आभार व्यक्त करते हैं जिनके कार्यकाल में इस वार्तालाप पुस्तक का शुभारंभ हुआ था।

आशा है इस कश्मीरी-हिंदी-कश्मीरी वार्तालाप से कश्मीरी और हिंदी भाषी प्रयोक्ता उपरोक्त अनुदेशों का प्रयोग करते हुए इसका अधिकतम लाभ उठा सकेंगे।

डॉ. रूपकृष्ण भट

अरविंद शाह

उच्चारण संबंधी सूचनाएँ:-

1. कश्मीरी स्वरों में 6 स्वर ऐसे हैं जिन का उच्चारण हिंदी स्वरों जैसा ही है। यह स्वर इस प्रकार हैं।

अ, आ, इ, ई, उ, ऊ

2. कश्मीरी के दो स्वर ए और ओ हिंदी के स्वरों जैसे ही हैं पर यह हिंदी की तुलना में अधिक विस्तृत हैं।

3. कश्मीरी के सात स्वर हिंदी भाषा में नहीं हैं। यह स्वर इस प्रकार हैं।

ऐ, औ, अु, अु, अँ, अँ, अ्व

4. तालव्यकरण (palatalization) कश्मीरी भाषा का एक मुख्य लक्षण है। च, छ, ज, श और य व्यंजनो को छोड़कर शेष सारे व्यंजन तालव्यरंजित हो सकते हैं। तालव्यकरण बहुत सारे शब्दों को बहुवचन में बदलता है।

5. कश्मीरी में महाप्राण सघोष व्यंजन (voiced aspirated) नहीं हैं। इस प्रकार कश्मीरी भाषी हिंदी बोलते समय महाप्राण सघोष को महाप्राण अघोष की तरह ही बोलते हैं।

उदाहरण

भगवान - बगवान

भाभी - बाबी

धर्म - दर्म

घर - गर

6. कश्मीरी के दो व्यंजन यानी च़ और छ़ हिंदी में नहीं हैं। यह अल्पप्राण अघोष च़ और महाप्राण छ़ हैं।

	خبر/توریف/افسوس	ہرش/پزشنسا/کھیدسؤچک	
(ii)	مائے/ظاہر کرن وائل	سنہ-واٹسلی سؤچک	17
	مای-جائوہر کرن وائل	سینہ-واٹسلی سؤچک	
(iii)	غوصہ/ظاہر کرن وائل	کروذ/دوہ/سؤچک	19
	گوسو جائوہر کرن وائل	کروذ/دوہ/سؤچک	
5.	ذائی کار سندرگر	پرچیت کے گھر	21
	جائوہر کار سندی گری	پرچیت کے گھر	
6.	سفر/سیاحت	یاترا/پرٹن	25
	سفر/سیاحت	یاترا/پرٹن	
(i)	ٹیکسی/آٹو/بس	ٹیکسی/آٹو/بس	25
	ٹیکسی/آٹو/بس	ٹیکسی/آٹو/بس	
(ii)	ریلوے سٹیشن تہ ریل سفر	ریلوے سٹیشن اور ریل یاترا	29
	ریلوے سٹیشن تہ ریل سفر	ریلوے سٹیشن اور ریل یاترا	
(iii)	میٹرو، ریل	میٹرو ریل	31
	میٹرو، ریل	میٹرو ریل	
(iv)	جہاز سمندری سفر	جہاز/جलयاترا	34
	جہاز/سمندری سفر	جہاز/جलयاترا	
(v)	ہوائی سفر	ویمان یاترا	36

ترتیب   ترتیب
 ویشے سؤچی   ویشے سؤچی
 ہاگ ایک   ہاگ ایک
 ہاگ - ایک

گودنیگ حصہ   گودنیگ حصہ
 ہس ڈنڈنک

1.	خوش آمدید	ابھیواदन	1
	خبرش आमदीद	ابھیواदन	
2.	وتھ بیٹھ	شیطچار	4
	وتھ بیٹھ	شیطچار	
3.	زان کچھان	پرچیت	6
	زان کچھان	پرچیت	
4.	اتکسا سات	ابھیویکتیاں	12
	اتکسا سات	ابھیویکتیاں	
(i)	خوشی/تعاریف/افسوس	ہرہ/پرہانسا/خبدسؤچک	12

	درزی کی دکان	
12.	سُحُ سُنْد دُکَان نَایِد دُکَان	81
	نَایِد دُکَان / وَان	
13.	کَرِ یَانِه دُکَان / وَان کِرْ یَان دُکَان / وَان	83
14.	کِتَابِه / اَخْبَار - مِیْکَزِیْن دُکَان / وَان	89
	کِتَابِه / اَخْبَار / مِیْکَزِیْن دُکَان / وَان	
15.	کِپَر دُکَان / وَان کِپَر دُکَان / بُوْجَا جِیْ وَان	94
16.	کِتھ بَاتھ کِث بَاث	99
(i)	وَاتَلِه سُنْد وَان / دُکَان وَاتَل سُنْد وَان / دُکَان	99
(ii)	نُکْرَس سِتْر نُکْرَس سُتْی	101
(iii)	دُوْئِس سِتْر دُوبِی کِی سَاث	104

	وَمَان یَاتْرَا	
(vi)	دَرَم سَال دَرَم سَالَا	39
(vii)	هَوٹَل هَوٹَل	42
(viii)	رِیَسٹُورنٹ رِیَسٹُورنٹ	46
7.(i)	کَشْمِیرِ هِنْدُ سَاَر کَشْمِیرِ هِنْدُ سَاَر	49
7.(ii)	هَوٹَل، دَرَم سَالَا، رِیَسٹُورنٹ هَوٹَل، دَرَم سَالَا، رِیَسٹُورنٹ	56
8.	کَشْمِیرِ هِنْدُ زِیَارَت گَاه کَشْمِیرِ هِنْدُ زِیَارَت گَاه	65
9	بَاْزَر بَاْزَر	68
10	أَنْکِه دُکَان اَوْنِک دُکَان	73
11.	هِنْدُ سُنْد دُکَان دَرْجِی کِی دُکَان	77

(iii)	موسیقی پروگرامس منتر موسیکی پرماس منج	سंगीत समारोह में संगीत समारोह	142
(iv)	خاندنر خاندنر	विवाह विव	147
23.	هسپتال هسپتال	अस्पताल हस्पताल	154
24.	عام فہم عام جوملن	सामान्य सामान्य	161
(i)	موسم موسم	मौसम موسم	161
(ii)	وق، دوہ، ہفتہ، رتھ وخت، دھ، ہفتہ، رتھ	समय, दिन, सप्ताह, महीने سمے، دن، ہفتہ، مہینہ	166
(iii)	تالیم تالیم	शिक्षा شکشا	172
(iv)	کمپوٹر استعمال کمپوٹر استعمال	कंप्यूटर का प्रयोग کمپوٹر کا پریوگ	177
(v)	کاشرس کلچرس متعلق کاشرس کلچرس متعلق	कश्मीरी संस्कृति के विषय में کشمیری سنسکرتی کے ویشے میں	182

	دوہوبی کے ساتھ دوہوبی کے ساتھ		
17	بینک بینک	बैंक बैंक	108
18.	ایر پورٹ تہ ٹیکس ایر پورٹ تہ ٹیکس	एयरपोर्ट और सीमा शुल्क ایر پورٹ اور سپہاشلک	115
19.	یونورسٹی یونورسٹی	विश्वविद्यालय ویشوودھیالیہ	118
20	ڈاک گھر ڈاک گھر	डाकघर डाकघर	121
21.	ٹیلی فون / موبیل / انٹرنیٹ ٹیلی فون / موبیل / انٹرنیٹ	टेलीफोन/मोबाइल/इंटरनेट ٹیلی فون / موبیل / انٹرنیٹ	125
22	تفری تفری	मनोरंजन منورنجن	133
(i)	کھیلے مادیانہ پٹھ کھیلے مادیانہ پٹھ	खेल के मैदान में کھیل کے میدان سے	133
(ii)	سنیما حال سنیما حال	सिनेमा घर سینما گھر	139

(v)	چوکی کی چیز چوکھچھ چیز	رسوئی گھر کی چیزیں	197
(vi)	کھینچنے والی چیز خین چھ چیز	خانہ-پینے کی چیزیں	199
(vii)	دوہ دھکے استعمال کی چیز دوہ دھکے استعمال کی چیز	دینک پڑیوگ کی چیزیں	203
(viii)	کام کار کام کار	ووساے	208
(ix)	تعلوقات / رشتہ دار تولوکات / رشتہ دار	سبندھ / رشتہ-ناتے	212
(x)	چارواہن / جانورن ہندک ناو چارواہن / جانورن ہندک ناو	پشؤوں کے نام	215
(xi)	جاناوارن ہندک ناو جاناوارن ہندک ناو	پکشیوں کے نام	212
(xii)	کھمبن تہ کرلن ہندک ناو کھمبن تہ کرلن ہندک ناو	کیڈے مکوڈو کے نام	218
(xiii)	جسمکوانگ جسمکوانگ	شہریر کے اویوی	119

ہیس ز / حصہ ز بھاگ دو / دو - باگ

عام بول چال لفظ راش / راش لفظ لچال بول وہ ہارک شہداولی / شہداولی شہداولی

1.	ناو تہ ناو تہ	سجڑاے سنگھباے	191
(i)	مسون ہندک ناو مسون ہندک ناو	فلوں کے نام پھلوں کے نام	191
(ii)	پوشن ہندک ناو پوشن ہندک ناو	فولوں کے نام پھولوں کے نام	193
(iii)	سبزین ہندک ناو سبزین ہندک ناو	سبجیوں کے نام سبزیوں کے نام	194
(iv)	خوشک مسون ہندک ناو خوشک مسون ہندک ناو	مہوں کے نام میوں کے نام	196

3.	باؤت	विशेषण	241
	बावुत	وششے	
(i)	رنگ	رंग	245
	رंग	رنگ	
(ii)	سواد/مز	स्वाद	246
	स्वाद/मजु	سواد	
(iii)	گزنڈ	संख्याएँ	247
	ग्रंद	سنکھیاں	
(ک)	اعداد گزنڈ	गणन संख्याएँ	248
	एदाद ग्रंद	گن سنکھیاں	
(ख)	ترتیب وار گزنڈ	क्रम सूचक संख्याएँ	254
	तरतीबवार ग्रंद	क्रम سوچک سنکھیاں	
(ग)	کسر/حصہ	भिन्नसूचक संख्याएँ	255
	कसर/हिस	بھین سوچک سنکھیاں	
4.	کراؤت	क्रिया	256
	क्रावुत	کریا	
(i)	تڑی کراؤت	सकर्मक क्रिया	256
	तॅरय क्रावुत	سکرمک کریا	
(ii)	لازمی کراؤت	अकर्मकक्रिया	261

	जिसमक्य अंग	شریر کے اوپو	
(xiv)	پلون ہنڈی ناو	कपड़ों के नाम	222
	पलवन हुंदय नाव	کپڑوں کے نام	
(xv)	زیور	आभूषण	224
	जेवर	آبھوشن	
(xvi)	رتن، مہیل تہ کانہ	रत्न, धातुएँ और खनिज	225
	रतन, तु कान	رتن دھا تو یں اور نجن	
(xvii)	موسم	ऋतुएँ	227
	मोसम	رتو یں	
(xviii)	ہفتہ کین دوہن ہنڈی ناو	सप्ताह के दिनों के नाम	228
	हफतुक्यन द्वहन हुंदय नाव	سفتہ کے دنوں کے نام	
(xix)	کاشرن رتن ہنڈی ناو	कश्मीरी महीनों के नाम	229
	काँशर्यन रेतन हुन्द नाव	کشمیری مہینوں کے نام	
(xx)	انگریزی رتن ہنڈی ناو	अंग्रेज़ी महीनों के नाम	230
	अंगरीज़ा रेतन हुंदय नाव	انگریزی مہینوں کے نام	
(xxi)	مختلف	विविध	231
	मुखतॅलिफ	وودھ	
2.	پرناؤت	सर्वनाम	229
	परुनावुन	سرونام	

भाग - एक   بھاگ ایک
ग्वडन्युक हिस   گوڈ نیگ حصہ

वार्तालाप और अभिव्यक्तियाँ

وارتالاپ اور اھو یکتیاں

کتھ باتھ تہ بول چال

कथ-बाथ तु बोलचाल

	लॉजयमी क्रावुत	اکرمک کڑیا	
5.	لگہ باشن	क्रियाविशेषण	264
	लुक बाषण	क़ियाوشेसन	
6.	पोत जा	संबंधसूचक	268
	पोत जा	संबंधसूचक	
7.	बन्दी	समुच्चयबोधक	269
	बंदत्य	समुच्चयबोधक	
8.	حارانی الفاظ	विस्मयादिबोधक	270
	हॉरॉनी अलफाज़	विस्मयादिबोधक	
9.	عام ہدایت	सामान्य निर्देश	272
	आम हिदायत	सामान्य निर्देश	

- نویں سال مبارک نیا سال مبارک
 6. نوں ویہہ / نوؤری یک چھو مبارک۔ نव वर्ष की बधाई।
 नवरेह/नवि वर्युक छुव मुबारख। نوورش کی بدھائی
 7. دے گرنے رت۔ ईश्वर आपका कल्याण करे।
 दय कर्यनय रुत। ایشور آپکا कल्याण करे۔
 8. گر بار روزی نے وار ورت۔ घर-द्वार सही सलामत रहे।
 गरु बार रूजनय वारुवति। गहरदुवारीत सलामत रहे۔
 9. شری बाँसुने۔ बाल - बच्चे सही सलामत रहें।
 शुरय बाँस लँस्यनय। बाल बच्चे सही सलामत रहे।
 10. कामियाब गछनस मुबारख। सफलता पर बधाई।
 कामयाब गछनस मुबारख। सफलता पर बधाई।
 11. पास गछनस मुबारख। परीक्षा में सफलता पर बधाई।
 पास गछनस मुबारख। परीक्षा में सफलता पर बधाई।
 12. कारस तार लगनस मुबारख। कार्य पूर्ण होने पर बधाई।
 कारस तार लगनस मुबारख। कार्य पूर्ण होने पर बधाई।
 13. नीत्रो वुहरो वस च्हो مبارक۔ कारीये पुरन होने पर बधाई।
 नीत्रो वुहरो वस च्हो مبارक। कारीये पुरन होने पर बधाई।
 नेत्र व्वहरवॉदिस छुव मुबारख। शादी की सालगिरह पर बधाई।
 नेत्र व्वहरवॉदिस छुव मुबारख। शादी की सालगिरह पर बधाई।
 14. दे त्हे नो तो वे اورुवे۔ भगवान आपको स्वस्थ रखें।
 दे त्हे नो तो वे اورुवे। भगवान आपको स्वस्थ रखें।

वार्तालाप और अभिव्यक्तियाँ

1. रीठरपाठ रुचरपाठ

अभिवादन अभुवदन

1. नमस्ते/नमस्कार/प्रनाम। नमस्ते/नमस्कार/प्रनाम।
 नमस्ते/नमस्कार/प्रनाम/सलाम। नमस्ते/नमस्कार/प्रनाम/सलाम।
 2. मुबारक बधाई
 मुबारख मुबारक
 3. नुश रूउव खुश रहो/खुश रहिए।
 खुश रूउव खुश रहो/खुश रहिए।
 4. वुहरो वुदिक/उदिक च्हो मुबारक। जन्मदिन की शुभ कामनाएँ।
 व्वहरवादयुक/ज्जदुहक छुव जन्मदिन की शुभ कामनाएँ।
 मुबारख। जन्मदिन की शुभ कामनाएँ।
 5. नुउरी एक च्हो मुबारक। नया साल मुबारक।
 नुउरी एक च्हो मुबारक। नया साल मुबारक।

2. ووتھ بیٹھ व्वथु बेठ

1. وُلُو
वॅलिव
2. بهُو
बिहिव
3. شچھ خبر بوزنا وُو؟
शेछ खबर बोजनॉविव ?
4. رِژرے چھا؟
रुचुरय छ ?
5. وار پائٹھے چھوا؟
वारु पॉठिय छिवा ?
6. یہ چھس ٹھیک پائٹھر۔
बु छुस ठीक पॉठय ।
7. तेन्ना हे पौशन۔
तुहज आँही पूशिन ।

शिष्टाचार शिशुा चार

- आइए
आँये
बैठिए
बैठिये
- क्या हाल चाल हैं?
किया हाल चाल है?
आप कैसे/कैसी हैं?
आप कैसे/कैसी हैं?
सब कुछ ठीक ठाक है?
सब कुछ ठीक ठाक है?
मैं कुशल से हूँ।
मैं कुशल हूँ।
आपका आशीर्वाद बना रहे।
आपका आशीर्वाद बना रहे।

- दय थॅव्यनव त्वहि ओरजुव ।
बैसाखी/बिहू/ओणम/ईद/दीपावली/
क्रिसमस/दुर्गापूजा/शिवरात्रि की
शुभकामनाएँ।
15. बिसाखी/बिहू/ओणम/ईद/देवली
कर्स/मस/दुर्गापूजा/शिवरात्रि की
शुभकामनाएँ।
बैसाखी/बिहू/ओणम/ईद/देवली
/क्रिसमस/दुर्गापूजा/हेरुचहुंदछुव
मुबारख ।
16. तेन्ना हे पौशन।
तुहुंद सफर रुजिन ख्वश यिवुन ।
आपकी यात्रा मंगलमय हो ।
17. तेन्ना हे पौशन।
दोपे खारुखारु चहुं तेन्ना हे पौशन।
सबुशुकरु या-
तुहुंजि आँही/द्वियखारु खॉतरु छु
तुहुंद स्यठा शुक्रिया ।
आपकी यात्रा मंगलमय हो ।
18. अछा शुक्रिया, बु द्रासव/द्रायसव ।
अच्छा शुक्रिया, बु द्रासव/द्रायसव ।
अच्छा धन्यवाद । अब मैं चलता /
चलती हूँ
अच्छा धन्यवाद । अब मैं चलता हूँ /
चलती हूँ

- اچھا بھائی صاحب۔ اچھا بھائی صاحب۔
 17. اچھا بیٹی۔ اچھا بھن جی۔
 اچھا بھن جی۔ اچھا بھن جی۔
 18. مائی دیو/بے ادبی ماف۔ ماف کی جی۔
 ماف کی جی۔ ماف کی جی۔
 19. توہمہ لوگ (میانہ ستر) تکلیف۔ ماف کی جی۔
 ماف کی جی۔ ماف کی جی۔

3. زان پچھان ج्ञान पछान

1. ژئے کینا چھئے ناو؟
 چئے کینا چھئے ناو؟
 2. مئے چھئے ناو ٹپنا۔
 مئے چھئے ناو ٹپنا۔
 3. ژئے کینا چھئے ناو؟
 چئے کینا چھئے ناو؟

परिचय परिचय

1. आपका नाम क्या है?
 आपका नाम क्या है?
 2. मेरा नाम टीना है।
 मेरा नाम टीना है।
 3. आप कहाँ रहते हैं?
 आप कहाँ रहते हैं?

8. घर में सब कुशल है?
 घर में सब कुशल है?
 9. आप से मिलकर प्रसन्नता हुई।
 आप से मिलकर प्रसन्नता हुई।
 10. मुझे भी बहुत खुशी हुई।
 मुझे भी बहुत खुशी हुई।
 11. आप आज़ा दें तो।
 आप आज़ा दें तो।
 12. निसंकोच कहिए।
 निसंकोच कहिए।
 13. मैं कह रहा था/थी कि.....
 मैं कह रहा था/थी कि.....
 14. यदि आप बुरा न मानें तो.....
 यदि आप बुरा न मानें तो.....
 15. नहीं-नहीं, ठीक है।
 नहीं-नहीं, ठीक है।
 16. अच्छा भाई साहब।
 अच्छा भाई साहब।

12. بہ چٹس ڈکاندار۔
ب۔ عھس ڈکاندار ا۔
میں ڈکاندار ہوں۔
13. بہ چٹس سماجی کارکن۔
ب۔ عھس سماجی کارکن ا۔
میں سماج سےوک ہوں۔
14. بہ چٹس دوہ۔
ب۔ عھس دوہ ا۔
میں ڈوہی ہوں۔
15. بہ چٹس ڈسئل۔
ب۔ عھس ڈسئل ا۔
میں راج مسئری ہوں۔
16. بہ چٹس کانڈر۔
ب۔ عھس کانڈر ا۔
میں نان بائی (کشمیری روتی بنانے والا) ہوں۔
17. بہ چٹس ڈڑیور۔
ب۔ عھس ڈڑیور ا۔
میں نان بھائی ہوں۔
18. بہ چٹس ڈاکٹر۔
ب۔ عھس ڈاکٹر ا۔
میں ڈاکٹر ہوں۔
19. بہ چٹس مسئری۔
ب۔ عھس مسئری ا۔
میں ڈاکٹر ہوں۔
20. بہ چٹس انجیئر۔
ب۔ عھس انجیئر ا۔
میں مسئری ہوں۔
- میں ڈکاندار ہوں۔
میں سماج سےوک ہوں۔
میں ڈوہی ہوں۔
میں راج مسئری ہوں۔
میں نان بائی (کشمیری روتی بنانے والا) ہوں۔
میں نان بھائی ہوں۔
میں ڈاکٹر ہوں۔
میں ڈاکٹر ہوں۔
میں مسئری ہوں۔
میں مسئری ہوں۔
میں ڈاکٹر ہوں۔
میں انجیئر ہوں۔

4. بہ چٹس روزان کرن نگر۔
ب۔ عھس روزان کرن نگر ا۔
میں کرن نگر میں رہتا ہوں۔
5. مائلس کینا چٹھے ناو؟
مائلس کینا چٹھے ناو؟
آپکے پیتا جی کا کیا نام ہے؟
6. مینائلس مائلس چٹھے ناو جی۔ این۔
ب۔
میرے پیتا جی کا نام جی۔ این۔ بٹ ہے۔
7. ٹر کینا چٹھے کران؟
ٹر کینا چٹھے کران؟
آپ کیا کرتے ہیں؟
8. بہ چٹس پران۔
ب۔ عھس پران۔
میں پڑھتا ہوں۔
9. ٹر کینا کام/کار چٹھے کران؟
ٹر کینا کام/کار چٹھے کران؟
آپ کا وکساے کیا ہے؟
10. بہ چٹس ماشٹر۔
ب۔ عھس ماشٹر۔
میں ادھیپک ہوں۔
11. بہ چٹس چھان۔
ب۔ عھس چھان۔
میں بڈی ہوں۔

29. لوڪٽ پڏيهه ڪٿي هجي پر ان؟

لڪوٽ ٻين ڪوٽن جي ڇيڙي ۾؟

30. لوڪٽ پڏيهه ڪٿي هجي پر ان۔

لڪوٽ ٻين ڪوٽن جي ڇيڙي ۾.

31. بڏ پڏيهه ڪٿي هجي پر ان؟

بڏ ٻين ڪوٽن جي ڇيڙي ۾؟

32. بڏ پڏيهه ڪٿي هجي پر ان۔

بڏ ٻين ڪوٽن جي ڇيڙي ۾.

33. ٿرڙو ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان؟

ٿرڙو ڪوٽ ڪيرڪوٽ جي ڇيڙي ۾؟

34. ٿرڙو ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

ٿرڙو ڪوٽ ڪيرڪوٽ جي ڇيڙي ۾.

35. ٿرڙو ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

ٿرڙو ڪوٽ ڪيرڪوٽ جي ڇيڙي ۾.

36. ٿرڙو ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

ٿرڙو ڪوٽ فوٽبال جي ڇيڙي ۾.

37. ٿرڙو ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان؟

آپڪي ڇوٽي بهن کيس ڪٿي ۾

پڙهي؟

آپڪي ڇوٽي بهن کيس ڪٿي ۾ پڙهي؟

ميري ڇوٽي بهن کيس ڪٿي ۾ پڙهي؟

آپڪي ڇوٽي بهن کيس ڪٿي ۾ پڙهي؟

آپڪي ڇوٽي بهن کيس ڪٿي ۾ پڙهي؟

آپڪي ڇوٽي بهن کيس ڪٿي ۾ پڙهي؟

آپڪي ڇوٽي بهن کيس ڪٿي ۾ پڙهي؟

آپڪي ڇوٽي بهن کيس ڪٿي ۾ پڙهي؟

آپ ڪوٽ ڪٿي هجي؟

آپ ڪوٽ ڪٿي هجي؟

آپ ڪوٽ ڪٿي هجي؟

آپ ڪوٽ ڪٿي هجي؟

آپ ڪوٽ ڪٿي هجي؟

آپ ڪوٽ ڪٿي هجي؟

آپ ڪوٽ ڪٿي هجي؟

آپ ڪوٽ ڪٿي هجي؟

آپڪي ٽيليفون نمبر ڪٿي هجي؟

بھ ڪوٽ انجنيئر.

21. ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان؟

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان؟

22. ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

23. ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

24. ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

25. ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

26. ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان؟

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان؟

27. ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

28. ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان؟

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان؟

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان؟

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان؟

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان؟

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان؟

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان؟

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان؟

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان؟

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان؟

ڪوٽ ڪٿي هجي پر ان۔

ہمیں پڑھیوں سے بہت سنہیہ ہے۔ - असि छु हससायन सुत्य मायमोहबत।

44. ہم ایک دوسرے کا سہیوگ کرتے ہیں۔ - हम एक - दूसरे का सहयोग करते हैं। असि छि अख अकिस अकार

بکار ییوان۔

4. احساسات अभिव्यक्तियाँ

ऐहसासात

ابھوبکتیاں

(i) خوشی/تأریف/دو کھ باون
وَأَكْرَبُ

ख्वशी/ताँरीफ/दुखबावन
वॉल्य

1. زبرگو	अच्छी बात।
ज़बर गव	अच्छी बात
2. واہواہ	वाह! वाह!
वाहवाह	वाहवाह

آپکا ٹیلیفون نمبر کیا ہے؟ - चे क्या छुय टेलिफोन नमबर ?

38. میں اپنا نمبر بعد میں بتاؤں گا۔ - मैं अपना नंबर बाद में बताऊंगा।

39. کیا آپ ای-میل استعمال کران۔ - क्या आप ई-मेल का प्रयोग करते हैं?

40. ہاں میں ای-میل کا پڑیوگ کرتے ہیں۔ - हाँ, मैं ई-मेल का प्रयोग करता हूँ।

आ बु छुस ई मेल इसतिमाल करान ?

41. वाटस ऐप तथा एस.एम.एस.का प्रयोग भी करते हो ?

करान।

42. हाँ, मैं वाटस ऐप तथा ईमेल का प्रयोग भी करता हूँ।

आ बु छुस वटसप तु एस एम एस ति छुखा इसतिमार करान ?

43. हमें पड़ोसियों से बहुत स्नेह है।

आ बु छुस वटसप तु एस एम एस ति इसतिमाल करान।

43. हमें पड़ोसियों से बहुत स्नेह है।

10. **تہنہ زو اہی ستو گڑھ مئے سبزر۔** आपके आशीर्वाद से मेरा कार्य सिद्ध होगा
 तुहंजि ओही सुत्य गछि मे सोजर। **آپکے آشرवादھ سے میرا کار یہ سدھ ہو گا۔**
11. **واہ واہ ہندستان زو ان میچ۔** वाह! वाह! भारत मैच जीत गया।
 वाह वाह हिंदुस्तान ज्यून मैच। **واہ واہ بھارت میچ جیت گیا۔**
12. **توہہ کو روئے واریاہ مدتھ۔** आपने मेरी बहुत सहायता की।
 त्वहि कोरवु मे वारयाह मदथ। **آپنے میری بہت ساہتا کی۔**
13. **توہہ ستو گس کرمان۔** आपकी तुलना नहीं की जा सकती।
 त्वहि सुत्य कुस करि मान। **آپکی تُلنا نہیں کی جاسکتی۔**
14. **واہ۔ ژئے چھے بڑمڈر آواز۔** वाह! तुम्हारी आवाज़ सुरिली है।
 वाह! चे छय बडु मँदर आवाज़। **واہ تمہاری آواز سُریلی ہے۔**
15. **یہ چھس/چھس چانہ کامیابی خاطر۔** मैं आपकी सफलता की कामना करता/करती हूँ।
 अही/दुयिे खार करान۔ **میں آپکی سہلتا کی کامنا کرتی ہوں۔**
 बछुस/छस चानि कामयाबी खॉतर द्रयि खॉर करान।
16. **یہ چھے پریشانی ہنز کتھ۔** यह चिंता की बात है।
 यि छे परेशॉनी हुंज कथ। **یہ چنتا کی بات ہے۔**

3. **شبابش** शाबाश
 शाबाश
 आप ने अच्छा कार्य किया।
 अपने अच्हा कारिये किया۔
4. **ژئے کرتھ رٹ کا م۔** चाँद कामे स्टोमोल वारियाहन मदथ।
 चै करुथ रुच कॉम। **आपके काम से बहुतों का भला हुआ।**
 चानि कामि सुत्य म्यूल वारयाहन मदथ। **آپکے کام سے بہتوں کا بھلا ہوا۔**
5. **چانہ کامہ ستو مول واریاہن مدتھ۔** आपका काम प्रशंसनीय है।
 चाँद कामे स्टोमोल वारियाहन मदथ। **आपका काम प्रशंसनीय है।**
6. **چاڈی کام چھے تار پفن لایق۔** चाँद काम प्रशंसनीय है।
 चाँद कामे स्टोमोल वारियाहन मदथ। **आपका काम प्रशंसनीय है۔**
7. **ژئے لوگتھ تس مائج، سہ بلو و۔** आपने उसको माँ जैसा स्नेह दिया और वह ठीक हो गया।
 चाँद कामे स्टोमोल वारियाहन मदथ। **आपने उसको माँ जैसा स्नेह दिया और वह ठीक हो गया।**
8. **یہ چھے خوشی ہنز کتھ۔** आपने उसको माँ जैसा स्नेह दिया और वह ठीक हो गया।
 चाँद कामे स्टोमोल वारियाहन मदथ। **आपने उसको माँ जैसा स्नेह दिया और वह ठीक हो गया۔**
9. **دو یہ خا کر نہ ستو چھ من خوش۔** आपने उसको माँ जैसा स्नेह दिया और वह ठीक हो गया।
 चाँद कामे स्टोमोल वारियाहन मदथ। **आपने उसको माँ जैसा स्नेह दिया और वह ठीक हो गया۔**
10. **دو یہ خا کر نہ ستو چھ من خوش۔** आपने उसको माँ जैसा स्नेह दिया और वह ठीक हो गया।
 चाँद कामे स्टोमोल वारियाहन मदथ। **आपने उसको माँ जैसा स्नेह दिया और वह ठीक हो गया۔**

- تسُجڙ لیکھوئ ٺھ ٿوڙیفن
لایک۔
24. سوچھ بڙ صاف شفاف روزان۔
وہ بہت صاف ستھرے طریقے سے رہتی
ہے۔
25. سہ چھ وقتنگ بڙ پابند۔
وہ سمی کا بہت پابند ہے۔
26. تہمس چھ کتھ کرنک زبر طریقہ۔
وہ سمی کا بہت پابند ہے۔
27. سہ چھ سارنہ ٹوٹھ۔
وہ سمی کا لاڈلا ہے۔
28. سوچھ سبٹھاہ خوش مزاج۔
وہ بہت خوش مزاج ہے۔

17. وائے۔ سخ دگ چھ۔
وای۔ سخ دگ ٺھ۔
18. وائے۔ یہ سپد یہ اوس نہ سوچ۔
مٹے۔ یہ اوس نہ وہمہ گمانے۔
وای، یی سپدی یی اوس نہ سوچ
موتوی/ یی اوس نہ وہمہ گماناس
منج۔
19. بڙ افسوس چھ زتسند مکانہ دود۔
بہت خدہ ہے کی اسکا مکان جلا
گیا۔
بہت کھید ہے کہ اس کا مکان جل گیا
دود۔
20. تس ووت بڙ تکلیف۔
تس ووت بڙ تکلیف۔
21. معانی دیوئے گیہ غلطی۔
مافی دیویو من گئی گلتی۔
22. تم اسی پریشان۔
تم اوس پریشان۔
23. تسنز لکھاے چھ تارپشن لایق۔
وہ بہت تکلیف ہو رہی ہے۔
ہاے ایسا ہوگا یہ تو سوچنا نہیں تھا۔
وہ بہت کھید ہے کہ اس کا مکان جل گیا
دود۔
20. تس ووت بڙ تکلیف۔
تس ووت بڙ تکلیف۔
21. معانی دیوئے گیہ غلطی۔
مافی دیویو من گئی گلتی۔
22. تم اسی پریشان۔
تم اوس پریشان۔
23. تسنز لکھاے چھ تارپشن لایق۔
وہ بہت تکلیف ہو رہی ہے۔

8. اولہ سا گو برائے نش بیہ۔ آجا بےا / بےا مےے پاس بےا۔
 وول سا گو برا مے نسا بےا۔ آجا بیا / بی مےے پاس بیہ۔
9. گو برا اڑ کتہ سا جما اڑ چھکھ / چھکھ بےا توم کسا ککشا مے پدتے هے؟
 پراں؟
 بیٹا تم کس ککھشا مے پڑھتے / پڑھتی هے؟
 گو برا اڑ کتہ سا جما اڑ چھکھ / چھکھ بےا توم کسا ککشا مے پدتے هے؟
 پراں؟
10. م بار کھ چھے اڑ گو کھ / گیکھ پاس۔ بڈا اڑ هے توم پاس هے اڑ۔
 م بار کھ چھے اڑ گو کھ / گیکھ پاس۔ بڈا اڑ هے توم پاس هے اڑ۔
11. بڑ جان کچھ چھ۔ بڈ جان بچا / بچا۔
 بڈ جان بچا / بچا۔ بڈ جان کچھ چھ۔
12. گو برا اڑ کتہ چھکھ / چھکھ بسان؟ بےا / بےا تومھارا اڑ کھانے هے؟
 گو برا اڑ کتہ چھکھ / چھکھ بسان؟ بےا / بےا تومھارا اڑ کھانے هے؟
13. تندرُس روز، خوش روز۔ سوستھر رهو۔ خوش رهو۔
 تندرُس روز، خوش روز۔ سوستھر رهو۔ خوش رهو۔

(ii) سنہہ واتسلہ سو چک سنےھ-واتسلہ سوچک ماھ/لول ہا ون وائل ماھ/لول ہا ون وائل

1. اولہ سا گو برا اڑ۔ آا اڑ بےا / بےا اڑھر آا اڑ۔
 وول سا گو برا اڑ۔ آا اڑ بےا / بےا اڑھر آا اڑ۔
2. اڑے کنا چھے ناو؟ اپنا نام بٹا اڑ؟
 اڑے کنا چھے ناو؟ اپنا نام بٹا اڑ؟
3. واہ بڑ رت ناو چھے۔ واہ بڈھر تومھارا نام هے۔
 واہ بڑ رت ناو چھے۔ واہ بڈھر تومھارا نام هے۔
4. بڑ اصل گو برا چھ۔ بڈا اڑھر تومھارا نام هے۔
 بڑ اصل گو برا چھ۔ بڈا اڑھر تومھارا نام هے۔
5. تلہ سا گو برا اڑ ہنا بوز ناو۔ اڑا کنا چھے ناو بےا / بےا۔
 تلہ سا گو برا اڑ ہنا بوز ناو۔ اڑا کنا چھے ناو بےا / بےا۔
6. اڑھر، اڑے چھے با تھتہ گون تگان؟ اڑھر توم گانا بےا جان تے / جان تے هے؟
 اڑھر، اڑے چھے با تھتہ گون تگان؟ اڑھر توم گانا بےا جان تے / جان تے هے؟
7. آڑھر کھنڈ چھم تگان۔ آا رھڑ خنڈ اڑھر تومھارا نام هے۔
 آڑھر کھنڈ چھم تگان۔ آا رھڑ خنڈ اڑھر تومھارا نام هے۔

7. ووڑ گوسبٹھاہ۔
व्वन्य गव स्यठाह।
8. ژئے چھے ناشرم ته یوان۔
चे छय ना शरुम ति यिवान।
9. مے گے غلطی۔
मे गँयि गलती।
10. گڑھ مے مہ کر پریشان۔
गड़ मे मु कर परेशान।
11. بہ کرے ژے خلاف شکایت۔
बु करय चे खलाफ शकायत।
12. بہ تارے ژے فکر۔
बु तारय चे फिर।
13. ماسٹر جین گرجانی شکایت۔
मास्टर जियन करँ चॉन्य शकायत।
14. ژ کینا زنه سکولچ کام کران؟
चु क्याजि नु स्कूलच कॉम करान ?
15. مگر پھرمے بٹھ۔
उसने मुझे डाँटा।
- बहुत हो चुका, बस और नहीं।
- بہت ہو چکا، بس اور نہیں۔
तुम्हें शर्म नहीं आती।
- تمہیں شرم نہیں آتی۔
मुझ से गलती हो गई।
- مجھ سے غلطی ہو گئی۔
जाओ मुझे परेशान मत करो।
- जाओ मुझे परेशान मत करो۔
मैं तुम्हारे विरुद्ध शिकायत करूँगा/करूँगी।
- میں تمہارے وڑدھ شکایت کرونگا/کرونگی۔
मैं तुम्हें देख लूँगा।
- میں تمہیں دیکھ لوں گا۔
मास्टर जी ने तुम्हारी शिकायत की।
- मास्टर जी ने तुम्हारी शिकायत की।
तुम स्कूल का काम क्यों नहीं करते हो ?
- तुम स्कूल का काम क्यों नहीं करते हो ?
तुम स्कूल का काम क्यों नहीं करते हो ?
- तुम स्कूल का काम क्यों नहीं करते हो ?
उसने मुझे डाँटा।

(iii). ژکھ ته شرارتھ चख तु शरारत

1. ژے کو ژتھ نہ یہ جان۔
चे कोरुथ नु यि जान।
2. مے چھ نہ یہ پسند۔
मे छु नु यि पसंद।
3. بہ چھسے ژے ناراض۔
बु छुसय चे नाराज।
4. گڑھ نیر پیٹہ (دفا گڑھ)۔
गड़ नेर यति (दफा गड़)।
5. بہ بوزے نہ چانی کاٹھہ کتھ۔
बु बोजय नु चॉन्य कांह कथ।
6. بکواس مہ کر۔
बकवास मु कर।

क्रोध/द्वेषसूचक कड़ोदह/दुश्चिससुचक

- तुमने यह अच्छा नहीं किया।
- तुम ने ये अच्हां न्हें किया।
मुझे यह पसंद नहीं है।
- मुझे ये पसंद न्हें है।
मैं तुमसे नाराज हूँ।
- मैं तुमसे नाराज हूँ।
मैं तुम से नाराज हूँ।
- मैं तुम से नाराज हूँ।
चलो, यहाँ से निकल जाओ।
- चलो, यहाँ से निकल जाओ।
मैं तुम्हारी कोई भी बात सुनना नहीं
चाहता/चाहती हूँ।
- मैं तुम्हारी कोई भी बात सुनना नहीं
चाहता/चाहती हूँ।
मैं तुम्हारी कौी भी बात सुनना नहीं
चाहता/चाहती हूँ।
- मैं तुम्हारी कौी भी बात सुनना नहीं
चाहता/चाहती हूँ।
बकवास मत करो।
- बकवास मत करो।
बकवास मत करो।
- बकवास मत करो।

19. پتاجی کتہ چھے؟
پیتا جی کتہ کھو ی؟
پیتا جی کتہ کھو ی؟
20. بب چھہ ہمر گٹھ بہتھ۔
بب کھو ہیر کتہ بیہتھ۔
21. تہ چھنہ طبعیت ٹھیک۔
تہ کھو تہ بیہتھ تہ کتہ۔
22. وید کتہ چھے۔
دہ کتہ کھو ی؟
23. سو چھہ ہس نش بہتھ؟
سہ کھو ببس نہش بیہتھ۔
24. اچھاشام گو، دیو اجازت۔
اچھاشام گہ دیہتھ ہر اچھاشام۔
25. جلدی کوس چھے؟ بہتھ ہے چھکھ۔
جلدی کوس کھو ی؟ بیہتھ ہر جلدی کوس کھو ی۔
26. وونی نہر کھ بہتھ۔
وونی نہر کھ بہتھ۔
27. نہ نہ بہتھ آسکھ رومنت، تہ تہ۔
تہ نہ تہ۔
- پیتا جی کتہ کھو ی؟
پتاجی کہاں ہیں۔
پیتا جی کتہ کھو ی؟
پتاجی اوپر والے کمرے میں بیٹھے ہیں۔
انکی سہت تہ کتہ نہیں ہے۔
آن کی صحت ٹھیک نہیں ہے۔
ماتا جی کتہ کھو ی؟
ماتا جی کہاں ہے۔
وہ پیتا جی کے پاس ہی بیٹھی ہے۔
اچھاشام گہ آجنا دیہتھ۔
اچھاشام ہوگی۔ آگھیا دیہتھ۔
جلدی کتہ کھو ی؟ بہتھ ہے۔
جلدی کتہ کھو ی؟ بہتھ ہے۔
اب کھانا کھا کر ہی جانا۔
نہیں، نہیں، گہر پر کھانا بنا ہوگا وہاں
بھی آپ ہی کا آشیہرہ ہے۔

11. سوت مُشکہ ہناتز اووسہ؟
سوت مُشکہ ہناتز اووسہ؟
12. اوتز اووتوس۔
اوتز اووتوس۔
13. تکتے چاہیہ سماوارا آن۔
تکتے چاہیہ سماوارا آن۔
14. داوتھو ووتھ، اپا روتھہ ژھٹھ۔
داوتھو ووتھ، اپا روتھہ ژھٹھ۔
15. ژادر پتو کوٹھن پٹھ۔
ژادر پتو کوٹھن پٹھ۔
16. تلابجلی زال، نہ گوٹ ہا گو۔
تلابجلی زال، نہ گوٹ ہا گو۔
17. شری کتہ چھ۔
شری کتہ چھ۔
18. تم چھہ آنگنس منز گندان۔
تم چھہ آنگنس منز گندان۔
- تھوڈا سا سوت ڈالو؟
تھوڈا سا سوت ڈالو؟
ہاں تھوڈا ڈالیہ؟
ہاں تھوڈا ڈالیہ؟
جرا، اک سماوارا چاہ لہ آو۔
جرا، اک سماوارا چاہ لہ آو۔
بیتا ایک سماوارا چاہ لہ آو۔
بیتا ایک سماوارا چاہ لہ آو۔
کھڑکی بند کیجیہ، ادھر سے ٹھنڈی ہوا آ
کھڑکی بند کیجیہ، ادھر سے ٹھنڈی ہوا آ
رہی ہے۔
رہی ہے۔
لوہی سے پیر ڈھک لو۔
لوہی سے پیر ڈھک لو۔
جرا بیجلی جلاو اندھیرا ہو گیا۔
جرا بیجلی جلاو اندھیرا ہو گیا۔
ذرا بجلی جلاو اندھیرا ہو گیا۔
ذرا بجلی جلاو اندھیرا ہو گیا۔
بچہ کتہ کھو ی؟
بچہ کتہ کھو ی؟
بچہ کہاں ہیں۔
بچہ کہاں ہیں۔
وہ آنگن میں کھیل رہے ہیں۔
وہ آنگن میں کھیل رہے ہیں۔

- ٹیکسی میں کتنے لوگ بیٹھ سکیں گے۔ ٹیکسی میں کتنے لوگ بیٹھ سکیں گے۔
 ٹیکسی میں کتنے لوگ بیٹھ سکیں گے۔ ٹیکسی میں کتنے لوگ بیٹھ سکیں گے۔
 4. ژور نفر۔ چار لوگ۔
 چور نفر۔ چار لوگ۔
 5. آٹو چھاشہر نمبر تہ ہر بان گڑھتھ؟ کیا آٹو شہر سے باہر بھی جا سکتے ہیں؟
 آٹو شہر سے باہر بھی جا سکتے ہیں۔
 آٹو شہر سے باہر بھی جا سکتے ہیں۔
 آٹو شہر سے باہر بھی جا سکتے ہیں۔
 6. آٹو شہر سے باہر بھی جا سکتے ہیں۔ آٹو شہر سے باہر بھی جا سکتے ہیں۔
 آٹو شہر سے باہر بھی جا سکتے ہیں۔ آٹو شہر سے باہر بھی جا سکتے ہیں۔
 آٹو شہر سے باہر بھی جا سکتے ہیں۔ آٹو شہر سے باہر بھی جا سکتے ہیں۔
 7. تو ہی کو ت گڑھو؟ آپ کہاں جائیں گے/جائیں گی؟
 تو ہی کو ت گڑھو؟ آپ کہاں جائیں گے/جائیں گی؟
 8. دلہ منز کو سہ جائے چھے و چھن لایق؟ دلی میں کون کون سے درشنیہ سٹھل ہیں؟
 دلہ منز کو سہ جائے چھے و چھن لایق؟ دلی میں کون کون سے درشنیہ سٹھل ہیں؟
 9. دلہ منز چھ کٹب مینار، راج گھاٹ، لوتس ٹمپل، چڑھیا گروغاڑ جاہ۔ دلی میں کون کون سے درشنیہ سٹھل ہیں؟
 دلہ منز چھ کٹب مینار، راج گھاٹ، لوتس ٹمپل، چڑھیا گروغاڑ جاہ۔ دلی میں کون کون سے درشنیہ سٹھل ہیں؟

- نہیں نہیں گھر پر کھانا بنا ہوگا۔ وہاں بھی
 آپ ہی کا آٹروادھ ہے۔
 28. بڈ وار کار، حسبہ حسبہ پکوز۔ اچھا۔ دھیان سے جائے۔
 ہڈیوار کار، حسبہ حسبہ پکوز۔ اچھا۔ دھیان سے جائے۔
 ہڈیوار کار، حسبہ حسبہ پکوز۔ اچھا۔ دھیان سے جائے۔

6. یا ترا یا ترا یا ترا

سافر
 سفر
 سفر

(i) ٹیکسی/آٹو/بس ٹیکسی/آٹو/بس ٹیکسی/آٹو/بس

ٹیکسی/آٹو/بس
 ٹیکسی/آٹو/بس
 ٹیکسی/آٹو/بس

1. ٹیکسی والیا/آٹو والیا سٹیشن گڑھ کھا۔ ٹیکسی والیا/آٹو والیا سٹیشن چلو گے۔
 ٹیکسی والیا/آٹو والیا سٹیشن چلو گے۔ ٹیکسی والیا/آٹو والیا سٹیشن چلو گے۔
 2. آ جناب گڑھو۔ آ جناب گڑھو۔
 آ جناب گڑھو۔ آ جناب گڑھو۔
 3. ٹیکسی منز کو نفر ہسکن بہتھ؟ ٹیکسی میں کتنے لوگ بیٹھ سکتے ہیں؟

- خوہور کون فیریتھ نیریتھ سیدھا چلو۔ بس اڑ کر سیدھا چلو۔
15. بس اڑ پٹھ چھاہری دوار/اجمیر کوا بس اڈڈے سے ہریدوار/اجمیر
گوشہ خاٹر بس میلان؟ جانے کے لیے بس ملے گی؟
- بس اڈ پٹھ خا ہریدوار/اجمیر کیا بس اڑے سے ہری دوار/اجمیر
گھنن خاوتر بس میلان؟ جانے کے لیے بس ملے گی؟
16. آمیلہ و، دلہ پٹھ چھے ہر جاہہ بس ہاں ملے گی، دلیلی سے ہر جگہ جانے
گوشان۔ کے لیے بسےں چلانی ہاں۔
- آا مایلیو، دلیلی پٹھ خا ہر ہاں ملے گی دہلی سے ہر جگہ کی بس ملتی
جاہے بس گھان۔ ہے۔
17. بس نیرنگ وکھ ووت جلدی کر۔ بس کا سامی ہو گیا جلدی کرو۔
بس نیرنوک وکھ ووت، جلدی کر۔ بس کا سامی ہو گیا جلدی کرو۔
18. ووستا بس ٹھہراوسا۔ ڈراور ساہب بس رکیا!
ووساتا بس ٹھہراو سا۔ ڈراور صاحب بس روکیے۔
19. بس رُکہ بس سٹاپس پٹھ۔ بس سٹاپ/بس سٹینڈ پر ہی رُکے گی۔
بس رُکے بس سٹاپس پٹھ۔ بس سٹاپ/بس سٹینڈ پر ہی رُکے گی۔

- دلی میں کُتب مینار، راج گھاٹ، لوٹس ٹیمپل، چڑیا گھرا تیا دی درشن سٹھل
دلی میں سب سے اچھا تیرا کا سادھن کیا
دلی میں سب سے بڑھیا تیرا کا
دلی کی سڑکوں پر بہت ٹریفک جام رہتا
بس اڈڈا کس طرف ہے؟
بس اڈڈا کس طرف ہے؟
- دلیلی میں سب سے اچھا تیرا کا سادھن کیا
دلیلی میں سب سے بڑھیا تیرا کا
دلیلی کی سڑکوں پر بہت ٹریفک جام رہتا
بس اڈڈا کس طرف ہے؟
10. دلہ منز کینا چھ ساروے کھوتہ جان سفر کرنگ ڈرر یہ؟
دلیلی میں سب سے اچھا تیرا کا سادھن کیا
دلیلی میں سب سے بڑھیا تیرا کا
دلیلی کی سڑکوں پر بہت ٹریفک جام رہتا
بس اڈڈا کس طرف ہے؟
11. میٹرو چھ دلہ منز ساروے کھوتہ جان سفر کرنگ ڈرر یہ۔
دلیلی میں سب سے اچھا تیرا کا سادھن کیا
دلیلی میں سب سے بڑھیا تیرا کا
دلیلی کی سڑکوں پر بہت ٹریفک جام رہتا
بس اڈڈا کس طرف ہے؟
12. دلہ ہنزن سڑکن پٹھ چھ سبٹھاہ زیاد ٹریفک جام روزان۔
دلیلی میں سب سے اچھا تیرا کا سادھن کیا
دلیلی میں سب سے بڑھیا تیرا کا
دلیلی کی سڑکوں پر بہت ٹریفک جام رہتا
بس اڈڈا کس طرف ہے؟
13. بس اڑ کپارو چھ؟
دلیلی میں سب سے اچھا تیرا کا سادھن کیا
دلیلی میں سب سے بڑھیا تیرا کا
دلیلی کی سڑکوں پر بہت ٹریفک جام رہتا
بس اڈڈا کس طرف ہے؟
14. کھوورگن پھیرتھ نیرر زسبو دے۔
دلیلی میں سب سے اچھا تیرا کا سادھن کیا
دلیلی میں سب سے بڑھیا تیرا کا
دلیلی کی سڑکوں پر بہت ٹریفک جام رہتا
بس اڈڈا کس طرف ہے؟

- بھائی صاحب آپ کہاں جا رہے ہیں؟ بھائی صاحب آپ کہاں جا رہے ہیں؟
- 5 بھائی صاحب آپ کہاں جا رہے ہیں؟ میں ناگپور جاؤں گا، مہری ٹرین آپ کی
- بھائی صاحب آپ کہاں جا رہے ہیں؟ میں ناگپور جاؤں گا۔ میری ٹرین آپ کی
- بھائی صاحب آپ کہاں جا رہے ہیں؟ میں ناگپور جاؤں گا۔ میری ٹرین آپ کی
- بھائی صاحب آپ کہاں جا رہے ہیں؟ میں ناگپور جاؤں گا۔ میری ٹرین آپ کی
- 6 مے چھپے ریلوے ٹکٹوں پر رزرویشن کر رہی ہے۔ میری رزرویشن ریل میں ہے۔
- 7 کتھ کلاسس چھو رزرویشن؟ ریزرویشن کیس شری میں ہے؟
- 8 مے چھپے سکینڈ۔ اے۔ سی۔ میں۔ میری رزرویشن سکینڈ۔ اے۔ سی۔ میں
- 9 ٹرپڑ تھ گلیس کمہ پلیٹ فارم پہ پڑھی۔ تم کولی سے پوچھو کہ کس پلیٹ فارم سے
- 10 کلین چھپے سارے پتاہ آسان۔ کولی سے پوچھو کہ کس پلیٹ فارم سے

ریلوے سٹیشن تہ ریل سفر (ii)

ریلوے سٹیشن اور ریل یا تری ریلوے سٹیشن تہ ریل سفر

- 1 مے دیوگاہ باپتھ تاج ایکسپریج آکھ 1 منجھ کال کے لیے تاج ایکسپریس کی
- 2 تاج ایکسپریس چھپے اکثر و کھتس پٹھ 2 ایک ٹکیٹ دیجیے۔
- 3 ازکل چھ نیہ دی سٹیشننگ رکھ رکھاو 3 آجکل نئی دلی ریلوے سٹیشن کارکھ رکھاو
- 4 باے صا با توہہ کو ت چھو گڑھن؟ 4 باہی ساہب آپ کھن جا رہے ہن؟

3 میٹروپچ سہولیت چھاسا رے شہر سے شہر میں؟
کيا ميٹرو کی सुविधाएँ पूरे शहर में हैं?
منز؟

میٹرو سہولیت چھ سوریسوی
شہر سے منج؟
کیا میٹرو کی سُو دھائیں پورے شہر میں
ہیں؟

4 آگ بگ چھ سارے شہر سے شہر میں
میٹرو ڈسریا ب۔
ہاں لگ بگ پورا شہر میٹرو سے जुड़ा हुआ
ہا ہے۔

آ لگ بگ چھ سوریسوی شہر سے منج۔
ہاں لگ بگ پورا شہر میٹرو سے जुड़ा हुआ ہے۔

5 بے صابانے چھ ایر پورٹ گروٹھن
سہ ہبکا میٹرو ہس منز ایر پورٹ
گروٹھن؟
भाई साहब मुझे एयरपोर्ट जाना है। क्या
مैं मेट्रो द्वारा एयरपोर्ट जा सकता /
सकती हूँ?

بای سوبہ چھ ایر پورٹ گھن۔
ہکا میٹرو سے منج ایر پورٹ گھن؟
بھائی صاحب مجھے ایر پورٹ جانا ہے۔
کیا میں میٹرو دوارا ایر پورٹ جا
سکتا/سکتی ہوں؟

6 آ۔ ایر پورٹ میٹرو ایکسپریس منج
ہبکو تو ہوئی اڑس تام گروٹھن۔
ہاں، ایر پورٹ میٹرو ایکسپریس دوارا
ہوا ہے اڈڈے جا سکتے ہو۔

آ ایر پورٹ میٹرو ایکسپریس منج
تو ہوا اڈڈے تام گھن۔
ہاں ایر پورٹ میٹرو ایکسپریس دوارا
ہوا ہے اڈڈے جا سکتے ہو۔

7 میٹرو خاطر کتہ میلہ ٹکٹ؟
میٹرو کے लिए टिकट कहाँ से मिलेगा?

کولین چھ سوریسوی پتاہ ااسان۔
ٹی۔ٹی ٹکٹ چک کر رہا ہے۔
ٹی۔ٹی ٹکٹ چک کر رہا ہے۔
ٹی۔ٹی ٹکٹ چک کر رہا ہے۔

11 ٹی۔ٹی۔ ٹکٹ چک کر ان۔

ٹی۔ٹی ٹکٹ چک کر ان۔

میٹرو ریل میٹرو ریل

میٹرو ریل میٹرو ریل

1 دلی میں پبلک ٹرانسپورٹ کی
کون-کون سی सुविधाएँ हैं?
दिल्ली में पब्लिक ट्रांसपोर्ट की
कौन-कौन सी सुविधाएँ हैं?
पब्लिक ट्रांसपोर्ट क कुस कुस
दली में पब्लिक ट्रांसपोर्ट की कौन
कौन سی सुविधाएँ हैं?
जरायि छु दिलि मंज?
सुो दहायें?
2 दली में ऑटो, बैटरी रिक्शा, टैक्सी,
बस और मेट्रो रेल आदि पब्लिक
ट्रांसपोर्ट की सुविधाएँ हैं।
दली में ऑटो, बैटरी रिक्शा, टैक्सी,
बस और मेट्रो रेल आदि पब्लिक
ट्रांसपोर्ट की सुविधाएँ हैं।
दिलि मंज छि पब्लिक ट्रांसपोर्ट क्य
जरायि आटो, टैक्सी, बैटरी रिक्षु,
बस तु मेट्रो रेल।
दली में ऑटो, बैटरी रिक्शा, टैक्सी,
बस और मेट्रो रेल आदि पब्लिक
ट्रांसपोर्ट की सुविधाएँ हैं।
दली में ऑटो, बैटरी रिक्शा, टैक्सी,
बस और मेट्रो रेल आदि पब्लिक
ट्रांसपोर्ट की सुविधाएँ हैं।

جہاز/سمندری جہاز سفر (iv) جہاز/سامندری جہاز سافر

جہاز/جمل یا ترا جہاز/سامندری جہاز سافر

- 1 پورٹ بلیر گزہ نہ خاطر کوتاہ و کھت
لگہ سمندری جہاز سفر؟
پورٹ بلیر جانے میں سمندری جہاز سے
کیتنا سمی لگےگا؟
- 2 پورٹ بلیر گزہ نہ خاطر کوتاہ و کھت
لگہ سمندری جہاز سفر؟
آپ چننڈ سے پورٹ بلیر جاننا چاہنگے
یا کولکاتا سے؟
- 3 پورٹ بلیر گزہ نہ خاطر کوتاہ و کھت
لگہ سمندری جہاز سفر؟
آپ چننڈ سے پورٹ بلیر جاننا چاہنگے
یا کولکاتا سے؟

- 8 میٹرو کے لیے ٹکٹ کہاں سے ملے گا؟
آپ میٹرو سٹیشن کے کاؤنٹر سے ٹوکن یا
سمارٹ کارڈ لے سکتے ہیں۔
تو ہی ہسکو میٹرو سٹیشن کے کاؤنٹر سے
ٹوکن یا سمارٹ کارڈ لے سکتے ہیں۔
تو ہی ہسکو میٹرو سٹیشن کے کاؤنٹر سے
ٹوکن یا سمارٹ کارڈ لے سکتے ہیں۔
- 9 میٹرو احاس مٹراژنہ یا نیرنہ خاطر
چھ ٹوکن یا سمارٹ کارڈ استعمال
کران۔
میٹرو احاس مٹراژنہ یا نیرنہ خاطر
چھ ٹوکن یا سمارٹ کارڈ استعمال
کران۔
- 10 میٹرو ہس مٹراژنہ مٹراژنہ خاطر
تہ پانسگ پختہ سپدان۔
میٹرو ہس مٹراژنہ مٹراژنہ خاطر
تہ پانسگ پختہ سپدان۔

سمندری جہازک سفر چھ ا کھ یاد 10
گاری سفر۔
جمل یا ترا ایک سکھد انبھو ہے۔
سامندری جہازک سفر छु अख
याद गॉरी सफर।

हवाई जहाजक سفر (v) हवाई जहाजक सफर

विमान यात्रा विमान यात्रा

1. बंगलुरु, गुरुवृ, खापर कते मिले मे
जहाजन हंज जानकारी?
बंगलुरु गछनु खातरु कति मेलि मे
जहाजन हंज जानकारी?
2. अरिलास दफतर पठ्ठे या अरिपोरु पठ्ठे नते
अन्ट्रन्स पठ्ठे मिले सारु रे जानकारी।
अररलाइंस दफतर पठ्ठे, या
अररपोट पठ्ठे, नतु इनटरनेरस पठ्ठे
मेलि सारु जानकारी।
- मुझे बंगलुरु जाने की विभिन्न उड़ानों
की जानकारी कहाँ से मिलेगी?
मुझे बंगलुरु जाने की उड़ानों की
जानकारी कहाँ से मिलेगी?
- अररलाइंस के कार्यालय से अररपोट से
या इंटरनेट से सारी जानकारी प्राप्त होगी।
अररलाइंस के कार्यालय से, अरिपोरु
से या अन्ट्रन्स से सारी जानकारी
प्राप्त होगी।

4. कोलकाता से पोर्टब्लेयर का जहाज
कब जाएगा?
कोलकाता पठ्ठ कर नेरि पोर्ट
ब्लेरुक जहाज?
दो दिन बाद।
दुदन बाद।
5. उदो पते -
जु दोह पतु।
अथ जहाजस कच डेक छि?
अथ जहाजस छि त्रे डेक।
6. अथ जहाजस कच डेक छि?
अथ जहाजस छि त्रे डेक।
अथ जहाजस कच डेक छि?
अथ जहाजस छि त्रे डेक।
7. अथ जहाजस कच डेक छि?
अथ जहाजस छि त्रे डेक।
अथ जहाजस कच डेक छि?
अथ जहाजस छि त्रे डेक।
8. अथ जहाजस कच डेक छि?
अथ जहाजस छि त्रे डेक।
अथ जहाजस कच डेक छि?
अथ जहाजस छि त्रे डेक।
9. अथ जहाजस कच डेक छि?
अथ जहाजस छि त्रे डेक।
अथ जहाजस कच डेक छि?
अथ जहाजस छि त्रे डेक।

- 6 اُکس ٹکٹ پر کیتنا سامان لے جا سکتے ہیں؟
 ایک ٹکٹ پر کیتنا سامان لے جا سکتے ہیں؟
 ائیکس ٹیکٹ پیٹھ کو تہا سامان ہیکو تھ؟
 ہیکو تھ؟
- 7 ہینڈ بیگ کے اتیریکٹ پندہ کیلو سامان لے جا سکتے ہیں۔
 ہینڈ بیگ کے اتیریکٹ پندہ کیلو سامان لے جا سکتے ہیں۔
 ہینڈ بیگ کے اتیریکٹ پندہ کیلو سامان لے جا سکتے ہیں۔
 ہینڈ بیگ کے اتیریکٹ پندہ کیلو سامان لے جا سکتے ہیں۔
- 8 اپنا آئی ڈی کارڈ دکھائیے۔ یہ لپیٹے ہوئے پاس۔
 اپنا آئی ڈی کارڈ دکھائیے۔ یہ لپیٹے ہوئے پاس۔
 اپنا آئی ڈی کارڈ دکھائیے۔ یہ لپیٹے ہوئے پاس۔
 اپنا آئی ڈی کارڈ دکھائیے۔ یہ لپیٹے ہوئے پاس۔
- 9 فلیٹ چھو کھتس پٹھ؟ بورنگ کٹھ۔
 فلیٹ چھو کھتس پٹھ؟ بورنگ کٹھ۔
 فلیٹ چھو کھتس پٹھ؟ بورنگ کٹھ۔
 فلیٹ چھو کھتس پٹھ؟ بورنگ کٹھ۔
- 10 آفلیٹ چھو کھتس پٹھ۔ بورنگ۔
 آفلیٹ چھو کھتس پٹھ۔ بورنگ۔
 آفلیٹ چھو کھتس پٹھ۔ بورنگ۔
 آفلیٹ چھو کھتس پٹھ۔ بورنگ۔

- 3 بنگلور خاطر کربا گریر جہاز۔ وکھ کوتاہ۔
 بنگلور خاطر کربا گریر جہاز۔ وکھ کوتاہ۔
 بنگلور خاطر کربا گریر جہاز۔ وکھ کوتاہ۔
 بنگلور خاطر کربا گریر جہاز۔ وکھ کوتاہ۔
- 4 بنگلور خاطر کربا گریر جہاز۔ وکھ کوتاہ۔
 بنگلور خاطر کربا گریر جہاز۔ وکھ کوتاہ۔
 بنگلور خاطر کربا گریر جہاز۔ وکھ کوتاہ۔
 بنگلور خاطر کربا گریر جہاز۔ وکھ کوتاہ۔
- 5 مے ویو بنگلور رچ اکھ ٹکٹ۔ سپٹ۔
 مے ویو بنگلور رچ اکھ ٹکٹ۔ سپٹ۔
 مے ویو بنگلور رچ اکھ ٹکٹ۔ سپٹ۔
 مے ویو بنگلور رچ اکھ ٹکٹ۔ سپٹ۔

- 4 پیٹہ چھانا شتہ تہ بیٹہ کھنہ چہنگ کانہہ
ک्या यहाँ नाश्ते/भोजन की व्यवस्था
انتظام؟ है?
- यति छा नाशतु तु बैयि खयेन चनुक
क्या यहाँ नाश्ते/भोजन की व्यवस्था
कांह इनतिजाम ?
- 5 आनाशतह तह कहन चन मिलह बीतह -
हाँ, यहाँ नाश्ता और भोजन मिलेगा।
आ नाशतु तु खेन चेन मेलि यति। -
हाँ, यहाँ सब कुछ मिलेगा।
- 6 आपीतह मिलह सुरह -
हाँ, यहाँ सब कुछ मिलेगा।
आ यति मेलि सोरुय। -
हाँ, यहाँ सब कुछ मिलेगा।
- 7 नाशतह तह कहन चन वकत वुनु -
नाश्ते और भोजन का समय बताइए।
नाशतु तु खयेन चनुक वखतु वन्वि। -
नाश्ते और भोजन का समेतनायै -
- 8 नाशतह चहन अठह न्जे पठह दहन न्जन
नाश्ता प्रातः आठ बजे से दस बजे तक
ताम मिलान - तह बीतह चहन अठह न्जे पठह
भोजन दोपहर एक बजे से तीन बजे
त्रहन न्जन ताम मिलान - तक मिलता है।
- नाशतु छु सुबहन आठि बजि पठु
नाश्तापुना अठह न्जे से दस बजे तक
दहन बजन ताम मेलान तु बतु छु
आरु भोजन दुपहर एक बजे से तीन बजे
अकि बजि पठु त्रहन बजन ताम
मेलान। तक मिलता है -
- 9 पीतह चहन वशनु कहन मिलान -
यहाँ शाकाहारी खाना मिलता है ?

- आ फलायिट छे वखतस प्यठ। हां फलिट से परे - बोडंग डिटुह
बोडिंग छे डवडि बजि। बजे की है -
11 तुहो गुरुहो सुकु रूनी चके खापर - आप सुरक्षा जांच चेक के लिए जाइए।
तोहय गॉडिव सिक्कूरटी चके खातर। - आप सुकुरूनी चके के लिए जायै -

दरुम शाला (vi) दरुम शाला

दरुम शाला दरुम शाला

- 1 केशु का कुपुते गुरुह अठह न्जे खाली - कुछ देर बाद एक बेड खाली हो जाएगा।
कयेचु कॉल्य पतु गडि अख बेड खाली। - कुरुह दरुम बाद एक बीड कहाली हो जायगा।
- 2 बेडस का ठाह कुरापे चहे ?
बैड का किराया क्या है ?
बेडस का च्चाह किरायि छे ?
बीड का कुराया क्या है ?
- 3 अठह बीड बापुते चहन हुरुदुह तह रुपिह
एक बैड के लिए प्रतिदिन सौ रूपये
दहन - देने होंगे।
अकि बेडु बापथ छु हर दौह हथ
एक बैड के लिए दहन रुपिह दयुन।
रूपयि दयुन।
हो न्के -

ہوٹل ہوٹل (vii)

- 1 مئے چھ مینجرس ستر کتھ کرڈی۔
مے چھ منےجرس سوتی کتھ کرڈی۔
مے چھ مینجر سے بات کرنی ہے۔
- 2 تم چھ یورڈر کن پکان۔
تیم یورڈر کن پکان۔
وے اسی اور آ رہے ہیں۔
- 3 کرڈی تو حَلْم۔
کرڈی تو حَلْم۔
جی ہاں کہیے۔
- 4 مئے گڑھ کمر۔
مے گڑھ کمر۔
مجھے کمر چاہیے۔
- 5 توہمہ گڑھوا سنگل بیڈ وول کمر کینہ۔
ڈبل بیڈ وول کمر؟
آپکو سنگل بیڈ یا ڈبل بیڈ والا کمر
کمر چاہیے؟
- 6 مئے گڑھ سنگل بیڈ وول کمر۔
مے گڑھ سنگل بیڈ وول کمر۔
مجھے سنگل بیڈ والا کمر چاہیے۔

ہوٹل ہوٹل

- یہاں شا کا ہاری کھانا ملتا ہے۔
یہاں شا کا ہاری کھانا ملتا ہے۔
- 10 پیتر چھ کاٹھہ تہ نشہ کرن مناہ۔
کسی بھی پڑکار کا نشہ کرنا اور جت ہے۔
کسی بھی پڑکار کا نشہ کرنا اور جت ہے۔
- 11 ڈرم شالا پیہ ہند گیٹ کڑہ بچہ چھ، بند۔
گڑھان؟
گڑھان؟
- 12 ڈرم شالا پیہ ہند گیٹ چھ ڈہمہ بچہ بند۔
گڑھان۔
گڑھان۔
- یہاں شا کا ہاری کھانا ملتا ہے۔
کسی بھی پڑکار کا نشہ کرنا اور جت ہے۔
کسی بھی پڑکار کا نشہ کرنا اور جت ہے۔
- یہاں شا کا ہاری کھانا ملتا ہے۔
کسی بھی پڑکار کا نشہ کرنا اور جت ہے۔
کسی بھی پڑکار کا نشہ کرنا اور جت ہے۔

(viii) ریسٹورنٹس مَنز
رےستورنٹس مَنز

رےستراں مے
ریسٹورنٹ میں

- 1 یہ چھ کَشْمیر ہنڈ جان ریسٹورنٹ۔
توہ کھینچو بیٹہ بتہ۔
یہ کَشْمیر کا اچھا ریسٹورنٹ ہے۔ آپ یہاں
پر کھانا کھائیے۔
2 توہہ کیا کیا چھو کَشْمیر ہنڈ خاص زیافتہ
بناؤ موہ؟
آپنے کَشْمیر کے کون-کون سے विशेष
ویجنن بناؤ ہے؟
آپ نے کَشْمیر کے کون کون ویش وینجن
بنائیے ہیں؟
3 جناب خاص زیافتن مَنز چھ روغن
جوش، رستہ، گوش تاپہ، بکھنی، تبکھ ماز
تہ کوگر۔
شریمان جی विशेष ویجننوں مے روغان
جوش، سیرستا، گمشاتا، یخنئی،
تبخماج اور مورگی۔
شربمان جی ویش وینجنوں میں روغن
جوش، رستا، گوستابا، بکھنی، تبکھ ماز اور
مرگہ ہے۔
یہ کَشْمیر کا اچھا ریسٹورنٹ ہے۔ آپ یہاں
پر کھانا کھائیے۔
آپنے کَشْمیر کے کون-کون سے विशेष
ویجنن بناؤ ہے؟
آپ نے کَشْمیر کے کون کون ویش وینجن
بنائیے ہیں؟
شریمان جی विशेष ویجننوں مے روغان
جوش، سیرستا، گمشاتا، یخنئی،
تبخماج اور مورگی۔
شربمان جی ویش وینجنوں میں روغن
جوش، رستا، گوستابا، بکھنی، تبکھ ماز اور
مرگہ ہے۔

- 18 وُلو بہ ہاؤ بدل کمر۔
وَلِیو ب ہاؤ بدل کمر۔
19 آیہ کمر چھ ٹھیک۔
آ یی کمر لھو ٹیک۔
20 کھنچہ خاطر چھاروم سرویس کنہہ
ریسٹورنٹ پیہہ گنہن؟
کھانے کے لیے روم سرویس ہے یا
ریسٹورنٹ میں جانا ہوگا؟
21 روم سرویس تہ چھ، جناب روم
سرویس خاطر پیہہ توہہ 9 نمبرس پٹھ
فون کرن۔
روم سرویس تہ لھو، جینا ب روم
سرویس خاطر پیہہ توہہ 9 نمبرس
پٹھ فون کرن۔
22 چلو ٹھیک گوو۔
چلو ٹیک گو۔
چلیے میں دُسر اکمرادیکھتا ہوں۔
ہاں یہ کمر ٹیک ہے۔
خانے کے لیے روم سرویس ہے یا رےستراں
مے جانا ہوگا؟
روم سرویس بھی ہے۔ سر، روم سرویس
کے لیے آپ 9 نمبر پر فون کھئیے۔
روم سرویس تہ لھو، جینا ب روم
سرویس خاطر پیہہ توہہ 9 نمبرس
پٹھ فون کرن۔
چلو ٹیک ہے۔
چلو ٹیک ہیں۔

- 8 دپیہ تودمولو، ہاکھتہ کنہ گچھ - پیہ
اُنی تو زامت دود۔
دماآلو، کشمیری ساگ اور گుछے لائے۔
دہی بھی لانا۔
دیمالو، کشمیری ساگ اور گچھے لائیے۔ دہی
بھی لانا۔
دیمالو، کشمیری ساگ اور گچھے لائیے۔ دہی
بھی لانا۔
9 بتہ تہ سبزی اُنی ز گرم گرم۔
بچا دل اوس سبزی گرم گرم لانا۔
10 آجناب ضرور۔
ہا نجی ضرور۔
آ جینا ب جڑور۔
ہا نجی ضرور۔

- 4 کَشپیر ہند بن ریسٹورنٹن منتر چھ۔
مختلف قسمن ہند کھن چن بنان۔
کاشی ر ہندین ریسٹورنٹن منتر چھ
مخترتلیف کسمن ہند خن چن
بنان۔
5 کاشروازوان چھ ساری سے
دُنیا ہس منتر مشہور۔
کاشور باجوان چھ سوریسوی
دُنیا ہس منتر مشہور۔
6 نہ اسی چھ نہ ماز کھوان۔ امہ علاو کیا
چھ؟
نہ اسی چھ نہ ماز کھوان۔ امہ علاو کیا
چھ؟
7 ہاکھ، ژامن، ندری، کنہ گچھ، دمولوتہ
زامت دود۔
ہاکھ، ژامن، ندری، کنہ گچھ، دمولوتہ
زامت دود۔
کاشمیری کے ریسٹوراں میں ویبھینن پرکار کے
ویجن پکتے ہیں۔
کاشمیری باجوان ساری دُنیا میں
پرسیدھ ہے۔
کاشمیری باجوان ساری دُنیا میں
پرسیدھ ہے۔
نہیں، ہم شاکاہاری ہیں۔ اس کے
اترکت کیا ہے؟
کاشمیری ساگ، کملا ککڑی، گُछے،
دماآلو اور دہی بھی ہے۔
کاشمیری ساگ، کملا ککڑی، گُछے،
دماآلو اور دہی بھی ہے۔

- 5 اُسے گڑھو ریلوے تہ بسہ منڑے۔ ہم ریل اور بس میں ہی جائیں گے۔
اَسس گھڑ ریل تہ بس مَنج۔ ہم ریل اور بس میں ہی جائیں گے۔
- 6 متہ کتہ روزو اُسے؟ وہاں ہم کہاں ٹھہریں گے؟
تتہ کتہ روجہ و اَسس؟ وہاں ہم کہاں ٹھہریں گے؟
- 7 تو ہور روزو ہوس بوٹس منڑ۔ آپ ہوس بوٹ میں رہیے۔
توہی روجہ و ہوس بوٹس مَنج۔ آپ ہوس بوٹ میں رہیے۔
- 8 کشیر منڑ کوسہ کوسہ جاعے چھہ و چھنڑ لایق؟ کشمیر میں کون کون سے درشنیہ سٹھل
کاشیر منڑ کوسہ کوسہ جاعے چھہ و چھنڑ لایق؟ کشمیر میں کون کون سے درشنیہ سٹھل
کاشیر منڑ کوسہ کوسہ جاعے چھہ و چھنڑ لایق؟ کشمیر میں کون کون سے درشنیہ سٹھل
- 9 خاص خاص جابہ چھہ، مغل گارڈن، پہلگام، گلمرگ، سونہ مرگ، کوکرناگ، ویرناگ۔
خاص خاص جابہ چھہ، مغل گارڈن، پہلگام، گلمرگ، سونہ مرگ، کوکرناگ، ویرناگ۔
خاص خاص جابہ چھہ، مغل گارڈن، پہلگام، گلمرگ، سونہ مرگ، کوکرناگ، ویرناگ۔
- 10 پیہہ کاٹہہ خاص جاعے؟ اور کوئی ویش سٹھان؟
پیہہ کاٹہہ خاص جاعے؟ اور کوئی ویش سٹھان؟
پیہہ کاٹہہ خاص جاعے؟ اور کوئی ویش سٹھان؟

کشمیر ہند سار (i)

کاشیر ہند سار

کشمیر کی سیر

- 1 دپان کشیر چھہ سبٹھا سوندر جاعے۔ کہا جاتا ہے کہ کشمیر ایک سندر جگہ ہے۔
دپان کاشیر چھہ سبٹھا سوندر جاعے۔ کہا جاتا ہے کہ کشمیر ایک سندر جگہ ہے۔
دپان کاشیر چھہ سبٹھا سوندر جاعے۔ کہا جاتا ہے کہ کشمیر ایک سندر جگہ ہے۔
- 2 آپڑی پاٹھی چھہ کشیر اکھنڈ بھورت ہاں، کشمیر وااستہ میں ایک سندر جگہ
آپڑی پاٹھی چھہ کشیر اکھنڈ بھورت ہاں، کشمیر وااستہ میں ایک سندر جگہ
آپڑی پاٹھی چھہ کشیر اکھنڈ بھورت ہاں، کشمیر وااستہ میں ایک سندر جگہ
- 3 اُسے کتہ کتہ گڑھو کشیر؟ کشمیر جانے کے کون سے ساڈھن ہیں؟
اُسے کتہ کتہ گڑھو کشیر؟ کشمیر جانے کے کون سے ساڈھن ہیں؟
اُسے کتہ کتہ گڑھو کشیر؟ کشمیر جانے کے کون سے ساڈھن ہیں؟
- 4 تو ہوسکو ہوائی جہازس منڑ گڑھو۔ آپ ہوائی جہاز میں وہاں جا سکتے ہیں۔
تو ہوسکو ہوائی جہازس منڑ گڑھو۔ آپ ہوائی جہاز میں وہاں جا سکتے ہیں۔
تو ہوسکو ہوائی جہازس منڑ گڑھو۔ آپ ہوائی جہاز میں وہاں جا سکتے ہیں۔
- توہی ہکھ و ہوائی جہازس مَنج۔ آپ ہوائی جہاز میں وہاں جا سکتے ہیں۔
توہی ہکھ و ہوائی جہازس مَنج۔ آپ ہوائی جہاز میں وہاں جا سکتے ہیں۔
توہی ہکھ و ہوائی جہازس مَنج۔ آپ ہوائی جہاز میں وہاں جا سکتے ہیں۔

16 - ڈلس منتر چھ واریا ہوس بوٹ - ڈل زلیل میں बहुत सारे हाउसबोट हैं।
 डलस मंज छि वारयाह हवुस बोट। ڈل جھیل میں بہت سارے ہوس بوٹ
 ہیں۔

17 - ہوس بوٹ تہ چھ ہوٹل ہوسو آسان - ہاؤس بোট بھی ہوٹل جیسا ہوتا ہے۔
 ہوس بوٹ تی छु ہوٹل ہویو - ہاؤس بোট بھی ہوٹل جیسا ہوتا ہے۔
 آسانا۔

18 - کشیر منتر چھ ناوتہ سفر ک ڈری یہ - کاشمیر میں ناو بھی یاत्रا کا एक
 साधन है।
 कॅशीरि मंज छे नाव ति सफरुक
 जॅरययि।
 کشمیر میں ناو بھی یاत्रا کا ایک ساधन
 ہے۔

19 - ناو منتر چھ سودا تہ کنان - ناو में दुकानदारी भी होती है।
 नावन मंज छि सोदा ति कनान।
 ناو میں دکان داری بھی ہوتی ہے۔

20 - سائلانی چھ شوقہ سان ناوسواری - पर्यटक शौक से नाव की सैर करते हैं।
 सॉलॉन्य छि शोक सान नावि
 सवॉर्य करान।
 پرٹک شوق سے ناو کی سیر کرتے ہیں۔

21 - پہاڑی علاقن منتر چھ گرس پٹھ تہ سفر - पहाड़ी इलाकों में लोग घोड़े पर भी
 यात्रा करते हैं।
 کران۔

11 - آتہ چھ چہلہ ڈل، نگین تہ ولر - हाँ, वहाँ पर डल झील, निगीन और
 वुलर झील हैं।
 आ तति छु डल जील, निगीन तु
 व्वलर।
 آتہ چھ چہلہ ڈل، نگین اور ولر جھیل
 ہیں۔

12 - اچھا ٹھیک چھ اسی گروہو پیہس رہتہ - अच्छा ठीक है, हम इस साल गर्मियों में
 वहाँ जाएंगे।
 अछा ठीक छु, अस्य गछव युहूस
 रेतुकालि तोर।
 اچھا ٹھیک ہے، ہم اس سال گرمیوں میں
 وہاں جائینگے۔

13 - بہ کرٹو رسٹ دفتر پٹھ مزید زانکاری - मैं टूरिस्ट ऑफिस से जानकारी लूंगा।
 हाصل۔
 बु करु टूरिस्ट दफतरु प्यठु मंज्जिद
 ज्ञानकारी हांसिल।

14 - ازکل چھ سبٹھاہ کم ٹانگہ پکان - आजकल बहुत कम तांगे चलते हैं।
 अजकल छि स्यठा कम तांगु
 पकान।
 آجکل بہت کم ٹانگے چلتے ہیں۔

15 - ٹانگہ سفرس اوس پٹن مز - तांगे की सवारी का अपना ही आनंद
 था।
 टांगु सफरस ओस पनुन मज्जु।
 ٹانگے کی سواری کا اپنا ہی آند تھا۔

- بس ہر گاؤں تک جاتی ہے۔
 29 بسہ ہند سفر چھ سستہ۔
 بس کی یا تر ا سستی ہے۔
 30 کُشیر منتر چھ ریل پکان۔
 کاشیر میں ریل بھی یا تر ا کا سا دھن ہے۔
 31 واریاہ سیاح چھ ہوائی جہازس منتر۔
 کُشیر یوان۔
 بہت سارے پر یگ ہوائی جہاز سے
 کاشیر آتے ہیں۔
 32 ریل چھ بانہالہ پٹھ و رمل تام۔
 پکان۔
 ریل بانہال سے بارامولا تک چلتی ہے۔
 33 کُشیر منتر چھ سمندر تہ نہ سمندری۔
 جہاز۔
 کاشیر میں نہ تو سمندر اور نہ سمندری جہاز
 ہے۔

- بس ہر گاؤں تک جاتی ہے۔
 29 بسہ ہند سفر چھ سستہ۔
 بس کی یا تر ا سستی ہے۔
 30 کُشیر منتر چھ ریل پکان۔
 کاشیر میں ریل بھی یا تر ا کا سا دھن ہے۔
 31 واریاہ سیاح چھ ہوائی جہازس منتر۔
 کُشیر یوان۔
 بہت سارے پر یگ ہوائی جہاز سے
 کاشیر آتے ہیں۔
 32 ریل چھ بانہالہ پٹھ و رمل تام۔
 پکان۔
 ریل بانہال سے بارامولا تک چلتی ہے۔
 33 کُشیر منتر چھ سمندر تہ نہ سمندری۔
 جہاز۔
 کاشیر میں نہ تو سمندر اور نہ سمندری جہاز
 ہے۔

- پہاڑی علاقوں میں لوگ گھوڑے ہر بھی
 یا تر ا کرتے ہیں۔
 22 ٹیکسی چھاپہ لگام گڑھان؟
 ٹیکسی چھاپہ لگام گڑھان؟
 23 آ ٹیکسی چھ پرتھ جاہ گڑھان۔
 آ ٹیکسی چھ پرتھ جاہ گڑھان۔
 24 ٹیکسی منتر گڑھان و اتن؟
 ٹیکسی منتر گڑھان و اتن؟
 25 ژورنفر۔
 ژورنفر۔
 26 شہرس منتر چھ آٹو تہ میٹا ڈور پکان۔
 شہر میں آٹو اور میٹا ڈور چلتے ہیں۔
 شہر میں آٹو اور میٹا ڈور چلتے ہیں۔
 27 میٹا ڈور چھ شہرس منتر سفر ک عام۔
 ذریعہ۔
 میٹا ڈور چھ شہر میں یا تر ا کا سر و جنک سا دھن
 ہے۔
 28 بس چھ گامہ گامہ گڑھان۔
 بس ہر گاؤں تک جاتی ہے۔

- پہاڑی علاقوں میں لوگ گھوڑے ہر بھی
 یا تر ا کرتے ہیں۔
 22 ٹیکسی چھاپہ لگام گڑھان؟
 ٹیکسی چھاپہ لگام گڑھان؟
 23 آ ٹیکسی چھ پرتھ جاہ گڑھان۔
 آ ٹیکسی چھ پرتھ جاہ گڑھان۔
 24 ٹیکسی منتر گڑھان و اتن؟
 ٹیکسی منتر گڑھان و اتن؟
 25 ژورنفر۔
 ژورنفر۔
 26 شہرس منتر چھ آٹو تہ میٹا ڈور پکان۔
 شہر میں آٹو اور میٹا ڈور چلتے ہیں۔
 شہر میں آٹو اور میٹا ڈور چلتے ہیں۔
 27 میٹا ڈور چھ شہرس منتر سفر ک عام۔
 ذریعہ۔
 میٹا ڈور چھ شہر میں یا تر ا کا سر و جنک سا دھن
 ہے۔
 28 بس چھ گامہ گامہ گڑھان۔
 بس ہر گاؤں تک جاتی ہے۔

7.(i) ہوٹل، دھرم شالا، ریسٹورنٹ

ہوٹل، دھرم شالا، ریسٹورنٹ

- 1 راتھ گوس بہ کشمیر ہندس ٹورسٹ دفترس
پٹھ۔ تتی سمکھوس ٹورسٹ افسرس۔
راث گوس ب کاشیر ہندس ٹورسٹ
دفترس پٹھ۔ تتی سمکھوس
ٹورسٹ افسرس۔
- 2 آداب۔ مے چھ کشمیر گروھنگ
اراد۔ مے دیہ تو کشمیر منزسیا حنس
متعلق زانکاری۔
- 3 ٹورسٹ افسر۔ آداب۔ آضرور
میڈو کا مے چھے۔ یہ۔
- کال میں کشمیر کے پرتن کار্যালک گیا۔
وہاں میں پرتن اذکارا سے ملا۔
کل میں کشمیر کے ٹورسٹ دفتر گیا۔ وہاں
میں ٹورسٹ ادھکاری سے ملا۔
- نمستے! مہرا کشمیر جانہ کارا
ہے۔ کھپیا مہرا کشمیر کے پرتن کے
بارہ میں جانکاری دیجیہ۔
- نمستے میرا کشمیر جانہ کارا
جھے کشمیر کے پرتن کے بارہ میں
جانکاری دیجیہ۔
- پرتن اذکارا: نمستہ جی، ہاں
اوسھ! جانکاری دہنا مہرا کارا ہے۔

- 34 کیا یہاں ٹیکسی اور آٹو میٹر سے
چلتے ہیں؟
کیا یہاں ٹیکسی اور آٹو میٹر سے چلتے ہیں؟
پٹھ پکان؟
کشمیر میں آٹو اور ٹیکسی میٹر سے نہیں چلتے
ہیں۔
- 35 کشمیر میں آٹو اور ٹیکسی میٹر سے
نہیں چلتے ہیں۔
کاشیر منز میٹر سے پٹھ
ٹیکسی تہ آٹو چھ نہ کشمیر منز میٹر سے پٹھ
پکان۔
ٹیکسی تہ آٹو کاشیر منز
میٹر سے پٹھ پکان۔

- 8 نگیس تہ ڈلس منتر چھ واریا ہوس
- بوٹ -
نیگین اور ڈلجیل میں بہت سارے
ہاؤس بوٹ ہیں۔
نیگینس تہ ڈلس منجڑ خلی واریاہ
ہاؤس بوٹ ہیں۔
9 کینہہ سیاح چھ نمون منتر روزن پسند
- کران -
کچھ پرٹیک تمبو (ٹنٹ) میں رہنا پسند
کرتے ہیں۔
کھ سیاہ خلی خومن منجڑ روجن
پسند کران۔
10 واریاہ سیاح چھ زیارت کرنہ خاطر
- تہ کشیر پوان -
بہت سارے پرٹیک یاترا کے لیے
کشمیر آتے ہیں۔
واریاہ سیاہ خلی جیارت کرن
خواتر تہ کشیر پوان۔
11 اچھا شکر یا۔ اسی گڑھو ضرور کشیر۔
- کشیر -
اچھا دھینہ وادہم اوشیہ کشمیر جائینگے۔
اچھا شکر یا۔ اسی گڑھو ضرور
کشمیر آتے ہیں۔
12 اسی گڑھو ضرور کشیر۔
- کشیر -
ہم نے ریزرवेशن کر واہا اور کشمیر
کے لیے روانہ ہوا۔

- ٹورسٹ افسر: آداب، آج رور! جی ہاں اوشیہ،
جانکاری دینا میرا کام ہے۔
4 رٹویہ کتا بچہ۔ تہ منتر چھ سورے
- تفصیل -
یہ پوسٹکالیجی اس میں ساری جانکاری
ہے۔
5 درم شالہ نژی دیکھ چھ واریاہ ڈاہ۔
- درم شالی نژی دیخ خلی واریاہ
ڈاہ۔
6 پہلگامس تہ گمرگس منتر چھ واریاہ
- ٹورسٹ ہٹ -
پہلگام اور گمرگ میں بہت سارے
ٹورسٹ ہٹ ہیں۔
7 ڈاک بنگلہ منتر تہ چھ روزنہ خاطر
- کمر میلان -
ڈاک بنگلہ میں بھی رہنے کے لیے
کمرے ملتے ہیں۔

- ٹیکسی والا، مانے ور کہاں جانا ہے؟
 19 سیاح، اُسہ چھ گڑھن ہتھ ہاوس
 بوٹس منز -
 اسس حو گھون یث ہوس بوٹس
 منج۔
 20 کڑسوار چھو؟
 کچ سوارس حو؟
 21 اسی چھے ژورسوار
 اسیس حو چور سوارس۔
 22 و لو کھسو، کیشہہ چھنہ پرواے، ہ تزاو
 ہووتہ -
 ولیل خوسس، کھ حو نر وای،
 بو تراوہوہ تاتس۔
 23 کڑپاٹسہ پو؟
 کچ پاس ہویو؟
 24 یہ خوش کرو۔ تو ہی دیہ تو پائٹوے ہتھ۔
 جو دل کرے۔ چلیا آپ پاس سہ ہی
 دیجیا۔

- اسس کرنوٹ رجزویشن تو درای
 کاشورس۔
 13 جیمہ پٹھ گئی اسی بسہ منز -
 جیمس پٹھ گئی اسی بسہ منج۔
 14 ”پاپا، ہتھ و تہ چھ واریاہ موٹہ۔“
 وون بچن -
 پاپا یث واتی حو واریاہ موٹہ،
 وون بچن۔
 15 پہاڑی و تہ چھے یڑھے آسان -
 پہاڑی و تہ حو یحی آسان۔
 16 میانہ آشنہ وون - بسہ سفر چھ بڑ
 مژدار - دکش نظار چھ -
 مانی آشانس وون - بسس سافر حو
 بڈ مژدار - دلکش نزار حو۔
 17 واہ - کشیر ہند فضا چھ اسل -
 واہ! کشمیر کا واتاوارن بہت اچھا ہے۔
 18 ٹیکسی وول - ”جناب کو ت چھ
 گڑھن؟“
 ہم نے رزرویشن کروایا اور کشمیر کے لیے
 رولہ ہوئے۔
 جمم سے ہم لوگ بس میں گئے۔
 ”پاپا، اس راستے میں بہت موڈ ہیں۔“
 ”پاپا، اس راستے میں بہت موڈ ہیں۔“
 میرے بچے نے کہا۔
 پھاڑی راستے ایسے ہی ہوتے ہیں۔
 مہری پتلی بولی۔ بس کی یاترا آندے
 آناند مہی ہے۔ دشنیہ دشنیہ ہیں۔
 مہری پتلی بولی، بس کی یاترا آندے
 مہی ہے۔ دشنیہ دشنیہ ہیں۔
 واہ! کشمیر کا واتاوارن بہت اچھا ہے۔
 ٹیکسی والا، ”مانیوہر کھا جانا
 ہے؟“

- 30 دویمہ دوہمہ گئیے اُس موغل گارڈن - دوسرے دن ہم موغل گارڈن غूमने गए।
दोयमि द्वह गॅयि अँस्य म्वगुल
गार्डन।
दूसरे दिन हम मुगल गार्डन घूमने गए।
दोसरे दिन हम मुगल गारुन गहुमने
गैये -
- 31 اَسہ وُچھ نشاط، شالہ مارتہ چشمہ
شاهی - ٹلپ گارڈن تہ وُچھ - ہم نے نشاط، شالیमार और चश्मा
असि वुछ निशात शालुमॉर, तु शाही देखा। टयूलिप गार्डन भी देखा।
चशेमु शाँही टुलिप गार्डन ति वुछ। हम ने نشاط, शालिमार اور چشمہ شاہی
देखा۔ ٹلپ گارڈن بھی دیکھا -
- 32 پتہ گئیہ پہلگام، اچھ بل تہ
کو کرناگ - बाद में हम पहलगाम, अच्छाबल और
कुकरनाग गए।
पतु गॅयि पहलगाम, अच्छबल तु बाद में हम पहलगाम, अच्छबल और
क्कवर नाग। कुकरनाग गए।
بعد میں ہم پہلگام، اچھا بل اور کرناگ
گئیے -
- 33 یمن جاین ہندو قودرتی نظار چھ
دکش - ये स्थान मनमोहक हैं।
यिमान जायन हुंद्य क्वदरती नज़ार
छि दिलकश।
ये स्थान मनमोहक हैं।
ये स्थान मनमोहक हैं।
- 34 بالہ تھنو گبو پٹھ چھ آہ جو یہ زنتہ
اسان اسان وسان - पहाड़ों की चोटियों से पानी झरझर
बहता है।
पहाड़ों की चोटियों से पानी झरझर
बहता है।

- جو دل کرے - چلیے آپ پانچ سوہی
دیجئے - यि ख्वश करिव, तोह्य दिथितव
पांचय हथ।
चलिए ठीक है।
चलिए ठीक है -
- 25 چلو ٹھپک چھ - चलो ठीक छु।
वाह हाउस बोट बढ़िया है।
वाह - हाउस बोट बढ़िया है।
वाह! हाउस बोट बढ़िया है।
- 26 वाह हाؤس بوٹ چھ بڑا سئل - वाह! हवुस बोट छु बडु असल।
वाह! हाउस बोट बढ़िया है।
वाह! हाउस बोट बढ़िया है।
- 27 کیا نظارہ چھ - اُنڈر اُنڈر چھ پونے
پون تہ پہاڑے پہاڑ - क्या दृश्य है! चारों ओर पानी ही पानी
और पहाड़ ही पहाड़ हैं।
क्या दृश्य है! चारों ओर पानी ही पानी
और पहाड़ ही पहाड़ हैं।
- 28 اُس کھتر شکار تہ دزایہ ڈل
سائلس - کیا دز شیبہ ہے - چاروں اور پانی ہی پانی
اور پہاڑ ہی پہاڑ ہیں -
क्या नज़ारा छु! अँद्य अँद्य छु
पोनी पोन्य तु पहाडय पहाड।
क्या नज़ारा छु! अँद्य अँद्य छु
पोनी पोन्य तु पहाडय पहाड।
- 29 اُس گئیہ چار چنار، نہر و پارک تہ پیہ
پھری ڈلس - हम शिकारे में बैठे और डल झील की
सैर पर चले।
हम शिकारे में बैठे और डल झील की
सैर पर चले।
- अँस्य खँत्य शिकारस तु द्रायि डल
सॉलस।
अँस्य खँत्य शिकारस तु द्रायि डल
सॉलस।
- हम चार - चिनार, नेहरु पार्क गए और
डल झील की सैर की।
हम चार - चिनार, नेहरु पार्क गए और
डल झील की सैर की।
- हम चार چنار، نہر و ہارک گئیے اور ڈل کی
سیر کی - हम चार चनार, नेहरु व हारक गैये और डल की
सैर की - हम चार چنار، نہر و ہارک گئیے اور ڈل کی
سیر کی -

- 40 - 40 पर्यटक होटलों या हाउस बोटों में रहते हैं।
सॉलॉन्ग छि होटलन या हवुस बोटन
मंज़ रोज़ान।
41 - 41 कश्मीर में बहुत से छोटे बड़े होटल हैं।
कश्मीर मंज़ चि बेशुमार ल्वकट्य
तु बॅड्य होटल।
42 - 42 बच्चे: हमें बहुत आनंद आया।
बच्चे: असि आव बड मंज़। कशीर
छे असल जाय।
43 - 43 “आपेंडी पाँठय - असि रोज़ि यि
सॉर हमेशि याद,” वोन म्यान
आशनि।
44 - 44 हमें कल सवेरे वापस निकलना है।
चलो सामान समेटते हैं।

- बाल थॉग्यव प्यठ छे आबजोयि
जन्तु असान असान वसान।
35 - 35 अँस्य गॅयि टंगमर्ग, गुलमर्ग तु
खिलनमर्ग ति।
36 - 36 तति कॅर असि गुर्य सवॉर्य।
दूरिक्यन पहाडन प्यठ ओस शीन।
37 - 37 मेरी पत्नी बोली, “हम बहुत थक गए,
चलो कुछ खाते हैं।”
38 - 38 म्यानि आशनि वोन, “अँस्य थॅक्य
वारयाह, वॅलिप व्वन्य खेमव कॅह।”
39 - 39 कश्मीर में पर्यटन आमदनी का एक
प्रमुख साधन है।
कश्मीर में पर्यटन आमदनी का एक
प्रमुख साधन है।
40 - 40 कश्मीर में पर्यटन आमदनी का एक
प्रमुख साधन है।
41 - 41 कश्मीर में पर्यटन आमदनी का एक
प्रमुख साधन है।
42 - 42 कश्मीर में पर्यटन आमदनी का एक
प्रमुख साधन है।
43 - 43 कश्मीर में पर्यटन आमदनी का एक
प्रमुख साधन है।
44 - 44 कश्मीर में पर्यटन आमदनी का एक
प्रमुख साधन है।

- امرناتھ، چڑاشریف، کھیر بھوانی،
 امر ناٹھ، چاریر شریف، کھیر
 حضرت بل درگاہ، شنکر آچار یہ، ہاری
 بھوانی، ہجر رت بل، درگاہ، شکر
 پر بت، مکدوم صاحب پر مگر دھار مک
 آچار ی، ہاری پربت، مکدوم سوبون
 سٹھل ہیں۔
 چھ کھن خاس جانی۔
- 3 یمن جائن چھ واریا ہو جاپو پٹھ لو کھ
 عقیدت سان یوان۔
 یمن جانی خیر وار یاہو جاپو پٹھ لو کھ
 پو روک آتے ہیں۔
- 4 یمنہ جاپہ چھے کا شریں لو کن ہنڈ
 بے بند پتچ علامت۔
 یہ سٹھل کشمیریوں کے باری چارے کا
 پرتیق ہیں۔
- یمن جانی خیر کوشارین لکون ہندی
 بوی بندتوچ الاما مٹھ۔
 ہندی لکون لکون لکون لکون لکون
 ہندی لکون لکون لکون لکون لکون
- 5 یمن جائن چھ دلگ سکون میلان تہ
 مراد پور گڑھان۔
 این تیرتھ ستھانوں پر من کو شانتی پرت
 ہوتی ہے اور منو کامنا سیدھ ہوتی ہے۔
- یمن جانی خیر دلک سکون میلان
 تھ مراد پور گڑھان۔
 ان تیرتھ ستھانوں پر من کو شانتی پرت
 ہوتی ہے اور منو کامنا سیدھ ہوتی ہے۔
- 6 میانہ آشنہ وون۔ یگانہ گڑھواستی شنکر
 آچار یہ تہ کھیر بھوانی۔
 میری پتنی بولی کل ہم لوگ
 شنکر اچار ی اور کھیر بھوانی جا آنگے۔

ہمیں کل سویرے واپس نکلنا ہے۔ چلو
 اس میں کل سویرے واپس نکلنا ہے۔ چلو
 وے لیلہ سامان کرک بند۔ سامان سمیٹتے ہیں۔

کشمیر کے تیرتھ ستھان

استھان

کشمیر کے تیرتھ ستھان

استھان

- 1 کشمیر منڑ چھ واریاہ زیارت گاہ تہ
 استھان۔
 کشمیر میں بہت دھار مک سٹھل ہیں۔
 کاشیر منڑ چھ واریاہ زیارت گاہ تہ
 استھان۔
 کشمیر میں بہت دھار مک سٹھل ہیں۔
 کاشیر منڑ چھ واریاہ زیارت گاہ تہ
 استھان۔
- 2 امرناتھ، چڑاشریف، کھیر بھوانی،
 امر ناٹھ، چاریر شریف، کھیر
 حضرت بل درگاہ، شنکر آچار یہ، ہاری
 بھوانی، ہجر رت بل، درگاہ، شکر
 پر بت، مکدوم صاحب پر مگر دھار مک
 آچار ی، ہاری پربت، مکدوم سوبون
 سٹھل ہیں۔
 چھ کھن خاس جانی۔
- امرناتھ، چڑاشریف، کھیر بھوانی،
 امر ناٹھ، چاریر شریف، کھیر
 حضرت بل درگاہ، شنکر آچار یہ، ہاری
 بھوانی، ہجر رت بل، درگاہ، شکر
 پر بت، مکدوم صاحب پر مگر دھار مک
 آچار ی، ہاری پربت، مکدوم سوبون
 سٹھل ہیں۔
 چھ کھن خاس جانی۔

10 آہمہ وچھو دور پر بت تہ درگاہ تہ چھہ ہاں، वह देखो उधर पर्वत और दरगाह
 یوان بوزنہ۔ भी दिखते हैं।
 आ हु वुछिव दूरि परबत तु दरगाह हाں وہ دیکھو ادھر پر بت اور درگاہ بھی
 ति छु यिवान बोज़नु। دیکھتے ہیں۔

9. بازار बाज़ार

1 با یا پیتہ کتہ ساہ سکو خرید آری کر تھہ؟
 भाई साहब, यहाँ पर खरीदारी कहाँ की
 जा सकती है?
 बाया येति कति साँ हेकव खरीदारी
 कहाँ की जा सकती है?
 2 خرید آری خاطر چھہ مال اکھز بر
 जायے۔ खरीदारी के लिए मॉल एक अच्छी
 जगह है।
 खरीदारी खाँतरु छु माल अख ज़बर
 जाय। खरीदारी के लिए मॉल एक अच्छी
 जगह है।

बाज़ार بازار

میرا پتی بولی کل ہم لوگ شکرآ چاریہ
 اور کھیر بھوانی جائینگے۔
 म्यानि आशनि वोन पगाह गछव
 अँस्य शंकर आचर्य तु खीर
 भवानी।
 7 ममी, असु त्हुको हेरन कसान कसान,
 वुने कुताह दूरि च्छु?
 ममी अँस्य थँक्य हेरन खसान-
 खसान वुनि कोताह दूरि छु?
 8 ममी हम सीढयाँ चढ़ते-चढ़ते थक गए।
 और कितनी दूर है?
 ममी हम सीढियाँ चढ़ते चढ़ते थक
 गئے اور कितनी दूर ہے?
 बस पाँच आठ सीढयाँ और चढ़नी है
 और हम शंकराचार्य मंदिर पहुँच
 जाएंगे।
 बस पाँछ आँठ पाँव्य छे बेयि खसुन
 तु अँस्य वातव शंकर आचार्य
 मंदर।
 9 वाह पिते पठ्ठ च्छु सुरे शेर बوزने
 यوان-पुन वुन-
 वाह! “येति प्यठु छु सोरुय शहर
 बोज़नु यिवान।” बचन वोन।
 “यहाँ से सारा शहर दिखता है।”
 बच्चा बोला।
 वाह- येहाں से सारा शहर دکھता ہے۔
 बोला۔

- یہاں پر پسنفک مال، بگ بازار، میکس
مال، دہلی ہاٹ، پالکا بازار خریداری کے
لیئے اچت سٹھان ہیں۔
- یہاں پر پسنفک مال، بگ بازار، میکس
مال، دہلی ہاٹ، پالکا بازار خریداری کے
لیئے اچت سٹھان ہیں۔
- 7 مالہ علاوتہ چھانڈری پکھی کاٹھہ جان
بازر؟
- مالہ علاوتہ چھانڈری پکھی کاٹھہ جان
بازر؟
- 8 پلون ہنڈری اصل دکان کتہ چھ۔
- پلون ہنڈری اصل دکان کتہ چھ۔
- 9 سدر بازار، چاندنی چوک، کرول
باغ، لاجپت نگر، سروجنی نگر، وغائر
سارنے بازارن مٹز چھ پلون ہنڈری
جان دکان۔
- سدر بازار، چاندنی چوک، کرول
باغ، لاجپت نگر، سروجنی نگر، وغائر
سارنے بازارن مٹز چھ پلون ہنڈری
جان دکان۔
- سدر بازار، چاندنی چوک، کرول
باغ، لاجپت نگر، سروجنی نگر، وغائر
سارنے بازارن مٹز چھ پلون ہنڈری
جان دکان۔
- سدر بازار، چاندنی چوک، کرول
باغ، لاجپت نگر، سروجنی نگر، وغائر
سارنے بازارن مٹز چھ پلون ہنڈری
جان دکان۔
- سدر بازار، چاندنی چوک، کرول
باغ، لاجپت نگر، سروجنی نگر، وغائر
سارنے بازارن مٹز چھ پلون ہنڈری
جان دکان۔
- سدر بازار، چاندنی چوک، کرول
باغ، لاجپت نگر، سروجنی نگر، وغائر
سارنے بازارن مٹز چھ پلون ہنڈری
جان دکان۔

مائل کے اতিরکت آس-پاس کوई
अच्छा बाज़ार है?

مال کے اترے رکت آس پاس کوئی اچھا
بازار ہے؟

कपड़े की अच्छी दुकानें कहाँ हैं?
कपڑے की अच्छी दुकानें कहाँ हैं?

सदर बाज़ार चांदनी चौक, करोल बाग,
लाजपत नगर, सरोजिनी नगर, आदि
सभी बाज़ारों में कपड़े की अच्छी
दुकानें हैं।

सदर बाज़ार, चांदनी चौक, करोल बाग,
लाजपत नगर, सरोजिनी नगर, आदि
सभी बाज़ारों में कपड़े की अच्छी
दुकानें हैं।

सदर बाज़ार, चांदनी चौक, करोल बाग,
लाजपत नगर, सरोजिनी नगर, आदि
सभी बाज़ारों में कपड़े की अच्छी
दुकानें हैं।

- 3 خرید آری خاطر چھ سپر بازارتہ اکھ
جان جائے۔
- خریداری کے لیے سپر بازار بھی ایک
اچھی جگہ ہے۔
- 4 یمن جاین چھ پلو، تماشہ، کتابہ، تہ
امہ علاوتہ کھنڈری چیزتہ دستياب۔
- این جگہوں میں کپڑے خیلوئے، پستکیں
اور اس کے اترے رکت کھانے پینے کی
چیزیں بھی ایلبد ہیں۔
- 5 با یایتہ کس کس مال چھ اصل؟
- با یایتہ کس کس مال چھ اصل؟
- 6 پیتہ چھ پسنفک مال، بگ بازار، میکس
مال، دلی ہاٹ، پالکا بازار خرید آری
خاطر جان جالیہ۔
- خریداری کے لیے سوپر باजार بھی एक
अच्छी जगह हैं।
- इन जगहों में कपड़े खिलौने, पुस्तकें
और इसके अतिरिक्त खाने-पीने की
चीज़ें भी उपलब्ध हैं।
- ان جگہوں میں کپڑے، کھلونے، پستکیں
اور اس کے اترے رکت کھانے پینے کی
چیزیں بھی ایلبد ہیں۔
- भाई साहब, यहाँ कौन-कौन से अच्छे
मॉल हैं?
- بھائی صاحب یہاں کون کون سے اچھے
مال ہیں؟
- यहाँ पर पैसिफिक मॉल, बिग बाज़ार,
मैक्स मॉल, दिल्ली हाट, पालिका
बाज़ार खरीदारी के लिए उचित स्थान
हैं।

- کیا یہاں آنکھوں کی جانچ بھی کی جاتی ہے؟
- 5 آ۔ ڈاکٹر چھ کمپیوٹر سٹر اچھن ٹیسٹ کران۔
آ ڈاکٹر لھو کمپیوٹر سٹریٹ تیتھ آئٹھن ڈیسٹ کران۔
- 6 پتہ چھ آسٹریٹیک بناوان۔
پتہ لھو آئٹھن آئٹھن بناوان۔
- 7 بائے جگرا تلمہ سائمنون پتہ عینک شیر تہ۔
بائے جگرا تلمہ سائمنون پتہ عینک شیر تہ۔
- 8 تو ہی بناؤ وڈو عینک۔
تو ہی بناؤ وڈو عینک۔
- 9 ژئے ہسا چھٹے اچھن نمبر بڑ پومٹ۔
ژئے ہسا چھٹے اچھن نمبر بڑ پومٹ۔
- 10 کنٹیکٹ لینس لگاؤن روز باٹھیک۔
کنٹیکٹ لینس لگاؤن روز باٹھیک۔
- ہاں، ڈاکٹر کمپیوٹر سے آؤخوں کی جانچ کرتے ہیں۔
- ہاں ڈاکٹر کمپیوٹر سے آنکھوں کی جانچ کرتے ہیں۔
- فیر ہم چشما بنااتے ہیں۔
- بھائی صاحب ذرا میرا چشمہ ٹھیک کر دیجئے۔
- آپ نیا چشمہ بنا لئیے۔
- آپکی آنکھوں کا نمبر بڑھ گیا ہے۔ چشمے میں نیا لینس لگانا پڑے گا۔
- کونٹیکٹ لینس لگانے سے کسسا رہےگا؟

- 25 تو ہی ہسکیو آدار کارٹہ نیم اپ سٹر تہ۔
پائٹہ ڈتھ۔
- 26 بیہ دمہ ہو وکڑ ڈٹ کارٹہ سٹر پائٹہ۔
بھو دیمہوہو وکڑ ڈٹ سٹریٹ پائٹہ۔
- آپ ادھار کارٹہ اور بھیم اپ سے بھی پیسے کا بگٹان کر سکتے ہیں۔
- میں کڑوٹ کارٹہ سے بگٹان کروں گا۔
- آپ आधार کارڈ اور भीम ऐप से भी पैसों/रुपयों का भुगतान कर सकते हैं।
- आप अद्वार कार्ड और भीम ऐप से भी षीसे का बगटान कर सकते हैं।
- मैं क्रेडिट कार्ड से भुगतान करूंगा।
- मैं कड़ुट कार्ड से बगटान करूँगा।

10. عینک دکان آنکھ دکان

चश्मे की दुकान چشمے کی دکان

- 1 عینک باؤدو تو جان پہن فریم ہنا۔
آنکھوک ہاؤویتہو جان پہن فریم ہنا۔
- 2 آ۔ ضرور۔ یہ وچھو۔
آ جڑر یی وکھو۔
- 3 یہ کتیس چھ؟
یہ کتیس لھو؟
- 4 پیٹہ چھ اچھن ٹیسٹ تہ سپدان؟
پیٹہ چھ اچھن ٹیسٹ تہ سپدان؟
- چشمے کا کوئی اچھا فریم دکھائیے۔
- جی ہاں، یہ دکھائیے۔
- اس کی کیا قیمت ہے؟
- کچھ سے کم ہے؟
- چشمے کا کوئی اچھا فریم دکھائیے۔
- جی ہاں، یہ دکھائیے۔
- اس کی کیا قیمت ہے؟
- کچھ سے کم ہے؟

- دیکھے اور پسند کیجئے۔
 17 یہ فریم گوؤ سبٹھاہ ٹیٹ۔
 یہ فریم گھو گیا ہے۔
 18 یہ اکھ فریم گوؤ سبٹھاہ ڈیول۔
 یہ والا فریم بہت ڈھیلا ہو گیا ہے۔
 19 دیوبہ کرن ٹھیک۔
 دیجیے ٹھیک کر دیتا ہوں۔
 20 تو سوچو اتا پے عینک تہ کنان؟
 توہیہ خلیوا تاپو آونک تہ کنان؟
 21 آوار یا ہن قسمن ہنڈر چھ۔
 آوار یا ہن قسمن ہنڈر چھ۔
 22 ہاؤ ہوا۔
 ہاؤ ہوا؟
 23 نہ از ہمو عنکھے یوت۔ تا پے عنک گوؤ۔
 پیہ ویز۔
 نہ از ہمو عنکھے یوت۔ تا پے عنک گوؤ۔
 پیہ ویز۔
 نہ از ہمو عنکھے یوت۔ تا پے عنک گوؤ۔
 پیہ ویز۔

- یہ فریم بہت ٹاٹ ہو گیا ہے۔
 یہ والا فریم بہت ڈھیلا ہو گیا ہے۔
 دیجیے ٹھیک کر دیتا ہوں۔
 کیا آپ دھوپ کے چشمے بھی رکھتے ہیں؟
 ہاں، کئی پرکار کے ہیں۔
 یوں ہی پرکار کے ہیں۔
 دیکھاؤں کیا؟
 نہیں آج کیول چشمہ ہی لینگے۔ دھوپ والا چشمہ اگلی بار۔

- کنٹیکٹ لینس لگانے سے کیسا رہے گا۔
 11 جان روز، البتہ در وگ پہن گنہ۔
 جان رے جی، ازل باتو دروگ پھن گنہ۔
 12 ٹھیک چھ، تیلہ بناؤ تو توہی کنٹیکٹ لینس کے عانک۔
 ٹھیک ہے تب آپ کنٹیکٹ لینس کا چشمہ بنا دیجیے۔
 13 توہیہ کمہ قسمک فریم گنہ و۔
 توہیہ کمہ قسمک فریم گنہ و۔
 14 فریم گنہ لوٹ آسن، مگر روت رنگ دار۔
 فریم گنہ لوٹ آسن، مگر روت رنگ دار۔
 فریم گنہ لوٹ آسن، مگر روت رنگ دار۔
 فریم گنہ لوٹ آسن، مگر روت رنگ دار۔
 15 یہ ہاؤ ووتوہیہ لوٹی تہ رنگہ دار فریم۔
 یہ ہاؤ ووتوہیہ لوٹی تہ رنگہ دار فریم۔
 16 وچھو گرو پسند۔
 وچھو گرو پسند۔

- اچھا رہیگا پر خرچ کچھ زیادا پڑے گا۔
 ٹھیک ہے تب آپ کنٹیکٹ لینس کا چشمہ بنا دیجیے۔
 آپ کس طرح کا فریم لینگے۔
 فریم ہلکا ہو پر گاڑھے رنگ کا ہو۔
 فریم ہلکا ہو پر گاڑھے رنگ کا ہو۔
 فریم ہلکا ہو پر گاڑھے رنگ کا ہو۔
 فریم ہلکا ہو پر گاڑھے رنگ کا ہو۔
 میں آپکو ہلکے اور گاڑھے رنگ کے فریم دکھاتا ہوں۔
 دیکھتا ہوں۔
 دیکھتا ہوں۔
 دیکھتا ہوں۔

- 8 نہ وقت چھپے نہ کینہہ۔ ریٹ چھ
فلس۔
نہیں ہمارے یہاں ایک ہی دام ہے۔
نہیں ہمارے یہاں ایک ہی دام ہے۔
- 9 اچھا ٹھیک چھ۔ پیو ناپ۔
اچھا ٹھیک ہے۔ آپ ناپ لیجئے۔
اچھا ٹھیک ہے۔ آپ ناپ لیجئے۔
- 10 یہ کس آس تیار۔
یہ کب تک تیار ہو جائے گا؟
یہ کب تک تیار ہوگا۔
- 11 تو پوچھو ڈنڈا روادوہ۔
توہی ییویو چنڈر وار دھ۔
آپ سوموار کو آئیے۔
- 12 جنٹس سوٹس، کراہ سلاہ پیو؟
جنتس سوٹس کو چاہ سلاہ ہیویو؟
جنتس سوٹ کی سلاہ کیا ہوگی؟
- 13 ژور ساس پانڈھ ہتھ رو پیہ۔
چور ساس پاؤنڈ ہتھ رو پیہ۔
چار ہزار پانچ سو رو پیہ۔
- 14 کوٹ پنچ فننگ گرو ہز بر آس۔
کوٹ پنچ فننگ گرو ہز بر آس۔
کوٹ پنچ فننگ گرو ہز بر آس۔
- 15 ڈریس ہر گاہ زیادے کھلے ڈلے آس۔
سہ چھ نہ سجان۔
ڈریس اگر بہت ڈلی-ڈالی ہو تو ٹیک
نہیں لگاتا۔

11. سپروان سچ وان

दर्जी की दुकान درزی کی دکان

- 1 مے آس قمیض سو ناوڑی۔
مے آس کَمیج سونانوانی۔
میں ایک قمیض سلاہ وانا چاہتا ہوں۔
- 2 ادعاش کر تھ، سو وو۔
ادعاش کر تھ، سو وو۔
اچھا ٹھیک ہے ضرور سلاہ دیں گے۔
- 3 سلاہے کراہ لگس؟
سلاہے کراہ لگس؟
سلاہے کراہ لگس؟
- 4 تہنڈ خاطر صرف تڑے ہتھ۔
تہنڈ خاطر صرف تڑے ہتھ۔
تہنڈ خاطر صرف تڑے ہتھ۔
- 5 پتلونس کوتاہ پیو؟
پتلونس کوتاہ پیو؟
پتلونس کوتاہ پیو؟
- 6 پانڈھ ہتھ رو پیہ۔
پانڈھ ہتھ رو پیہ۔
پانڈھ ہتھ رو پیہ۔
- 7 کینٹھ ہا کر و کم۔
کینٹھ ہا کر و کم۔
کینٹھ ہا کر و کم۔
- میں ایک کَمیج سلاہ وانا چاہتا ہوں۔
میں ایک کَمیج سلاہ وانا چاہتا ہوں۔
میں ایک کَمیج سلاہ وانا چاہتا ہوں۔
- اچھا ٹھیک ہے ضرور سلاہ دیں گے۔
اچھا ٹھیک ہے ضرور سلاہ دیں گے۔
اچھا ٹھیک ہے ضرور سلاہ دیں گے۔
- سلاہے کراہ لگس؟
سلاہے کراہ لگس؟
سلاہے کراہ لگس؟
- آپ کے لیے کیول تین سو۔
آپ کے لیے کیول تین سو۔
آپ کے لیے کیول تین سو۔
- اچھا پتلون کی سلاہے کتنی لگے گی؟
اچھا پتلون کی سلاہے کتنی لگے گی؟
اچھا پتلون کی سلاہے کتنی لگے گی؟
- پانچ سو رو پیہ۔
پانچ سو رو پیہ۔
پانچ سو رو پیہ۔
- تھوڑا بہت کم کیجئے۔
تھوڑا بہت کم کیجئے۔
تھوڑا بہت کم کیجئے۔

- 22 ووستا بلوز (جمپر) گو وا تیار۔
 ووساتا بلوژ (جمپر) گووا
 تیار؟
 23 وُسہ چھ نا تیار۔
 وُننِ خُ نا تیار۔
 24 ہنا کر و جلدی پہن بہ یمہ رتھ کھنڈتہ۔
 ہنا کر و جلدی پہن بہ یمہ رتھ کھنڈتہ۔
 25 پائسہ دے بہ چکہ ستر۔
 پاؤس دیم ی ب چکی سوتی۔
 26 ادا کیا ٹھیک چھ۔
 ادا کیا ٹھیک خُ۔
- کیا مہرا بلاؤج سلا گیا؟
 کیا بلوز سلا گیا؟
 ابھی تیار نہیں ہے۔
 جرا جلدی کی جی، مے باد مے آکر
 لے جاؤگا/لے جاؤگی۔
 ذرا جلدی کچھے مے بعد مے آ کر لی
 جاؤگا/لے جاؤگی۔
 سلائی کے پےسے مے چیک سے دوں گا/
 دوں گی۔
 اچھا جی، ٹھیک ہے۔
 اچھا جی، ٹھیک ہے۔

- ڈرس بید بہت ڈھیلی ڈھالی ہو تو ٹھیک
 نہیں لگتی۔
 16 پینٹس کڑا تھو و مر؟
 پینٹ کی موہری کیتنی رخوا؟
 17 زیادہ تنگ تھو رز ہوس نہ کینہہ۔
 پینٹ کی موہری کتنی رخوا؟
 18 پتلونک کمر چھ ہناتنگ (ٹیت)۔
 جیادہ تنگ نہیں رخوا۔
 19 پتلونک کمر کمر خُ تنگ (تیاٹ)۔
 پینٹ کی کمر ذراتنگ ہوگی ہے۔
 20 صاحب جی کھلہ پہن کر ہون۔
 ڈھیلی کر دوں گا صاحب۔
 21 جمپر (بلوز) سونس کوتاہ کپر لگہ؟
 بلاؤج سلاوانے مے کیتنا کپڈا
 لگے گا؟
 22 جمپر (بلوؤج) سونس کوتاہ
 کپور لگی؟
 23 ا کس میٹرس بنہ۔
 ا کس میٹرس بنی۔

- 6 - مے چھے دا رتہ کاسہ ناوڑی -
مے छे दौर ति कासुनावुन्य।
7 - جس تھوڑی زینہ مس زیادہ تھوٹ
کاسکھ -
8 - شمو کر ز -
9 - کیا سا کلس کر واملش؟
10 - ٹھیک چھ کلس کرتہ مالش -
11 - کیا سا نم تہ کاسہ وا؟
12 - آ کا سو -
13 - یہ چھس یڑھان مستس رنگ دُن -
6 - मुझे दाढ़ी भी बनवानी है।
7 - مجھے दाढ़ी بھی बनानी ہے۔
8 - ध्यान रखें, बाल ज़्यादा छोटे न हो
जाएँ।
9 - दहीयान रकھے बाल زیادہ چھوٹے نہ ہو
جائیے۔
10 - शैम्पू कर दो।
11 - शैम्पू, कर दो۔
12 - क्या सिर की मालिश करूँ?
13 - क्या सिर की मालिश करूँ?
14 - क्या सा कलस करवा मॉलिश?
15 - क्या सा कलस करवा मॉलिश?
16 - ठीक है, सिर की मालिश कर दो।
17 - ठीक है, सिर की मालिश कर दो।
18 - ठीक छु कलस कर तु मॉलिश।
19 - ठीक छु कलस कर तु मॉलिश।
20 - नाखून कटवाएँगे?
21 - नाखून कटवाएँगे?
22 - हाँ, काट दो।
23 - हाँ, काट दो।
24 - मैं बाल रंगवाना चाहता हूँ।
25 - मैं बाल रंगवाना चाहता हूँ।

12. नाई दुकान/वान नाँविद दुकान/वान

नाई की दुकान नाई की दुकान

- 1 - यिंते अंदर पیکھی चھا कांथे नाई दुकान?
2 - यति अंदय पॅख्य छ कांथ नाँविद
दुकाना?
3 - यिंते अंदर पیکھی चھا कांथे नाई दुकान?
4 - यति अंदय पॅख्य छ कांथ नाँविद
दुकाना?
5 - यिंते अंदर पیکھی चھا कांथे नाई दुकान?
6 - यति अंदय पॅख्य छ कांथ नाँविद
दुकाना?
7 - यिंते अंदर पیکھی चھا कांथे नाई दुकान?
8 - यति अंदय पॅख्य छ कांथ नाँविद
दुकाना?
9 - यिंते अंदर पیکھی चھا कांथे नाई दुकान?
10 - यति अंदय पॅख्य छ कांथ नाँविद
दुकाना?
11 - यिंते अंदर पیکھی चھا कांथे नाई दुकान?
12 - यति अंदय पॅख्य छ कांथ नाँविद
दुकाना?
13 - यिंते अंदर पیکھی चھا कांथे नाई दुकान?
14 - यति अंदय पॅख्य छ कांथ नाँविद
दुकाना?
15 - यिंते अंदर पिकھی चھا कांथे नाई दुकान?
16 - यति अंदय पॅख्य छ कांथ नाँविद
दुकाना?
17 - यिंते अंदर पिकھی चھا कांथे नाई दुकान?
18 - यति अंदय पॅख्य छ कांथ नाँविद
दुकाना?
19 - यिंते अंदर पिकھی चھا कांथे नाई दुकान?
20 - यति अंदय पॅख्य छ कांथ नाँविद
दुकाना?
21 - यिंते अंदर पिकھی चھا कांथे नाई दुकान?
22 - यति अंदय पॅख्य छ कांथ नाँविद
दुकाना?
23 - यिंते अंदर पिकھی चھا कांथे नाई दुकान?
24 - यति अंदय पॅख्य छ कांथ नाँविद
दुकाना?
25 - यिंते अंदर पिकھی चھا कांथे नाई दुकान?
26 - यति अंदय पॅख्य छ कांथ नाँविद
दुकाना?

- اےکس ہتس تہ وۇہن رۇپون لۇو
دیم ہوا؟
- 4 امہ علاو دیہ تو مے اوڑ لٹر تیلہ گوگل
تیل تہ۔
اس کے ساتھ مجھے آدھا لٹر سرسوں کا تیل
بھی دے دیجیئے۔
- 5 پیہ دیہ تو مے اوڑ لٹر نارنجیل تیل۔
اس کے ساتھ مجھے آدھا لٹر ناریل کا تیل
بھی دے دیجیئے۔
- بےدی دیتو مے اوڈ لیتور
نارجیل تیل۔
- 6 پیہ تہ گروہیا کیشہہ؟
اور بھی کچھ سامان چاہیے؟
بےدی تہ گھڑیا کھہ؟
چینی کیا بھاو ہے؟
- 7 کھنڈ کور چھہ؟
خنڈ کھہی لۇ؟
چینی کیوں بھاو ہے؟
- 8 کھنڈ چھہ زنجی روپیہ کلو۔
خنڈ لۇ چتجی رۇپون کیلو۔
چینی چالیس رۇپوے کیلو ہے۔
- 9 توہہ چھاشترانہ صابنہ؟
توہہ چھاشترانہ صابنہ؟
کیا آپ کے پاس نہانے کا صابن ہے؟
- ایک سو بیس روپیہ کا ہے دے دوں؟
اس کے ساتھ مجھے آدھا لٹر سرسوں کا تیل
بھی دے دیجیئے۔
اس کے ساتھ مجھے آدھا لٹر ناریل کا تیل
بھی دے دیجیئے۔
اور بھی کچھ سامان چاہیے؟
چینی کیا بھاو ہے؟
چینی چالیس روپیہ کلو ہے۔
کیا آپ کے پاس نہانے کا صابن ہے؟

- 14 ٹھیک چھہ۔ کس رنگ چھو کرُن؟
ٹیک لۇ کوس رن لۇو کرون؟
ٹیک ہے کون سا کالر کروانا ہے؟
ہلکے کا ژر رنگ کر۔
ہلکے کا چور رن کور۔
- ٹیک ہے، کون سا کالر کرwana ہے؟
ٹیک ہے کون سا کالر کروانا ہے؟
ہلکا بھرا کالر کر دو۔
ہلکا بھرا کالر کر دو۔

13. کر پانہ وان کیریان وان

پنسااری کی دکان پنسااری کی دکان

- 1 مے دیہ تو ز کلو تو مل۔
مے دیہ تو ز کلو اوٹ۔
مے دیتو مے جڑ کیلو تو مل۔
مے دیتو مے جڑ کیلو اوٹ۔
- 2 اکھ لٹر ریفینڈ تیل کتس چھہ؟
اےک لٹر ریفینڈ تیل کتے کا ہے؟
اےکس تہ تہ و ہن روپین چھو دمہ؟
اےکس تہ تہ و ہن روپین چھو دمہ؟
- میں نے دو کلو تو مل۔
میں نے دو کلو اوٹ۔
میں نے دو کلو تو مل۔
میں نے دو کلو اوٹ۔
- میں نے دو کلو تو مل۔
میں نے دو کلو اوٹ۔
میں نے دو کلو تو مل۔
میں نے دو کلو اوٹ۔
- میں نے دو کلو تو مل۔
میں نے دو کلو اوٹ۔
میں نے دو کلو تو مل۔
میں نے دو کلو اوٹ۔

- 16 کتنے گڑھو؟
کوتیس گھڑو؟
کتنے کی دے دوں؟
کیسے دے دوں؟
- 17 وین روپین دیکھو تو۔
وہن روپن دیتا ہے۔
بیس روپیہ کی دے دیجئے۔
- 18 ثابوت کھوپرہ گلاب عرقہ چھا؟
ثابوت ناریل اور گلاب جلا ہے؟
ساہوٹ ناریل اور گلاب جلا ہے؟
ثابوت ناریل اور گلاب جلا ہے؟
- 19 آدو شوے چیز چھ کو تاہ گڑھو؟
آ دو شوے چیز چھ کو تاہ گڑھو؟
ہاں دونوں چیزیں ہیں کتنا دے دوں؟
ہاں دونوں چیزیں ہیں کتنا دے دوں؟
- 20 زٹو بوتھ کھوپرہ اکھ لو کٹ عرقہ گلاب
زٹو بوتھ کھوپرہ اکھ لو کٹ عرقہ گلاب
دو ناریل کے گولے اور ایک چھوٹی شیشی
دو ناریل کے گولے اور ایک چھوٹی شیشی
کوتیس گھڑو؟
کوتیس گھڑو؟
کوتیس گھڑو؟
کوتیس گھڑو؟
- 21 اور کلو ہون سا مگری ہنڈ پکیٹ تہ ز
اور کلو ہون سا مگری ہنڈ پکیٹ تہ ز
پانچ سو گرام ہون سا مگری کا پکیٹ اور دو
پانچ سو گرام ہون سا مگری کا پکیٹ اور دو
- کوتیس گھڑو؟
کوتیس گھڑو؟
کوتیس گھڑو؟
کوتیس گھڑو؟

- 10 واریا ہن قسمن ہنڈ صابن چھے توہر
واریا ہن قسمن ہنڈ صابن چھے توہر
کیسے دے دوں؟
کیسے دے دوں؟
- 11 توہر نش میل پٹر مت مسالہ؟
توہر نش میل پٹر مت مسالہ؟
آپکے یہاں پيسا ہوا مسالہ ملے گا؟
آپکے یہاں پيسا ہوا مسالہ ملے گا؟
- 12 جناب میلہ۔
جناب میلہ۔
ہاں جی، मिलेगा।
ہاں جی، मिलेगा۔
- 13 تہنڈ دکان کڑھو تانی چھ یلہ آسان؟
تہنڈ دکان کڑھو تانی چھ یلہ آسان؟
آپکی دکان کب تک کھلی رہتی ہے؟
آپکی دکان کب تک کھلی رہتی ہے؟
- 14 سون دکان چھ روتلہ/شامنس اٹھ
سون دکان چھ روتلہ/شامنس اٹھ
ہماری دکان رات آٹھ بجے بند ہوتی ہے۔
ہماری دکان رات آٹھ بجے بند ہوتی ہے۔
- 15 توہر نش آسا شنگر؟
توہر نش آسا شنگر؟
کیا آپ کے یہاں ملاٹھی ملے گی؟
کیا آپ کے یہاں ملاٹھی ملے گی؟

- 27 آ ضرور۔ توہی دیوگرک پتا۔ سامانہ ہاں، اپنے घर का पता दीजिए। सामान
 - واتہ گرے۔ पहुँच जाएगा।
 आ ज़रूर तोहय दियिव गरुक पताह हाں اپنے गھر का पते دیجیے۔ सामान پہنچ
 -सामान वाति गरय। जायगा۔
 28 शुक्रिया। धन्यवाद।
 शुक्रिया। दहिने वार۔

- 22 امہ علاو دیہ تو اکھ پکٹ تر فلا، इसके अतिरिक्त एक-एक पैकेट
 - مشکہ نج، دپہ، سہندرتہ نأرکون۔ त्रिफला, अगरबत्ती, धूप, सिंदूर और
 -सामान वाति गरय। मौली भी दीजिए।
 23 रूठु जनब तेहंद सामाने ओसुरे۔ اس کے अترکت ایک ایک پکیٹ تر فلا،
 -सामान वाति गरय। अगरबत्ती, धूप, सिंदूर और मौली भी
 लीजिए आपका सामान पूरा हुआ।
 -सामान वाति गरय। लीजिए आपका सामान पूरा हुआ।
 24 कुल कोताह पाँसु छु दयुन? कुल कितने पैसे हुए?
 -सामान वाति गरय। कुल कितने पैसे हुए?
 25 ज़तोवुह शथ रूपयि। बाईस सौ रुपए।
 -सामान वाति गरय। बाईस सौ रुपए।
 26 यिम रँद्यतव पाँसु तोहय हेकिवा यि ये लीजिए। क्या आप सामान मेरे घर
 -सामान वाति गरय। ये लीजिए। क्या आप सामान मेरे घर
 सामान म्योन गरु सूज़िथ? पहुँचा देंगे?
 -सामान वाति गरय। सामान म्योन गरु सूज़िथ? पहुँचा देंगे?
 सामान म्योन गरु सूज़िथ? यि वदिनेंगे?

بھ کتیت ہیک کشرمیری-ہندی-کشرمیری میں کشمیری - ہندی کشمیری وارتالاپ
وارتالاپ (کث باث) کیتاب مئلی سے خرید سکتا ہوں؟
ہیث؟

- 4 یہ میلہ کیڈری ہندی ہندی نیشالے پٹھ۔ یہ کئد्रीय ہندی نیدشالای سے میلےگی۔
ی مئلی کئد्रीय ہندی نیدشالای پٹھ۔ یہ کیڈری ہندی ہندی نیشالے سے ملے گی۔
- 5 مے ہسکیا پتر مہ ہفتہ کہ روزگار سماچار ک شمار ملے گی؟ کیا موزے پیللے سپتاک کے روزگار سماچار کا ائک میلےگا؟
مہ ہکیا پتیم ہفتاک روزگار سماچار ک شمار مئلیث؟ کیا مئلی کچھلے سپتہ کے روزگار سماچار کا ائک ملے گا؟
- 6 تھ اخبارس کیا چھ مئمتھ؟ اس سماچار پتر کا مئلیث کیا ہے؟
یث اخبارس کیا کھ کومث؟ اس سماچار پتر کا مئلیث کیا ہے؟
- 7 تھ رسالس کیا چھ مئمتھ؟ اس پتر کا مئلیث کیا ہے؟
یث ریسالس کیا کھ کومث؟ اس پتر کا مئلیث کیا ہے؟
- 8 توہہ نیش ہسکیا کیڈری ہندی ہندی نیشالے پتر ہندی-انگریزی کتھ نیدشالای کی ہندی-انگریزی وارتالاپ کتھ باث کتاب ملے گی؟
نیدشالای کی ہندی-انگریزی وارتالاپ کتھ باث کتاب ملے گی؟

14. کتابن/اخبارن تہ رسالن ہندی دکان کیتابن/اخبارسن تہ ریسالان ہندی دکان پستکوں/پتر-پتریکاؤں کی دکان پستکوں/پتر پتریکاؤں کی دکان

- 1 پیتر انڈی پکھی کتہ چھ کتابن/اخبارن / رسالن ہندی دکان۔ یہاں پاس مئں پستکوں/پتریکاؤں کی دکان کھان ہے؟
یث ائدی پکھی کتہ کھ کیتابن/اخبارسن/اخبارسن/ریسالان ہندی دکان۔ یہاں پاس مئں پستکوں/پتر پتریکاؤں کی دکان کھان ہے۔
- 2 ہندی ستانی زبانن ہندی کتہ دکانس پٹھ چھ مئلیان۔ ہندی ستانی زبانن ہندی کتہ دکانس پٹھ چھ مئلیان۔
ہندی ستانی زبانن ہندی کتہ دکانس پٹھ چھ مئلیان۔ ہندی ستانی زبانن ہندی کتہ دکانس پٹھ چھ مئلیان۔
- 3 بہ کتہ ہسکیا کشمیری-ہندی کشمیری وارتالاپ کتھ مئلی مئمتھ؟ ہندی کشمیری-ہندی کشمیری وارتالاپ کتھ مئلی مئمتھ؟

- یمنن ریسالان پٿڙ ڪوڙاھ
ڪنسشن ڪوڙاھ ڊوائون؟
14 ڪتابن ۽ رسالن ۾ ٻين ڪتابن کان
مٿس ڪو ڪتاب ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
15 ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
16 ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
17 ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ

- توھن ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
9 ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
توھن ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
10 ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
11 ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
12 ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
توھن ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
13 ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ
ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ ڪوڙاھ

15. پلون ہند دکان (وان) پلवन ہند دکان (وان)

1 نمسکار۔ وُلو بہو۔

نمسکار وِلیو بیہیو۔

2 توہم نشہ میلنا سلکہ دوہتہ؟

توہی نیسی مینا سلیکی دوتی؟

3 آجناب اسہ نشہ میلن کاشر، بناری،
میسوری، اورنگابادی، پوچمپلی پیہ
واریاہ قسمن ہنز سلک دوہتہ۔

آ جینا اب اس نیسی مین

کاشیر، بناری، میسوری،

اورنگابادی، پوچمپلی، بیہ واریاہ

کوسمن ہنژ سلیکی دوتی۔

4 کوسہ کوسہ دوہتہ ہاووہ؟

कपड़े की दुकान किڑے کی دکان

نمسکار! آہیہ بیہیہ۔

نمسکار۔ آہیہ بیہیہ۔

کیا آپکے یہاں سلک کی ساڑھیاں
میلن گی؟

کیا آپکے یہاں سلک کی ساڑھیاں
میلن گی؟

جی ہاں، ہمارے یہاں کاشمیری، بناری،
میسوری، اورنگابادی، پوچمپلی
سلیکی ساڑھیاں میلن گی۔

جی ہاں ہمارے یہاں کاشمیری، بناری،

میسوری، اورنگابادی، پوچمپلی

سلیکی ساڑھیاں میلن گی۔

کون-کون سی ساڑھیاں دیکھاؤ؟

پُستک میلے کا آ یوجن کہاں اور کب ہوتا
آسان؟ ہے؟

18 کتاب مالہ چھ پڑگتی ماڈان، نیہ دلہ
منژنی ورڈیہ لگا ونہ پوان۔
پوستک مینا پراگتی مینا، نیہ دلیلی
میں ہر ورس آ یوجت کیا جاتا ہے۔
کتاب مالہ چھ پڑگتی ماڈان، نیہ دلیلی
میں ہر ورس آ یوجت کیا جاتا ہے۔
کتاب مالہ چھ پڑگتی ماڈان، نیہ دلیلی
میں ہر ورس آ یوجت کیا جاتا ہے۔

- 10 - مئے کھڑو یہ دوڑی پسند ہے۔ یہ کڑو پیک - 10
 मुझे यह साड़ी पसंद है इसे पैक कर दीजिए।
 مجھے یہ ساڑھی پسند ہے۔ اسے پیک کر دیجیے۔
 मे खँच यि दूत्य पसंद, यि कँरिव पैक।
 11 - لیڈریز سوٹنگ کپڑا میلبا؟
 लेडीज़ सूट का कपड़ा मिलेगा?
 لیڈریز سوٹنگ کا کپڑا ملے گا؟
 लेडीज़ सूटक कपुर मेल्या?
 12 - آجناب میلبہ۔
 हाँ, जी मिलेगा।
 आ जिनाब मेलि।
 13 - ٹیری کاٹ، اوننی، اسپن سوٹی گس، ہو -
 टेरीकाट, ऊनी, स्पन काँटन कौन-सा दिखाऊं।
 ٹیری کاٹ، اوننی، اسپن کاٹن، کون سا دیکھاؤں۔
 टेरीकाट, ऊनी, स्पन, सूती, कुस हयुव हावोव।
 14 - گنہ جان کمپنی ہند سوٹی سوٹھا ہاؤو۔
 किसी अच्छे ब्राण्ड का काँटन सूट दिखाइए।
 कुनि जान कंपनी हुंद सूती सूट -
 हॉविव।
 15 - یوتاہ یورٹ رنگ نہ، چھوٹ پہن ہاؤو۔
 इतना गहरा रंग नहीं, हल्के रंग का दिखाए।

- 5 - कवसु कवसु दूत्य हावोव ?
 कश्मीरी सिल्क की साड़ियाँ दिखाओ।
 काश्मیر سلک ہنز دوڑ ہاؤو۔
 कॉशिरि सिल्क हुंज़ दोति हॉविव। -
 कश्मीरी سلक की साड़ियाँ دکھائیے۔
 6 - तिह दोते स्त्री च्हा बलुओऱ प्पस ते ?
 क्या इस साड़ी के साथ ब्लाउज़ पीस भी है ?
 तिह दोते स्त्री च्हा बलुओऱ प्पस ते ?
 क्या इस साड़ी के साथ ब्लाउज़ पीस भी है ?
 यथ दोति सुत्य छा ब्लउज़ पीस ति ?
 क्या इसके साथ ब्लाउज़ पीस है ?
 7 - आ तिह स्त्री च्हा बलुओऱ प्पस ते -
 आ यथ सुत्य छु ब्लवुज़ पीस ति।
 8 - यिंम दोतन प्ठु र्कशاه कनिशन च्छो
 तोहो दोवान ?
 यिंम दोत्यन प्यठ कुचाह कनसेशन
 छिव तोहय दिवान ?
 9 - काश्मिर سلक साڑ (दोते) प्ठु मिले वु
 नि सद्री कनिशन -
 कॉशिरि स्लिक साड़ि (दोति) प्यठ
 मेलि वुह फी सदी कंस्यशन।

- 23 آجناب ضرور۔ جی ہاں، جسرر ا۔
 آا جینااب جسرر ا۔ جی ہاں ضرور۔
 24 رڈی تو پائنسہ گئی تھندس کھاتس منز۔ لیجیے پیمینٹ ہو گیا۔
 جمہاہ۔ رڈی تھندس کھاتس منز۔ لیجیے پیمینٹ ہو گیا۔
 منجز جمہاہ ا۔
 25 اچھا شکر یا۔ پیہ دزب خدمتگ۔ اچھا جی دھنوا۔ پھر سیوا کا موقعہ دیجیے۔
 موقعہ۔ موقعا شکر یا ا۔ بیہ دیجیہ و
 خدما تونک موقعا۔

- یوتاہ بوروت رنگ ن، خوت پھن ہویہ و۔ اتنا گہرا رنگ نہیں، ہلکے رنگ کا دکھائیے۔
 16 پیہ کیٹہہ رنگ تہ ڈز این ہا ورتو۔ کوح اور رنگ اور ڈیجائین دیکھا ا۔
 بیہ کھ رنگ تہ ڈیجائین ہویتہ و۔ کچھ اور رنگ اور ڈز این دکھائیے۔
 17 مے ہا ورتو کانہہ گرم شال۔ مڈیے اک گرم شال دیکھا ا۔
 مے ہویتہ و کانہہ گرم شال ا۔ مجھے ایک گرم شال دکھائیے۔
 18 سادا کنہہ کڑا پیہ وول؟ سادا یا کڈا اے والا؟
 سادا کین کڈا پیہ وول؟ سادا یا کم کڈا اے والا؟
 19 سادا یا کم کڑا پیہ وول۔ سادا یا کم کڈا پیہ وول ا۔
 سادا یا کم کڈا پیہ وول ا۔ سادا یا کم کڈا پیہ وول ا۔
 20 مے چھ ووزلہ رنگ پیہ شال پسند۔ مڈیے لال رنگ کا یہ شال پسند ہے ا۔
 پیہ کڑو پیک۔ اسے پیک کچیے۔
 مے خھ وول رنگ پیہ شال ا۔ بیل دے دیجیے۔
 پسند ا۔ پیہ کڈا پیہ وول ا۔ آپ ڈیجیٹل پیمینٹ لیتے ہیں؟
 21 بیل دیو۔ بیل دیو ا۔
 22 تو تھو چھو ڈیجیٹل پیمینٹ رٹان؟ تو تھو خھوا ڈیجیٹل پیہ مینٹ رٹان؟

- 4 بوٹس کڑی زپالیش تہ فیتہ تہ
بدل دے زبس۔
بٹس کَریج پالیش تہ فیتہ تہ
بدلاؤ وِجِیَس۔
- 5 بوٹ شیرنس کوتاہ وکھ لگہ؟
بٹ شرنس کوتاہ وکھ لگی؟
- 6 توہیو پیو اکہ گٹہ پتہ۔
توہیو ییویو اکی گٹہ پتہ۔
- 7 گل کٹرو پیو چھہ دینہ؟
گل کتنے روپیہ دینے ہیں؟
- 8 دیوہتھ روپیہ۔
دیویو ہتھ روپیہ۔
- 9 اوہو مے چھہ چنہ لٹہ تہ زہلہ مہ۔
اتھ دتہ ٹیب۔
- 10 وُلودِ پیو کٹھیکہ۔
وَلِیو دیویو ب کتہ ٹیکہ۔
- جوتے میں پالیش کردینا اور تمہے بھی بدل
دینا۔
- جوتے کی مرمت میں کتنا سے لگے گا؟
آپ ایک گھنٹے بعد آئے۔
- آپ ایک گھنٹے بعد آئے۔
کول کتنے روپیہ دینے ہیں؟
- سؤ روپیہ دے دیجیے گا۔
اوہو، مہری چپل کی پٹہی بھی ٹوٹ گئی
ہے، سلائی کر دو۔
- دیجیے، مہی ٹیک کرتا ہوں۔

16. کتھ باتھ
کث باث
بوٹ شیرن واکر سٹنڈ
دکان
بٹ شرن وِلیو سُنڈ دکان

واریتالاپ/باتچیو
واریتالاپ/باتچیو
جوتا ٹیک کرنے والے کی
دکان
جوتا ٹیک کرنے والے کی
دکان

- 1 بوٹ شیرن واکر سٹنڈ دکان چھہ سڑک
اپارڈ چھن کتہ۔
بٹ شرن وِلیو سُنڈ دکان
سڈکی اپار دِکھِنی کِنی۔
- 2 میانہ بوٹنگ سول، شیر۔ کتہ
لاکر زبس نہ کیشہ۔
میانہ بوٹنگ سول، شیر، کتہ
لاکر زبس نہ کیشہ۔
- 3 وُلوجناب دیو بوٹ۔
وَلِیو جیناب دیویو بٹ۔
- جوتے ٹیک کرنے والے کی دکان سڈک
پار داہ اور ہے۔
- جوتے ٹیک کرنے والے کی دکان سڑک
پار داہ اور ہے۔
- مہری جوتے کا سول ٹیک کر دو۔ کپل
مت لگانا۔
- لاہیے، جوتے دیجیے۔

- 8 اولو، پھول گوبی، گنڈ، پالکھ، وانگن تہ
ٹماٹر لے آؤ۔
آلو، گوبی، پیاز، پالک، بیگن اور ٹماٹر
لے آؤ۔
- 9 کمرہ باز رہنے کے لئے؟
کس بازار سے لے آؤ؟
کمی بازار منجھ انہ؟
سبزی منڈی پٹھ انہ؟
- 10 سبزی منڈی پٹھ انہ۔
سبزی منڈی سے لے آؤ۔
- 11 ٹھیک جناب تہ پٹھ انہ۔
ٹیک ہے، وہی سے لے آؤگا۔
- 12 مے وزن اور ز صحنس پانہ بجر۔
میں سبزی منڈی سے لے آؤگا۔
- 13 مے در صبحاے چاے تہ پتہ کر کر۔
میں صبح پلونا پر لیس۔
- 14 یہیے شامنس ز پر۔ تہ تھو کر۔
میں شام کو دیر سے آؤگا۔
- 8 आलू, गोभी, प्याज़, पालक, बैंगन और
टमाटर ले आओ।
आलू, फूल गोभी, गंडु, पालक,
वांगन तु टमाटर अन।
कमरे बाज़ार मंजु अनु?
कमि बाज़र मंजु अनु?
सबज़ी मंडी पट्टह अन।
सबज़ी मंडी से ले आओ।
सबज़ी मंडी से ले आओ।
ठीक है, वहीं से लाऊंगा।
ठीक जिनाब तैती प्यठ अनु।
मुझे सवेरे पाँच बजे जगाना।
मुझे सुबह-सुबह चाय पिलाना और फिर
मेरे कपड़े प्रेस कर देना।
मुझे सुबह-सुबह चाय पिलाना और फिर
मेरे कपड़े प्रेस कर देना।
मैं शाम को देर से आऊंगा। खाना
बनाकर रखना।

(ii) نوکرس ستر نوکر س سوتی

نوکر کے ساتھ نوکر کے ساتھ

- 1 وولا یور۔
یہاں آؤ۔
- 2 و نو جناب۔
کھیا۔
- 3 چاے بناؤ۔
کھیا۔
- 4 مڈر ریز اور ز بس نہ زبا۔
چای بناؤ۔
- 5 مڈر ریز اور ز بس نہ زبا۔
چینی ادھک مت ڈالنا۔
- 6 ٹھیک جناب۔
ٹیک ہے جی۔
- 7 بازار سے کھ سبزی لے آؤ۔
بازار سے کھ سبزی لے آؤ۔
- 8 کیا سبزی لانی ہے؟
کیا سبزی لانی ہے؟
- 1 وولا یور۔
یہاں آؤ۔
- 2 و نو جناب۔
کھیا۔
- 3 چاے بناؤ۔
کھیا۔
- 4 مڈر ریز اور ز بس نہ زبا۔
چینی ادھک مت ڈالنا۔
- 5 ٹھیک جناب۔
ٹیک ہے جی۔
- 6 بازار سے کھ سبزی لے آؤ۔
بازار سے کھ سبزی لے آؤ۔
- 7 کیا سبزی لانی ہے؟
کیا سبزی لانی ہے؟

(iii) دؤ بس ستری دو بيس सूत्य

- 1 بیٲٲ کتنتھ چھ دؤب؟ مے اسی پلو
چھلہ ناوڑی۔ کیا ریٹ چھ؟
येति कतियथ छु दोब? मे आस्य
पलव छलनावुन्य। क्या रेट छे?
2 प्लोस चھے डे रोपिये۔
पलवस छे देह र्वपयि।
3 मے चھے प्लोन प्रिस ते क्र नाوڑی۔
ریٹ کیا چھے؟
मे छे पलवन प्रेस ति करुनावुन्य। रेट
क्या छे?
4 तरे रोपिये प्लोस۔
त्रे र्वपयि पलवस।
5 प्लو کرु दोहर دکھ?
पलव कंचि दोहय दिख?

यहाँ पर धोबी कहाँ है? मुझे कपड़े
धुलवाने हैं। क्या रेट है?
येहाں पर धोबी कहाں है? مجھے کپڑے
دھلوانے ہیں، کیا ریٹ ہے?
दस रुपये प्रति कपड़ा।
दस रुपिये पڑते कपड़ा۔
मुझे कपड़े प्रेस भी करवाने हैं। रेट
क्या है?
मजھے कपڑے प्रिस بھی کروानے ہیں۔ रेट
क्या है?
तीन रुपये प्रति कपड़ा।
तेन रुपिये पڑते कपड़ा۔
कपड़े कितने दिन बाद दोगे?
कपڑے कितने दिन बाद दोगे?

- बु यिमय शामनस चीर्य बतु
थँव्यज़ि रँनिथ।
15 प्लोतھु ड़ि चھलते ते गर्स क्रु ड़ि
صفائی۔
पलव थँव्यज़ि छँलिथ तु गरस
कँर्यज़ि सफॉयी।
16 ठे क्रेतह ग्रेच सारु के काम?
चे करंथु गरिच सॉरुय कॉम?
17 ये गर्सु मीरु तहुराुते पते त्रु ओ बसुत्रे۔
यि कुर्सु मेज़ व्वथराव तु पतु त्राव
बिसतरु।
18 बसुत्रे जनब त्रु ओ۔
बिस्तर जिनाब त्रु ओ।
19 करुत्रु बदल ओपिये ड़िबा कशानुड़े गुणुदु۔
करुत्रु बदलाव, बेयि दि ब्याख शांदु गोंदु।
20 बजली करुबुद, बे शुंगुले वुणुड़ु।
बिजली कर बंद, बु श्वंगु व्वन्य।
- میں شام کو دیر سے آوں گا۔ کھانا بنا کے
رکھنا۔
कपड़े धो लेना और घर की सफाई
करना।
कपڑے धोलینا اور گھر کی صفائی کرنا۔
क्या तुमने घर के सारे काम किए हैं?
क्या तुमने गھر के सारे काम کیے ہیں?
यह कुर्सु मेज़ पोंछ दो और फिर
बिस्तर लगा दो।
ये गर्सु मीरु पुंछ دو اور پھر بستر لگا دو۔
बिस्तर लगा दिया है जी।
बस्तर लگا दिया है जी۔
चादर बदल दो। एक तकिया और दो।
چادر بدل دو۔ ایک اور تکیہ دو۔
बिजली/लाइट बंद कर दो। मैं सो जाता हूँ।
بجلی بند کر دو، میں سو جاتا ہوں۔

- مے آؤس سِلکِکِ ہُنْجِ دُتْی
ڈرائِکِلینِ کَرُنَاوُنْی۔ کَچِ پَؤس
لِگن؟
- 12 تُو ہُو چھو اِپُونِ رَنگِ تہِ دھیاوان۔
مے اوسِ شالسِ رَنگِ دُن۔
توہی لھیا پلِونِ رَنگِ دُیاوان؟ مے
اوسِ شالسِ رَنگِ دُیون۔
- 13 اُسِ چھنہِ یہِ کَامِ کَران۔ مگرِ نہِ
دوناوسِ رَنگِ۔ تُو ہُو دُنوُسِ رَنگِ
چھسِ دباؤن؟
اَسْی لھیا نُو یِ کَؤمِ کَران، مگرِ
نہِ دِوِنَاوَسِ رَنگِ۔ توہی وِنِوِ
کُوسِ رَنگِ لھسِ دُیاوون؟
- 14 رَنگِ گُٹھِ پکھِ آسُنِ نِرنِ گُٹھِ نہِ۔
رَنگِ پکھِ ہونا چاہیے۔ لھوتنا نہی
چاہیے۔
رَنگِ پکا ہونا چاہیے۔ چھوٹنا نہیں چاہیے۔
ڈرائِکِلینِ کِیتنہِ دِنِ مَں ہوگا؟
ڈرائِکِلینِ کَچِ دھِ لِگن؟
- کُیا آپِ کپڑے رَنگواتے بھی ہو۔ مجھے
شالِ رَنگوانی ہے۔
ہم یہ کام نہیں کرتے، لیکن باہر
سے رَنگوا دے۔ آپ بولِیے/کھِیے
کون سے رَنگِ مَں رَنگوانی ہے؟
ہم یہ کام نہیں کرتے۔ لیکن باہر سے رَنگوا
دیں گے۔ آپ بولِیے کون سے رَنگِ
مِں رَنگوانا ہے؟
رَنگِ پکھِ ہونا چاہیے۔ لھوتنا نہی
چاہیے۔
ڈرائِکِلینِ کِیتنہِ دِنِ مَں ہوگا؟
ڈرائِکِلینِ کَچِ دھِ لِگن؟

- 6 تریپہِ دوہو۔
تریپِ دوہی۔
7 گرتس، پوجامس تہِ دوہو دِراصل
پاٹھِ مایہ۔
کورتس، پوجامس تہِ دوہو دِراصل
پاٹھِ مایہ۔
8 قَمِضہِ کُڑی زِ چاہِ داغ۔
کَمِیجِ کَڈْیجِ چایِ داغ۔
9 پلوگنِ رَاو۔ کَؤ کِتھِ تانی تھوڑی تیار۔
پلِونِ گَنجِ رَاو۔ کَؤ لْیِ کِثِ تانْی تھوڑی تیار۔
10 پیٹہِ چھا کاٹھہ ڈرائے کلین وان۔ مے
اوسِ کُٹِ ڈرائے کلینِ کَرِنَاؤن۔
یَتی لھا کَانْہِ ڈرائِکِلینِ وان؟ مے
اوسِ کُٹِ ڈرائِکِلینِ کَرُنَاوون۔
11 مے اَسِ سِلکِ ہنْزِ دوڑی ڈرائے کلین
کَرِنَاؤنی۔ کُٹِ پَؤسِ لِگن؟
تین دینِ باء۔
تین دِنِ بَعْد۔
کُرتے، پاجامے اور دھوتی پر اچھی طرح
کلف چڑھانا۔
کَمِیجِ سَے چَایِ کَا دَاقِ لھوڑا دَنا۔
قَمِضِ سَے چَائے کَا دَاقِ چھوڑا دَنا۔
سارے کپڑے گین لو۔ پارسوں تک تیار
رکھنا۔
پلِونِ گَنجِ رَاو۔ کَؤ لْیِ کِثِ تانْی تھوڑی تیار۔
پلِونِ گَنجِ رَاو۔ کَؤ لْیِ کِثِ تانْی تھوڑی تیار۔
کُیا یھاں ڈرائے کلین کی دکان ہے؟
مُجھِ کُٹِ ڈرائے کلینِ کَرِنَاؤنِ ہا۔
کُیا یھاں ڈرائے کلین کی دکان ہے؟
مُجھِ کُٹِ ڈرائے کلینِ کَرِنَاؤنِ ہا۔
مے اَسِ سِلکِ ہنْزِ دوڑی ڈرائے کلین
کَرِنَاؤنی۔ کُٹِ پَؤسِ لِگن؟
مے اَسِ سِلکِ ہنْزِ دوڑی ڈرائے کلین
کَرِنَاؤنی۔ کُٹِ پَؤسِ لِگن؟
مے اَسِ سِلکِ ہنْزِ دوڑی ڈرائے کلین
کَرِنَاؤنی۔ کُٹِ پَؤسِ لِگن؟
مے اَسِ سِلکِ ہنْزِ دوڑی ڈرائے کلین
کَرِنَاؤنی۔ کُٹِ پَؤسِ لِگن؟

- 22 وقتس پٹھ دز۔
 وختس پٹھ دز۔
 23 آجناب ٹھیک چھ۔ یہ رٹو پلون ہند
 رسپد۔
 آ جینا ب ٹیک خھ۔ یی رٹو
 پل ون ہند رسی د۔
- سَمَی پَر دے دے نا۔
 سَمے پَر دے دے نا۔
 ہاں جی ٹیک ہے۔ یہ کپڑے کی رسی د لے
 لے لیجئے۔

- 16 ڈزائے کلینس لگن ژور دوہ۔ ہر گاہ
 اُکو سے دوہس منز گزھ تیلہ لگہ ڈبل
 چارج۔
 ڈزائے کلینس لگن چور دھہ۔
 ہر گاہ اُکھس سہس دھس منج گھڑ
 تیل لگ لگ ڈبل چارج۔
- 17 یم داغ نیر ناساری؟
 یم داغ نیر نا ساری؟
 18 آیم داغ نیر ناساری۔
 آ یم داغ نیر نا ساری۔
 19 پلورنگنس کوتاہ وکھ لگہ؟
 پلورنگنس کوتاہ وکھ لگ لگ؟
 20 لگ بگ لگہ اکھ ہفتہ۔
 لگ بگ لگ لگ اُکھ ہفتہ۔
 21 اچھایم رٹو پلو۔ یمن کر وڈزائے
 کلین۔
 اچھایم رٹو پلو۔ یمن کر وڈزائے
 کلین۔
- ڈزائے کلینس لگن ژور دوہ۔ ہر گاہ
 اُکو سے دوہس منز گزھ تیلہ لگہ ڈبل
 چارج۔
 ڈزائے کلینس لگن چور دھہ۔
 ہر گاہ اُکھس سہس دھس منج گھڑ
 تیل لگ لگ ڈبل چارج۔
- کھیا یے داغ نکل جائے؟
 کھیا یے داغ نکل جائے؟
 ہاں، یے سبھی داغ نکل جائے۔
 ہاں یے سبھی داغ نکل جائے۔
 کپڑے رنگنے میں کیتنا سَمَی لگے گا؟
 کپڑے رنگنے میں کیتنا سَمَی لگے گا؟
 کربہ اکھ سہتاہ لگ جائے۔
 کربہ اکھ سہتاہ لگ جائے۔
 اچھایم رٹو پلو۔ یمن کر وڈزائے
 کلین۔
 اچھایم رٹو پلو۔ یمن کر وڈزائے
 کلین۔

- 5 مے اوس بینکس منڑ کھاتہ کھولن۔ امہ
خاطر کینا چھ کرن؟
مے اوس بینکس منڑ خاتو خولون،
امی خواتر کوا خو کرون؟
- 6 توہو کس کھاتہ چھو کھولن یرھان؟
بچت کرنہ چالو کھاتہ؟
توہی کوس خاتو خوی خولون
یہان؟ بچت کینو خالو خاتو؟
- 7 بچت کھاتہ۔ مے چھ فلسڈ ڈپازٹ تہ
کرناون۔
بچت خاتو۔ مے خو فیکسڈ
ڈپازٹ تہ کرناون۔
- 8 یہ فارم دیو برتھ۔
یہ فارم دیوی بئریتھ۔
- 9 بچت کھاتہ کھولنہ خاطر چھ اکھ ساس
روپیہ جمع کرن۔
بچت خاتو خولون خواتر خو
ساس رومیہ جمہہ کرون۔
- مے نیا خاتا خولنا چاہتا/ چاہتی
ہوں۔ کوا کرنا ہوا؟
مین نیا کھاتا کھولنا چاہتا/ چاہتی ہوں۔
کوا کرنا ہوا؟
آپ کون سا خاتا خولوانا چاہتے
ہے؟ بچت یا خالو خاتو؟
آپ کون سا کھاتا کھولوانا چاہتے
ہے؟ بچت یا خالو کھاتا؟
بچت خاتا۔ مے فیکسڈ ڈپازٹ تہ
کرناون ہے۔
بچت کھاتا۔ مے فلسڈ ڈپازٹ تہ
کرناون ہے۔
یہ فارم بھر کر دے دیجیے۔
بچت خاتا اکھ ہزار رومیہ جمہہ
کر کے خولا جا سکتا ہے۔
بچت کھاتا اکھ ہزار رومیہ جمع کر کے
خولا جا سکتا ہے۔

17. بینک بئنک

بئنک بئنک

- 1 پیٹہ چھ انڈر پکھی سٹیٹ بینک کا نہہ
بڑا بچ؟
یہ تہ خا انڈر پکھی سٹیٹ بینک
کا نہہ برانچ؟
- 2 آبرو نہہ گن پکھی سٹیٹ بینک
کا نہہ بڑا بچ۔
آہ برانچ کون پکھی سٹیٹ بینک
کا نہہ برانچ۔
- 3 نمسکار مینجر صاب۔
نمسکار مینجر سائب۔
- 4 نمسکار۔ فرماؤ وہ کوا ہیکہ تہندہ
بپتھہ؟
نمسکار، فرماؤ وہ کوا ہیکہ
تہندہ بپتھہ؟
- یہاں آس پاس میں سٹیٹ بینک کی کوی
شاخا ہے؟
یہاں آس پاس میں سٹیٹ بینک کی کوی
شاخا ہے؟
ہاں سیدھے جا کر سڑک کے آس پاس
سٹیٹ بینک کی ایک شاخا ہے۔
نمسکار مینجر ساہب۔
نمسکار مینجر صاحب۔
نمسکار۔ میں آپکی کوا سوا کر سکتا/ کر سکتی
ہوں؟

- 112
- हरगाह तोहि एस एम एस ऐलॉट तु
बेयि नेट बैंकिंग सुहलियत ति गछि
ति लीखयज्यव फारमस मंज।
14 ये चक कते नस क्रे बे جمع? अमको पान्से
कशुन दोहन म्त्रिजन अकुनुस म्त्र?
यि चेक कतिनस कर बु जमा?
अमिक्य पाँसु कॅचन द्वहन मंज यिन
अकाउंटस मंज?
15 तू ह्यु ब्रु चक फारम ते त्रु अ वुड राप
युक्स म्त्रि ते ये दोहो जन पान्से
तेनुडस क्हातस म्त्र-
तूहय बरिव चेक फारम तु त्रॉविव
झाप बकुसस मंज। त्रियि दोहय यिन
पाँसु तुहंदिस अकउंटस मंज।
16 ये दस्तखत च्हातेनुदुय?
यि दस्तखत छा तुहंदुय?
17 अज्नाब- मुनुँ दस्तखत च्छ-
- यिदह आ प्को अस- अम- अस ایلاٹ اے
وم نٹ بکنگ کی سو دھا چا پیے تو فارم
میں لکھ دیجئے۔
मुझे यह चेक कहाँ जमा करना होगा?
इसके पैसे कितने दिन में अकाउंट में
आ जाएंगे?
मुझे ये चेक कहाँ जमा करना होगा?
इसके पैसे कितने दिन में अकाउंट में
आ जाएंगे?
आप अपना चेक फार्म भरकर ड्रॉप
बॉक्स में डाल दीजिए। तीन दिन में
पैसे आपके अकाउंट में आ जाएंगे।
आप अपना चेक फार्म भरकर ड्रॉप बॉक्स
में डाल दीजिए। तीन दिन में पैसे आप
के अकाउंट में आ जाएंगे।
क्या यह दस्तखत आपके हैं?
क्या यह दस्तखत आपके हैं?
हाँ जी। मेरे दस्तखत हैं।

- 111
- 10 मने ग्शु बज्त् क्हातंग
अ- नु- अम कारुते-
मे गछि बचत खातुक ए.टी.एम
कार्ड ति।
11 अमे खापर च्छु तो हे बेना क्हा फारम ब्रुन-
अमि खॉतरु छु तोहि ब्याख फार्म
बरुन।
12 क्हाते कुलने बापत च्छु आदार कारु, पिन
कारुते फुनुग्राफ असुन अरुम-
खातु खोलने के लिए आधार कार्ड,
पैन कार्ड और फोटोग्राफ होना जरूरी
है।
खातु खोलने बापथ छु आदार कार्ड,
पैन कार्ड, फोटो ग्राफ आसुन
लॉज्मी।
13 हेर गे तो हे अस- अम- अस ایلاٹ ते
ये नु नु बکنग सेहुलित ते ग्शु ते
ये नु नु फारमस म्त्र-
मुझे बचत खाते का ए.टी.एम कार्ड भी
चाहिए।
मुझे बचत खाते का ए.टी.एम कार्ड
भी चाहिए-
इसके लिए आपको दूसरा फॉर्म भरना
होगा।
अस के लिये आपका फारम भरना होगा-
अस के लिये आपका फारम भरना होगा-
इसके लिए आपको आधार कार्ड,
पैन कार्ड और फोटोग्राफ होना जरूरी
है।
इसके लिए आपको आधार कार्ड,
पैन कार्ड, फोटो ग्राफ आसुन
लॉज्मी।
यदि आपको एस.एम.एस.एलर्ट एवं नेट
बैंकिंग की सुविधा चाहिए तो फार्म में
लिख दीजिए।

- 23 توہو دیو فارم برتھ۔ چک بگ واتر۔
- گہر۔
توہی دیا یو فارم بئریتھ۔ چک بک
وا تیر گور۔
24 تہنڈس بینکس منتر چھا پیمہ، انکم ٹیکس،
بجلی تہ پانچ بیل جمع سپدان؟
توہنڈس بینکس منتر چھا پیمہ، انکم ٹیکس،
بجلی اور پانی کا بیل جمع ہوتا ہے؟
توہنڈس بینکس منتر چھا پیمہ، انکم ٹیکس،
بجلی اور پانی کا بیل جمع ہوتا ہے؟
توہنڈس بینکس منتر چھا پیمہ، انکم ٹیکس،
بجلی اور پانی کا بیل جمع ہوتا ہے؟
25 آ۔ پیٹہ چھہ یہ سورے کنوٹر نمبر پانڈوس
- پٹھ جمع گڑھان۔
آ یوتی لھو یی سوروی کونڈر نمبر
پاچس پٹھ جما گھان۔
26 یہ ہر کا پیٹہ پٹھ بہار پن گرا پائٹس
سوز تھ؟
بھیکا یوتی پٹھ بہار پن گرا پائٹس
سوز تھ؟

آپ یہ فارم بھر کر دیجیے۔ چک بک
آپ کے گھر پہنچ جائیگا۔
کچا آپ کے بینک میں بیمہ، انکم ٹیکس،
ٹیکس، بیجلی اور پانی کا بیل جما
ہوتا ہے؟
کیا آپ کے بینک میں بیمہ، انکم ٹیکس،
بجلی اور پانی کا بیل جمع ہوتا ہے؟
ہاں، یہاں یہ سب کنوٹر نمبر پانچ پر جمع ہوتا
ہے۔
کچا یہاں سے میں بہار اپنے گھر پیسے
بھیج سکتا ہوں؟

- آ جینا ب مینو نی دس تارخ تھو۔
18 مے چھہ ساس رو پیگ ڈرافٹ
- بنا وناؤن۔
مے لھو ساس رپو یو ک ڈرافٹ
بنا ونا ونا۔
19 یہ فارم برتہ گرو نقدی کنوٹرس پٹھ
- جمع۔
یو فارم بئریتھ تو کونڈر ناکدی
کونڈر س پٹھ جما ہا۔
20 ڈرافٹ کتس کالس تام میلہ؟
ڈرافٹ کونڈر کالس تام میلہ؟
21 لگ بگ لگہ اوڑ اوڈ گٹہ۔
لگ بگ لگہ اوڈ گٹہ۔
22 مے چھہ چک بگ موکلہ موت۔ مے
- دیو ناؤ و چک بگ۔
مے لھو چک بک ماک لویو موت۔ مے دی
دیا یو نا نواو چک بک۔

ہاں جی۔ میرا ہی دستخط ہے۔
میں ایک ہزار روپیہ کا ڈرافٹ بناوانا چاہتا
ہوں۔
آپ یہ فارم بھر کر نقدی کا ونٹر پر جمع کرا
دیجیے۔
ڈرافٹ کتنی دیر میں ملے گا؟
لگ بگ آدھا گھنٹہ لگ جائیگا۔
میری چک بگ سماپت ہو گئی ہے۔ مجھے
نئی چک بگ چاہیے۔

18. ہوائی ایڈیٹ / کسٹم ڈوٹی

ایئر پورٹ اور / سیما شুলک ایئر پورٹ اور سپہاشلک

ہوائی اڈے پر کسٹم ڈیوٹی

- 1۔ مے ہاؤس ٹکٹ سے پیسے پاس پورٹ۔
سامانہ کرنا و چک
مے ہاؤس ٹکٹ پر بیس پاس-پورٹ۔
سامانہ کرنا و چک۔
  - 2۔ رٹو و چو۔
رٹو و چو۔
  - 3۔ یہ رٹو پین بورڈنگ کارڈ۔
سکوری چیک پتہ گروہ و امہ گزیشن
کنوٹرس پٹھ۔
- میں اپنا ٹکٹ اور پاس پورٹ
دیکھاؤ۔ سامانہ چک کرنا۔
مجھے اپنا ٹکٹ اور پاس پورٹ دکھائیے۔
سامانہ چک کرنا۔
- یہ لیاؤ۔
یہ لیاؤ۔
- یہ لیاؤ اپنا بورڈنگ پاس،
سیکیورٹی چیک کے بعد ایمیگریشن
کاؤنٹر پر جاؤ۔
- یہ لیاؤ اپنا بورڈنگ کارڈ۔ سکوری چیک
کے بعد ایمیگریشن کنوٹرس پر جاؤ۔
- میں اپنا ٹکٹ اور پاس پورٹ
دیکھاؤ۔ سامانہ چک کرنا۔
مجھے اپنا ٹکٹ اور پاس پورٹ دکھائیے۔
سامانہ چک کرنا۔
- یہ لیاؤ۔
یہ لیاؤ۔
- یہ لیاؤ اپنا بورڈنگ پاس،
سیکیورٹی چیک کے بعد ایمیگریشن
کاؤنٹر پر جاؤ۔
- یہ لیاؤ اپنا بورڈنگ کارڈ۔ سکوری چیک
کے بعد ایمیگریشن کنوٹرس پر جاؤ۔

- 27۔ آہرگاہ تو ہم سے کاتھہ کھاتے چھ، اس
ہسکو تھ منز پائسہ ٹرانسفر کرتھ۔
ہاں یدھ آپکا وہاں پر کوئی کھاتا ہے تو ہم
اُس میں پیسے ٹرانسفر کر لیں گے۔
آہرگاہ توہی تہی کاہہ خاتہ
اَسس ہکھ تہ تہ منز پاس ٹرانسفر
کرتھ۔
- 28۔ یہ چھ میانہ ملجہ ہند اکنونٹ نمبر سے
بینک پتاہ۔ مہربانی کرتھ کر ڈو اتھ
منز دہ ساس روپیہ ٹرانسفر۔
یہ میری ماں کے کھاتے کا نمبر اور بینک کا
پتہ ہے۔ اس میں کر پیسہ ہزار روپیہ
ٹرانسفر کر دیجئے۔
- ہاں، یہ آپکا وہاں پر کوئی کھاتا ہے تو ہم
اُس میں پیسے ٹرانسفر کر لیں گے۔
آہرگاہ توہی تہی کاہہ خاتہ
اَسس ہکھ تہ تہ منز پاس ٹرانسفر
کرتھ۔
- یہ میری ماں کے کھاتے کا نمبر اور
بینک کا پتا ہے۔ اس میں کھپیا دس
ہزار روپیہ ٹرانسفر کر دیجئے۔
یہ میری ماں کے کھاتے کا نمبر اور بینک کا
پتہ ہے۔ اس میں کر پیسہ ہزار روپیہ
ٹرانسفر کر دیجئے۔

- 7 نہ مے نش چھٹہ تہہ کا نہہ سامانہ تہہ - جی نہیں، मेरे पास सीमा शुल्क देने योग्य कोई सामान नहीं है।
 कसٹم پیپہ دہن -
 नें मे निश छु नु त्युथ कांह सामानु जी नहीं मेरے पास سپہاشلک دینے
 यथ कसटम पेयि द्युन। -
 8 अछा जी शुक्रिया। - अच्छा जी, आपका धन्यवाद।
 अछा जी आप का दहिने वार -
 9 तहंनु सफर रूजिन रूत तु ख्वश आपकी यात्रा मंगलमय हो।
 तुहुंद सफर रूजिन रूत तु ख्वश आपकी यात्रा मंगल मے हो -
 यिवुन।

- 4 महेर बांनी कर्तह ब्रुविये बिनक / गरोहनक कृपया अपना प्रस्थान/आगमन संबंधी फॉर्म भरिए और पासपोर्ट चेक करवाइए।
 फारम - पास पोर्ट कर्नाओ चक -
 मेहरबांनी कॅरिथ बॅरिव यि (यिनुक/ कुरियापना प्रस्थान/ आगमन सम्बन्धी फार्म यिनुक/ गळनुक) फार्म तु पासपोर्ट करुनावि बहरिये اور اپना पास पोर्ट دکھायें -
 चेक।
 5 रूठुओ चहो - फारहन कर्नसि कतह कनुठर्स यह लीजिए। मुझे विदेशी मुद्रा बदलने के लिए किस काउंटर पर जाना होगा?
 पठुह हेक्ये बे बदलूतह? -
 रेटिव बुछिव। फारीन कॅरनसी कथ ये लीजिये -
 कउंटरस प्यठ हेक बु बदलौविथ? कस कनुठर पर जाना होगा?
 6 कनुठर नंबर ठोरस पठुह हेक्ये फारहन कर्नसि काउंटर नंबर चार पर बदल सकते हैं।
 बदलूतह - तो हे नश चहा का नेह तहने क्या आपके पास सीमा शुल्क देने योग्य सामान है?
 सामाने तह कसटम पीपे दहन -
 कउंटर नंबर चोरस प्यठ हेकिव कनुठर नंबर चार पर मुद्रा बदल सकते हैं -
 फारीन करंसी बदलौविथ। त्वहि निश आपके पास स्पेशलक दिये युकी कुयै
 छा कांह त्युथ सामानु यथ कसटम सामान है?
 पेयि द्युन?

- 5 مے چھ ہندی ڈپارٹمنٹس ہڈس
میلن۔
مے છુ ہندی ڈیپارٹمنٹکس ہڈس
مے لۇن۔
6 نمسکار/آداب جناب۔
نمسکار/آداب جینا ب۔
7 نمسکار/آداب۔ وُنو کیا کام چھو؟
وَنی و کیا کوم छव?
8 مے جناب گڑھ ایم۔ اے ہک
ایڈمشن فارم۔
مے جینا ب گछی एम, ए हुक
अडमिशन फार्म।
9 امے خاطر گڑھو تو ہو ایڈمشن دفترس
منز۔
अमि खातर गॅछिव तोहय एडमिशन
दफतरस मंज।
10 ایڈمشن دفتر کتہ چھ؟
एडमिशन दफतर कति छु?
- मुझे हिंदी विभाग के विभागाध्यक्ष से
मिलना है।
مجھے ہندی و باگ کے و باگا دکھش سے
ملنا ہے۔
नमस्ते जी।
نمستے جی۔
नमस्ते, कहिए क्या काम है?
नमस्ते کہیے کیا کام ہے؟
मुझे एम.ए. का प्रवेश प्रपत्र चाहिए।
مجھے ایم۔ اے کا پرویش پڑ پتر چاہیے۔
इस हेतु आप एडमिशन/दाखिला
कार्यालय में जाइए।
اس ہتو آپ ایڈمشن کار یالیہ میں
جائیے۔
एडमिशन कार्यालय कहाँ पर है?
ایڈمشن کار یالیہ کہاں پر ہے؟

یونیورسٹی یونیورسٹی

विश्वविद्यालय وِشو وِدهالیہ

- 1 دہلی یونیورسٹی کتہ چھ؟
دهली یونیورسیتی کتی छे?
2 دہلی یونیورسٹی چھ مال روڈس نش۔
دهली یونیورسیتی छे माल रोडस
निश।
3 یونیورسٹی ہند ہندی ڈپارٹمنٹ کپارر
چھ؟
युनिवरसिटी हुंद हंदी डिपारटमेंट
कपॉरय छु?
4 بڑوٹھ گن سب ڈوے پکٹھ پھیر و
دچھن گن۔
ब्राँहकुन स्योदुय पॅकिथ फीरिव
दॅछुन कुन।
- दिल्ली विश्वविद्यालय कहाँ है?
دهली विश्वविद्यालय कहाँ है?
दिल्ली विश्वविद्यालय माल रोड के
पास है।
دهली विश्वविद्यालय माल रोड के पास है۔
विश्वविद्यालय का हिंदी विभाग किस
तरफ है?
विश्वविद्यालय का हिंदी विभाग किस
तरफ है?
सीधे जाकर दाहिनी ओर जाइए।
सिधे जाकर दाहिनी ओर जाइے۔

20. ڈاخانہ ڈاخانہ

- 1 بیتر چھاندر پکھڑ کا نہہ ڈاخانہ۔
یہاں پاس میں کوئی ڈاک گھر ہے۔
2 آ۔ بڑ ونہہ گن پکھڑ ڈچھنس موڑس
جی ہاں، آگے चलकर दाँ मोड़ पर।
3 ڈاک خانہ کڑ پکھڑ کڑ بچہ تام چھڑ
ڈاک خانہ کیتنے بजे से कितने बजे तक
4 صبح ساڑھ نو پکھڑ شام چن شین بجن
صبح ساڑھے نو بجے سے چھ بجے تک۔
5 صبح ساڑھے نو بجے سے چھ بجے تک۔
6 صبح ساڑھے نو بجے سے چھ بجے تک۔

ڈاک گھر

- 11 سید سبزو دیر ونہہ کنہ۔
سید سبزو دیر ونہہ کنہ۔
12 میہ سبزو کلاس کر لگن؟
یہ میہ سیشن کلاس کر لگن؟
13 نو وسیشن لگہ جولائی پکھڑ۔
نو وسیشن لگن جولائی پکھڑ۔
14 کیا میہ یو نورسٹی ہنز لایرری چھارہ بترہ
کیا میہ یو نورسٹی ہنز لایرری چھارہ بترہ؟
15 آ گرمی ہنز چھٹین منز چھ لایرری
آ گرمی ہنز چھٹین منز چھ لایرری؟

ठीक सामने।

ٹھیک سامنے۔

इस सत्र की कक्षाएँ कब शुरू होंगी ?

اس ستر کی ککشااں کب شروع ہونگی؟

नया सत्र जुलाई माह से शुरू होगा।

نیا ستر جولائی ماہ سے شروع ہوگا۔

क्या इस विश्वविद्यालय का

پوستکالای گرمی کی ککشااں میں بھی

खुला रहता है ?

کیا اس ویشوودھیالے کاپسٹنکالے گرمی کی

چھٹینوں میں بھی کھلا رہتا ہے؟

रोज़ान ?

ہاں، گرمی کی ککشااں میں پوستکالای

یلمہ روزان۔

खुला रहता है।

आ गर्मी हुंजन छुटियन मंज छे

ہاں۔ گرمی کی چھٹینوں میں پُستکالے کھلا

लयब्रेरी यलु रोजान।

رہتا ہے۔

- 9 آتو ہی ہیکو پارسل کہ ڈر کیہ کینہہ تہ ہاں، آپ پارسل سے کچھ بھیج سکتے ہیں۔ پیکنگ گڑھ صبح آسن۔
 آ توہی ہیکو پارسل کہ ڈر کیہ کینہہ تہ ہاں، آپ پارسل سے کچھ بھیج سکتے ہیں۔ پیکنگ گڑھ صبح آسن۔
 آ توہی ہیکو پارسل کہ ڈر کیہ کینہہ تہ ہاں، آپ پارسل سے کچھ بھیج سکتے ہیں۔ پیکنگ گڑھ صبح آسن۔
 آ توہی ہیکو پارسل کہ ڈر کیہ کینہہ تہ ہاں، آپ پارسل سے کچھ بھیج سکتے ہیں۔ پیکنگ گڑھ صبح آسن۔
- 10 پینہ کتہ نس چھ سپڈ پوسٹ تہ رجسٹری یہاں رجسٹری اور سپڈ پوسٹ کہاں ہوتی ہے؟
 پینہ کتہ نس چھ سپڈ پوسٹ تہ رجسٹری یہاں رجسٹری اور سپڈ پوسٹ کہاں ہوتی ہے؟
 پینہ کتہ نس چھ سپڈ پوسٹ تہ رجسٹری یہاں رجسٹری اور سپڈ پوسٹ کہاں ہوتی ہے؟
 پینہ کتہ نس چھ سپڈ پوسٹ تہ رجسٹری یہاں رجسٹری اور سپڈ پوسٹ کہاں ہوتی ہے؟
- 11 رجسٹری تہ سپڈ پوسٹ چھ پاٹو نمبر کونٹر پوٹھ کرنہ یوان۔
 رجسٹری اور سپڈ پوسٹ کاؤنٹر نمبر پانچ سے کونٹر پوٹھ کرنہ یوان۔
 رجسٹری اور سپڈ پوسٹ کاؤنٹر نمبر پانچ سے کونٹر پوٹھ کرنہ یوان۔
 رجسٹری اور سپڈ پوسٹ کاؤنٹر نمبر پانچ سے کونٹر پوٹھ کرنہ یوان۔
- 12 انکم ٹیکس بچاؤنہ خاطر کمہ کمہ سکیمہ چھ ڈاٹس منز دستیاہ؟
 انکم ٹیکس بچاؤنہ خاطر کمہ کمہ سکیمہ چھ ڈاٹس منز دستیاہ؟
 انکم ٹیکس بچاؤنہ خاطر کمہ کمہ سکیمہ چھ ڈاٹس منز دستیاہ؟
 انکم ٹیکس بچاؤنہ خاطر کمہ کمہ سکیمہ چھ ڈاٹس منز دستیاہ؟

- 5 چھٹی دوہہ چھا کانہہ ڈاخانہ یلہ آسان؟
 چھٹی دوہہ چھا کانہہ ڈاخانہ یلہ آسان؟
 چھٹی دوہہ چھا کانہہ ڈاخانہ یلہ آسان؟
 چھٹی دوہہ چھا کانہہ ڈاخانہ یلہ آسان؟
- 6 ہیڈ پوسٹ آفس چھ پور ہفتس کھلہ روزان۔
 ہیڈ پوسٹ آفس چھ پور ہفتس کھلہ روزان۔
 ہیڈ پوسٹ آفس چھ پور ہفتس کھلہ روزان۔
 ہیڈ پوسٹ آفس چھ پور ہفتس کھلہ روزان۔
- 7 مے دیہ توڑ پوسٹ کارڈ، زلفافہ تہ ڈہ رسیدی ٹکٹ تہ پینہ پاٹو روپینہ ڈہ ٹکٹ۔
 مے دیہ توڑ پوسٹ کارڈ، زلفافہ تہ ڈہ رسیدی ٹکٹ تہ پینہ پاٹو روپینہ ڈہ ٹکٹ۔
 مے دیہ توڑ پوسٹ کارڈ، زلفافہ تہ ڈہ رسیدی ٹکٹ تہ پینہ پاٹو روپینہ ڈہ ٹکٹ۔
 مے دیہ توڑ پوسٹ کارڈ، زلفافہ تہ ڈہ رسیدی ٹکٹ تہ پینہ پاٹو روپینہ ڈہ ٹکٹ۔
- 8 یہ ہیکا کتاہ، ڈی وی ڈی، پلو تہ دوا پارسل کر تہ سوڑ تہ؟
 یہ ہیکا کتاہ، ڈی وی ڈی، پلو تہ دوا پارسل کر تہ سوڑ تہ؟
 یہ ہیکا کتاہ، ڈی وی ڈی، پلو تہ دوا پارسل کر تہ سوڑ تہ؟
 یہ ہیکا کتاہ، ڈی وی ڈی، پلو تہ دوا پارسل کر تہ سوڑ تہ؟

21. ٹیلی فون/موبیل/ انٹرنیٹ

ٹیلی فون/موبیل/ انٹرنیٹ

- 1 ہیلو۔ بھٹ جی چھا کرے؟
ہیلو! بھٹ جی جی گری؟
- 2 یہ چھٹس/چھٹس یڑھان تمن ستر کتھ
کرنی۔
- 3 تو ہی کم چھو بولان؟
توہی کم خب بولان؟
- 4 یہ چھٹس موہنہ بولان۔
بھٹس موہن بولان۔
- 5 تو ہی کتہ پٹھ چھو بولان؟
توہی کتہ پٹھ بولان؟
- 6 یہ چھٹس دلہ پٹھ بولان۔
میں ان سے بات کرنا چاہتا/چاہتی ہوں۔

ہیلو، کیا بھٹ جی میں/پر ہے؟

ہیلو کیا بھٹ جی گھر میں/پر ہیں؟

میں ان سے بات کرنا چاہتا/چاہتی ہوں۔

میں ان سے بات کرنا چاہتا/چاہتی ہوں۔

ہوں۔

آپ کون بول رہے/رہی ہیں؟

آپ کون بول رہے/رہی ہیں؟

میں موہن بول رہا ہوں۔

میں موہن بول رہا ہوں۔

آپ کہاں سے بول رہے ہیں؟

آپ کہاں سے بول رہے ہیں؟

میں دہلی سے بول رہا ہوں۔

- 13 کسان وکاس پتر، این ایس سی۔
پوسٹل لائف انشورنس، سرکاری وغائر
منز چھ انکم چھوٹ۔
کسان وکاس پتر، این ایس سی،
پوسٹل لائف انشورنس، سرکاری
باڈن منجڑ بھٹس انکم ٹیکس
چھوٹ ہے۔
- 14 مے چھ ڈانانس منز بچت کھاتہ
کھولن۔
میں نے ڈانانس منز بچت کھاتہ
کھولا ہے۔
- 15 یہ فارم بر و تہ پٹن آدار کارڑ، پین نمبر
تہ فوٹو ا نو ستر۔ کھاتہ پیہ کھولنہ۔
یہ فارم بر و تہ پٹن آدار کارڑ، پین
نمبر اور فوٹو لے کر آئے۔ کھاتا کھل
جائیگا۔

کسان وکاس پتر، این ایس سی، پوسٹل
لائف انشورنس آدی میں انکم ٹیکس
کی بھٹ ہے۔

کسان وکاس پتر، این ایس سی پوسٹل
لائف انشورنس، سرکاری باڈن آدی میں انکم
ٹیکس چھوٹ ہے۔

میں نے ڈانانس منز بچت کھاتہ
کھولا ہے۔

میں نے ڈانانس منز بچت کھاتہ
کھولا ہے۔

یہ فارم بر و تہ پٹن آدار کارڑ، پین
نمبر اور فوٹو لے کر آئے۔ کھاتا کھل
جائیگا۔

یہ فارم بر و تہ پٹن آدار کارڑ، پین
نمبر اور فوٹو لے کر آئے۔ کھاتا کھل
جائیگا۔

- شুকریا | دھنہ واد۔
- 13 یہ چھاسماٹ موبیل؟ کیا یہ سمارٹ فون (موباइل) ہے؟
 یی عا سمارٹ موباइل؟ کیا یہ سماٹ موبیل ہے؟
- 14 آہ چھ سُمَاٹ موبیل۔ تھ چھ انٹرنیٹ تہ پیہ واریا ہوں لہ تہ۔
 آ یی عا سمارٹ موباइل۔ یث عا انٹرنیٹ اور کئی प्रकार کی سوبھااے ہاں۔ اس میں
 انٹرنیٹ اور کئی پرکار کی سوبھااے
 آ یی عا سمارٹ موباइل۔ یث عا انٹرنیٹ اور کئی پرکار کی سوبھااے
 ہیں۔
- 15 پیہ موبیلا بی۔ اس۔ این۔ ابل اُک
 پڑی پیہ پوسٹ پیڈ سم؟
 یثی مےلےا بی، اس، ان، ابل اُک
 ت پوسٹ پیڈ سم؟
 کیا یہاں پری پیڈ اور پوسٹ پیڈ
 بی۔ اس۔ این۔ ابل کا سم ملے گا؟
- 16 آ جناب۔ تو عوڑوہ فارم۔ اتھ ستر
 تھو و آ دار کارٹہ پن فوٹو۔ سم میلہ۔
 آ جناب۔ تو عوڑوہ فارم۔ اتھ ستر
 تھو و آ دار کارٹہ پن فوٹو۔ سم میلہ۔
 آ جناب۔ تو عوڑوہ فارم۔ اتھ ستر
 تھو و آ دار کارٹہ پن فوٹو۔ سم میلہ۔
- آ جینا ب۔ توہی بے ریب یی
 فارم، اٹھ سوتت تھو و آ دار
 کارڈ ت، پنن فوٹو، سم مےلی۔
- آ جینا ب۔ توہی بے ریب یی
 فارم، اٹھ سوتت تھو و آ دار
 کارڈ ت، پنن فوٹو، سم مےلی۔

- ب عوس دلب پٹ بولان۔ میں دہلی سے بول رہا ہوں۔
- 7 یہ اوسس یڑھان راتھ توہہ ستر کتھ
 گرڈی مگر تھنڈ نمبر لہ و نہ۔
 میں کل آپ سے سنپرک کرنا چاہتا تھا،
 لےکن آپ کا نمبر نہیں لگا۔
- ب اوسس یڑھان راتھ سوتی
 کٹھ کرنن، مگر تھنڈ نمبر رلےو۔
- ن۔
- 8 راتھ اوس مے ٹیلہ فون خراب۔
 راتھ اوس مے ٹیلیفون خراب۔
 کال میرا ٹیلیفون خراب تھا۔
- 9 توہہ نش چھا ہندی ڈایریکٹر بیگ
 نمبر؟
 کلا آپ کے پاس ہندی نیدشالای کا
 نمبر ہے؟
- تھو نیش عا ہندی ڈایریکٹر
 نمبر؟
 کیا آپ کے پاس ہندی نیدشالای کا
 نمبر ہے؟
- 10 آ جناب رٹھ کھنڈ پڑ اُرو۔
 آ جینا ب رٹھ خنڈ پڑ اُرو۔
 آ جینا ب رٹھ خنڈ پڑ اُرو۔
- 11 ہیلو کھو فون نمبر۔
 011-26105211
 ہیلو لے لے لے فون نمبر؟
 ہیلو فون نمبر لے لے لے۔
- 12 شکر یا۔
 دنننننن۔

- 21 سائنس گامس منز چھ موبیل کو سگنل ہمارے گاؤں میں موباइल के सिगनल बहुत
सब्ठा कमजोर- नेट भी नहीं चलता है।
सॉनिस गामस मंज़ छि मोबयल क्वय हमारे गाओं में मोगाइल के सिगनल बहुत
सिगनल स्यठा कमजोर। नेट ति छु नु कमजोर है। नेट भी नहीं चलता है।
चलान।
- 22 तौही कुरुवतह कस्टर किर नुमर्स पठ्ठ आप इस कस्टमर केयर नंबर पर
शिकायत कीजिए।
तौह्य करिव यथ कस्टमर कियर आप इस कस्टमर केयर नंबर पर
नंबरस प्यठ शिकायत।
- 23 मीअंस सादारन फोनस पठ्ठ च्लिया डुज्ठल क्या मेरे साधारण फोन पर डिजिटल
पेमेंट के लिए भीम ऐप चलेगा?
क्या म्यॉनिस सादारन फोनस प्यठ क्या मेरे साधारण फोन पर डिजिटल
चल्य़ा डिजिटल पेयम्यंठ खांतर भीम पेमेंट के लिए भीम ऐप चलेगा?
ऐप?
- 24 भीम ऐप च्छे सारने मोबिलन पठ्ठ भीम ऐप सभी प्रकार के मोबाइलों पर
काम करता है।
भीम एप छु सारिनय मोबयलन प्यठ भीम ऐप सभी प्रकार के मोबाइलों पर
काम करता है।
चलान।

- 17 फूल ठाक टुच्च च्छा कान्हे रचार्ज सुक्किम? क्या फूल टॉक - टाइम की कोई
रिचार्ज स्कीम है?
फुल टाक टयमच छा कांह क्या फूल ठाक सुक्किम की कौी रचार्ज सुक्किम
रिचार्ज स्कीम? है?
18 आंजुब- डुवन तिन मिले डुवन तिन जी हाँ। दो सौ पर दो सौ का
रिचार्ज और पाँच सौ पर पाँच सौ
हंठे रचार्ज ते पानुशुन तिन पठ्ठ मिले पानुशुन हंठे रचार्ज ते पानुशुन तिन पठ्ठ
पचचीस का रिचार्ज मिलेगा।
आ जिनाब। दून हतन मेलि दून हतन जी हाँ। दो सौ पर दो सौ का
रिचार्ज और पाँच सौ पर पाँच सौ
हुंदुय रिचार्ज तु पाँचन हतन प्यठ पचचीस का रिचार्ज मिलेगा।
मेलि पांछ ह्य पुंचुहन हुंद रिचार्ज।
19 ये हेरकापुंन मोबिल नुंबर पेन्ने कुंने कुंने म्येनी मंउर क्या मैं अपना मोबाइल नंबर किसी और
कंपनी से पोर्ट कर सकता / सकती हूँ?
पोरुठ कुंने? क्या मैं अपना मोबाइल नंबर किसी और कंपनी में
पोरुठ कर सकता / कर सकती हूँ?
बु हेका पुनुन मोबइल नंबर बेयि कुनि क्या मैं अपना मोबाइल नंबर किसी और
कंपनी में पोर्ट करिथ?
कमपनी मंजु पोर्ट करिथ?
20 आंजुब कुंठे- ये फारम बुरोपेन्ने त्ठुय जी हाँ, हो जाएगा। यह फार्म भरिए और
अपना आधार कार्ड दे दीजिए।
ह्यूस पुंन आदार कारुठे- आ जिनाब गच्छि। यि फार्म भरवि, बेयि
आ जिनाब गच्छि। यि फार्म भरवि, बेयि
थव्यहूस पुनुन आदार कारु सुत्य। अपना आधार कार्ड दे दीजिए।

- 30 آہچھ ناوہوو۔ انٹرنیٹ پچھن چھ بڑ ہاں سیخاؤنگا، انٹرنیٹ سیخنا بہت آسان ہے۔
آساں
آہاں سکھائیں گے۔ انٹرنیٹ سیکھنا بہت آسان ہے۔
آہاں سکھائیں گے۔ انٹرنیٹ سیکھنا بہت آسان ہے۔
- 31 انٹرنیٹ پچھنہ خاطر گروہ انٹرنیٹ کنیکشن آسن۔ انٹرنیٹ سیخنے کے لیے انٹرنیٹ کنیکشن ہونا چاہیے۔
انٹرنیٹ سیخنے کے لیے انٹرنیٹ کنیکشن ہونا چاہیے۔
انٹرنیٹ سیخنے کے لیے انٹرنیٹ کنیکشن ہونا چاہیے۔
- 32 سماٹ موبیل فون پٹھ چھ انٹرنیٹ سہولیت آسان۔ سمارٹ موبائل فونوں پر انٹرنیٹ کی سہولیت آسان ہے۔
سماٹ موبیل فون پٹھ چھ انٹرنیٹ سہولیت آسان۔ سمارٹ موبائل فونوں پر انٹرنیٹ کی سہولیت آسان ہے۔
سماٹ موبیل فون پٹھ چھ انٹرنیٹ سہولیت آسان۔ سمارٹ موبائل فونوں پر انٹرنیٹ کی سہولیت آسان ہے۔
- 33 انٹرنیٹ ستر چھ اسی یقدم شچھ سوڑتھ ہبکان۔ انٹرنیٹ سے ہم سچھنا تورت بھج سکتے ہیں۔
انٹرنیٹ سے ہم سچھنا تورت بھج سکتے ہیں۔
انٹرنیٹ سے ہم سچھنا تورت بھج سکتے ہیں۔
- 34 انٹرنیٹ ستر چھ شچھ ای۔ میل یا مسنجر ڈر کی یہ سوڑنہ یوان۔ انٹرنیٹ سے سچھنا ای۔ میل یا مسنجر سے بھجی جاتی ہے۔
انٹرنیٹ سے سچھنا ای۔ میل یا مسنجر سے بھجی جاتی ہے۔
انٹرنیٹ سے سچھنا ای۔ میل یا مسنجر سے بھجی جاتی ہے۔

- 25 یہ ہبکا موبیل فون ستر نیٹ پھمبٹ کر تھ؟ کیا میں موبائل فون سے نیٹ پھمبٹ کر سکتی/سکتا ہوں؟
یہ ہبکا موبائل فون ستر نیٹ پھمبٹ کر تھ؟ کیا میں موبائل فون سے نیٹ پھمبٹ کر سکتی/سکتا ہوں؟
یہ ہبکا موبائل فون ستر نیٹ پھمبٹ کر تھ؟ کیا میں موبائل فون سے نیٹ پھمبٹ کر سکتی/سکتا ہوں؟
- 26 نیٹ پھمبٹ خاطر چھ سمارٹ فون تہ۔ انٹرنیٹ آسن لازمی۔ نیٹ پھمبٹ کے لیے سمارٹ فون اور انٹرنیٹ ہونا ضروری ہے۔
نیٹ پھمبٹ خاطر چھ سمارٹ فون تہ۔ انٹرنیٹ آسن لازمی۔ نیٹ پھمبٹ کے لیے سمارٹ فون اور انٹرنیٹ ہونا ضروری ہے۔
نیٹ پھمبٹ خاطر چھ سمارٹ فون تہ۔ انٹرنیٹ آسن لازمی۔ نیٹ پھمبٹ کے لیے سمارٹ فون اور انٹرنیٹ ہونا ضروری ہے۔
- 27 تو ہو چھو انٹرنیٹ استعمال کران؟ توہی چھوا انٹرنیٹ استعمال کرتے ہیں؟
توہی چھو انٹرنیٹ استعمال کران؟ توہی چھوا انٹرنیٹ استعمال کرتے ہیں؟
توہی چھو انٹرنیٹ استعمال کران؟ توہی چھوا انٹرنیٹ استعمال کرتے ہیں؟
- 28 آپ چھس انٹرنیٹ استعمال کران۔ آہ بھس انٹرنیٹ استعمال کران۔ ہاں، میں انٹرنیٹ استعمال کرتا ہوں۔
آپ چھس انٹرنیٹ استعمال کران۔ آہ بھس انٹرنیٹ استعمال کران۔ ہاں، میں انٹرنیٹ استعمال کرتا ہوں۔
آپ چھس انٹرنیٹ استعمال کران۔ آہ بھس انٹرنیٹ استعمال کران۔ ہاں، میں انٹرنیٹ استعمال کرتا ہوں۔
- 29 مے چھ نہ انٹرنیٹ استعمال کران۔ تگان۔ تو ہو چھو ناؤر وائے؟ مجھے انٹرنیٹ استعمال کرنا نہیں آتا ہے۔
مے چھ نہ انٹرنیٹ استعمال کران۔ تگان۔ تو ہو چھو ناؤر وائے؟ مجھے انٹرنیٹ استعمال کرنا نہیں آتا ہے۔
مے چھ نہ انٹرنیٹ استعمال کران۔ تگان۔ تو ہو چھو ناؤر وائے؟ مجھے انٹرنیٹ استعمال کرنا نہیں آتا ہے۔
- مے چھ نہ انٹرنیٹ استعمال کران۔ تگان۔ تو ہو چھو ناؤر وائے؟ کیا آپ مجھے سکھائیں گے؟
مے چھ نہ انٹرنیٹ استعمال کران۔ تگان۔ تو ہو چھو ناؤر وائے؟ کیا آپ مجھے سکھائیں گے؟
مے چھ نہ انٹرنیٹ استعمال کران۔ تگان۔ تو ہو چھو ناؤر وائے؟ کیا آپ مجھے سکھائیں گے؟

22. تفری

دیل بھلاؤڈ

(i) کھیلہ ماڈانس مٹز

خبلو ماڈاناس مڄ

- 1 مہنڈس سکولس مٹز کوسہ کوسہ کھیل
چھے گنڈنہ یوان؟
توہندس سکولس مڄ کوسو کوسو
خبلو ڄے گنڈنہ یوان؟
- 2 میانس سکولس مٹز چھے فٹ بال،
ہاکی، کرکٹ، باسکٹ بال، والی بال
تہ بیڈمینٹن گنڈنہ یوان۔
میانس سکولس مڄ ڄے فوٹبال،
ہاکی، کریکٹ، باسکٹ بال،
والی بال تو بیڈمینٹن گنڈنہ
یوان۔

منورنجن

دل بہلائی

خبلو کے میدان مں

کھیل کے میدان میں

- آپکے سکول مں کون-کون سا خبلو
خبلو جاتا ہے؟
آپکے سکول میں کون کون سا کھیل کھیلا
جاتا ہے؟
- میرے سکول مں فوٹبال، ہاکی، کریکٹ،
باسکٹ بال، والی بال اور بیڈمینٹن
خبلو جاتا ہے۔
- میرے سکول میں فٹ بال، ہاکی،
کرکٹ، باسکٹ بال، والی بال اور بیڈ
مینٹن کھیلا جاتا ہے۔

انٹرنیٹ سوتی ڄے شولہ ای-میل یا
میسینجر جڑی یو سولنہ یوان۔
توہی یو پگاہ میون گرہہ پچھ ناو ہوو 35
توہی انٹرنیٹ۔
توہی یو یو پگاہ میون گرہہ بو
ہنڈناوہوہو توہی انٹرنیٹ۔

انٹرنیٹ سے سوچنا ای-میل تھا مسیجر
سے بھیجی جاسکتی ہے۔
آپ کل میرے घर آنا۔ میں आपको
انٹرنیٹ سیکھاؤں گا۔
آپ کل میرے گھر آنا میں آپکو انٹرنیٹ
سکھاؤں گا۔

8 پگاہ چھ فٹ بال ٹورنامنٹ کا فائنل میچ۔ کال فوٹبال کے ٹورنامنٹ کا فائنل میچ ہے۔

پگاہ چھ فوٹبال ٹورنامنٹ کا فائنل میچ ہے۔

9 میچ کمن درمیان چھ؟ کتہ چھ؟ میچ کن کے بیچ میں ہو رہا ہے؟ کہاں ہے؟

10 موہن بگان تہ ایسٹ بنگالس درمیان۔ امبیڈ کر سٹیڈیمس منر۔ موہن بگان اور ایسٹ بنگال کے بیچ ہے، امبڈکر سٹیڈیم میں۔

موہن بگان اور ایسٹ بنگال کے بیچ میں۔ امبڈکر سٹیڈیم میں۔

11 یہ چھس یڑھان پگاہ میچ و چھنہ؟ گڑھن۔ ٹکٹ کتہ میلہ؟ میں کال میچ دیکھنے جانا چاہتا ہوں۔ ٹکٹ

بھوس یڑھان پگاہ میچ بھوٹنی گھن۔ ٹکٹ کتہ میلہ؟

12 ٹکٹ میلہ سٹیڈیم علاو میٹرو سٹیشن پٹھتہ۔ ٹکٹ سٹیڈیم کے اتریکت میٹرو سٹیشن پر

ٹکٹ میلہ سٹیڈیم علاو میٹرو سٹیشن پر سٹیشنس پٹھتہ۔

3 تہندس سکوس منر چھا تھلہ ٹکس تہ۔ جمنا سٹکس تہ گندان؟ کیا آپ کے یہاں اٹھلی ٹکس اور

توہندس سکولس منر چھا تھلہ ٹکس تہ۔ جمنا سٹکس بھی ہوتا ہے؟

گندان؟

4 آگندان چھ۔

آ گندان چھ۔

5 پگاہ چھ اسہ گڑھن ٹیمس ستر کرکٹ میچ۔

پگاہ چھ اسہ گڑھن ٹیمس ستر کرکٹ میچ۔

6 میچ کتہ اسہ۔ گڑھن کتہ اسہ۔

میچ کتہ اسہ۔ گڑھن کتہ اسہ۔

7 میچ گڑھن صحن نو بچہ فر وز شاہ۔ سٹیڈیمس منر شروع۔

میچ گڑھن صحن نو بچہ فر وز شاہ۔

فیروز شاہ سٹیڈیم میں سویرے نو بچے شروع ہوگا۔

کال فوٹبال کے ٹورنامنٹ کا فائنل میچ ہے۔

پگاہ چھ فوٹبال ٹورنامنٹ کا فائنل میچ ہے۔

ہاں کھیلتے ہیں۔

ہاں کھیلتے ہیں۔

کال فوٹبال کے ٹورنامنٹ کا فائنل میچ ہے۔

کال فوٹبال کے ٹورنامنٹ کا فائنل میچ ہے۔

کال فوٹبال کے ٹورنامنٹ کا فائنل میچ ہے۔

کال فوٹبال کے ٹورنامنٹ کا فائنل میچ ہے۔

کال فوٹبال کے ٹورنامنٹ کا فائنل میچ ہے۔

کال فوٹبال کے ٹورنامنٹ کا فائنل میچ ہے۔

- موہن بگان کو سورن، اپسٹ بنگال کو
رجت اور سر و سیر کو کانسہ پدک ملا۔
موہن باگانس مپول سون سوئند
تامگ، اےسٹ بنگالس رپو سوئند ت
سیر و سیرس جاس لوی ہند تامگ۔
- 18۔ مے چھ کرکٹ گینڈن خوش یوان۔
مے لھو کرکٹ گینڈن خورش یوان۔
مہجے کرکٹ کھیلنا پسند ہے۔
موسیٰ کرکٹ کھیلنا پسند ہے۔
- 19۔ تڑچھکھاپیہ تہ کانسہ کیم گنڈان؟
کیا تم اور کوئی کھیل بھی کھیلتے ہو؟
کیا تو اور کوئی کھیل بھی کھیلتے ہو؟
چو لھو کاہ تی گانہ گم گنڈان؟
- 20۔ آہ چھس فٹ بال، ہاکی تہ شترنج تہ
ہاں میں فوٹبال، ہاکی اور شترنج بھی کھیلتا ہوں۔
خیلتا ہوں۔
ہاں میں فٹ بال ہاکی اور شترنج بھی کھیلتا ہوں۔
- آ با لھو فوٹبال، ہاکی تہ
شترنج تی گانہ۔
آ با لھو فوٹبال، ہاکی تہ
شترنج تی گانہ۔
- 21۔ زیادہ پربکٹس کتھ کھیلہ چھکھ کران؟
زیادہ ابھیا کس کھیل کا کرتے ہو۔
جیادہ ابھیا کس کھیل کا کرتے ہو۔
جیادہ پربکٹس کتھ کھیلہ چھکھ کران؟
- 22۔ کرکٹس۔
کیرکٹس۔
کرکٹس۔
کیرکٹس۔
- 23۔ ازکل چھے بھارت تہ انگلینڈ چ
کرکٹ میچ سیریز چلان۔
آجکل بھارت اور انگلینڈ کی
کرکٹ سیریز چل رہی ہے۔

- 13۔ میچس کینا در او نتیجہ؟ گول کور؟
مےچ کا परिणام کیا رہا؟ گول کس
نے کیا؟
میچ کا پر نام کیا رہا؟ گول کس نے کیا؟
مےچس کیا در او نتیجہ؟ گول کور؟
- 14۔ میچ گورڈرا۔ کانسہ ٹیمن کور رہ۔
گول۔
مےچ گورڈرا۔ کانسہ ٹیمن کور رہ۔
گول۔
- 15۔ تہ کھوتیا کھلا ٹرین ہند گنڈان
پسند؟
تہ کھوتیا کھلا ٹرین ہند گنڈان
پسند؟
- 16۔ گورڈرنگ، دویم تہ تریم درجہ کس
میول؟
گورڈرنگ، دویم تہ تریم درجہ کس
میول؟
- گونڈنوک، دویم تہ تریم درجہ
کس مپول؟
گونڈنوک، دویم تہ تریم درجہ
کس مپول؟
- 17۔ موہن بگاس موئل سونہ سوند تمغہ،
اپسٹ بنگالس روپہ سوند تہ
سر و سیرس میول لوپہ ہند تمغہ۔
موہن باگان کو سونہ، اےسٹ بنگال کو
رجت اور سر و سیر کو کانسہ پدک ملا۔
مہجے کرکٹ کھیلنا پسند ہے۔
موسیٰ کرکٹ کھیلنا پسند ہے۔
- مےچ بنا ہار جیت کے ساپت ہوا۔ کسی ٹیم
نے گول نہیں کیا۔
کیا آپ کو کھلا ٹریوں کا پز درشن اچھا لگا؟
پہلا، دوسرا اور تیسرا کسے
ملا؟
پہلا دوسرا اور تیسرا کسے
ملا؟
موہن باگان کو سونہ، اےسٹ بنگال کو
رجت اور سر و سیر کو کانسہ پدک
ملا۔

سینما حال (ii) سینما حال

- 1 پکھ سادوستا از گڑھو فلم و چھنہ۔ دوست، چلو آج سینما دیکھنے چلے۔
پکھ سادوستا از گڑھو فلم و چھنہ۔ دوست چلو آج سینما دیکھنے چلے۔
2 کتھ سینما حالس گڑھو۔ کس حال میں چلیں؟
کتھ سینما حالس گڑھو۔ کس حال میں چلیں؟
3 پکوپو۔ وی۔ آر۔ ہا گڑھو۔ چلو پی. وی. آ. چلتے ہیں۔
پکوپو۔ وی۔ آر۔ ہا گڑھو۔ چلو پی. وی. آ. چلتے ہیں۔
4 از چھے شو کروار۔ نو فلم ”ڈنگل“ چھے۔ آج شکر وار ہے، نئی فلم دنگل
از چھے شو کروار۔ نو فلم ”ڈنگل“ چھے۔ آج شکر وار ہے، نئی فلم دنگل
لگی ہے۔
5 آ۔ ٹھیک چھ گڑھو۔ آج شکر وار ہے۔ نی فلم ڈنگل لگی ہے۔
آ۔ ٹھیک چھ گڑھو۔ آج شکر وار ہے۔ نی فلم ڈنگل لگی ہے۔
آ ٹھیک لھ گڑھو۔ آ ٹھیک ہے چلتے ہیں۔

سینما گھر سینما گھر

- اچکل بھارت اور انگلینڈ کی کرکٹ سیریز
اچکل بھارت اور انگلینڈ کی کرکٹ سیریز
چل رہی ہے۔
24 پتم میچ زیون بھارتن بڑ دلچسپ
پتم میچ زیون بھارتن بڑ دلچسپ
اندازس منز۔ میچ و چھتھ آومز۔
پنڈیٹیم میچ جڑون بھارتن بڈ دلچسپ
پنڈیٹیم میچ جڑون بھارتن بڈ دلچسپ
اندازس منج۔ میچ و دیکھ کر بڑا آند آیا۔
اندازس منج۔ میچ و دیکھ کر بڑا آند آیا۔
25 انڈور کھیلن منز کوس کوس گیم چھے۔ انڈور کھیلوں میں آپکو کون-کون سے
انڈور کھیلن منز کوس کوس گیم چھے۔ انڈور کھیلوں میں آپکو کون-کون سے
خیل پسند ہیں؟
انڈور کھیلوں میں آپکو کون کون سے کھیل
انڈور کھیلوں میں آپکو کون کون سے کھیل
پسند ہے۔
26 مے چھے شترنج، ٹیبل ٹینس، کیرم بورڈ
مے چھے شترنج، ٹیبل ٹینس، کیرم بورڈ
تہ بیہ گشتی پسند۔
تہ بیہ گشتی پسند۔
مے شترنج، ٹیبل ٹینس، کیرم بورڈ اور ڈنگل
مے شترنج، ٹیبل ٹینس، کیرم بورڈ اور ڈنگل
پسند ہے۔
27 بھارتی قومی کھیل چھے ہاکی۔ بھارت کا قومی کھیل ہاکی ہے۔
بھارتی قومی کھیل چھے ہاکی۔ بھارت کا قومی کھیل ہاکی ہے۔
بھارتی قومی کھیل چھے ہاکی۔ بھارت کا قومی کھیل ہاکی ہے۔

- فلم کے گانے اور سنگیت بھی اچھا تھا۔
فیلمی ہندی باؤتھ تھ موسیقی تی
اؤس بڈ جان۔
12 پکڑو وونی کھمبو کی شہہ۔
چلو اب کھو خا تے ہیں۔
پکیر وونہی خہمہ کھہ۔
اب پریکشا کے باڈ ڈبارا اڈکڈٹہ
13 وونی وچھو امتخانہ پتہ پکیر وٹہ بیا کھ
فلم۔
فیلہم ڈہخہنگہ۔
وونہی وۇخہ و اہم تہہانہ پتہ ییکہ وڈ
بیا خہ فیلہم۔
اب پریکشا کے بعد ڈبارہ اڈکڈٹہ فلم
ڈیکھیں گہ۔

- 6 کمہ کلہا پچ ٹکٹ کڈو۔
کون سے کلاس کی ٹکٹ لوں، بالکنی، گولڈ
کامی کلاس سچ ٹکٹ کڈو۔
بالکو نی گولڈ کین پلہٹینم؟
یا پلہٹینم۔
7 بالکو نی ہنڈر ٹکٹ کڈو۔ گولڈ تہ پلہٹینم
ٹکٹ چھہ ڈر وجر۔
بالکو نی ہنڈر ٹکٹ کڈو۔ گولڈ
تھ پلہٹینم ٹکٹ خہ ڈرائیج۔
8 کمہ شو پچ ٹکٹ گڑھو؟
کیس شو کی ٹکٹ کھاہیر؟
کامی شو کھ ٹکٹ گڈیو؟
کیس شو کی ٹکٹ کھاہیر؟
9 بالکو نی ہنڈر ٹکٹ ڈیو۔
بالکو نی ہنڈر ٹکٹ ڈیو۔
فلم اُس بڈ جان۔ مز آو۔ ہیر و ہن چھہ
جان کام گڑھو۔
فیلہم اؤس بڈ جان۔ مڈر آو۔
ہیر و ہن خہ جان کوم کور مڈر۔
10 فیلہم اچھہ کام کیا ہہ۔
فیلہم بہت اچھہ تھی۔ مز آو۔ ہیر و ہن
ہیر و ہن خہ جان کوم کور مڈر۔
11 فیلہم ہنڈر ہا تھہتہ موسیقی تہ اُس بڈ
جان۔
فیلہم کے گانہ اور سنگیت بھی اچھا تھا۔
کون سے کلاس کی ٹکٹ لوں، بالکنی، گولڈ
یا پلہٹینم۔
بالکو نی کی ٹکٹ لہنگہ، گولڈ اور
پلہٹینم مہنگہ ہیں۔
بالکو نی کی ٹکٹ لہنگہ، گولڈ اور
پلہٹینم مہنگہ ہیں۔
کیس شو کی ٹکٹ کھاہیر؟
کیس شو کی ٹکٹ کھاہیر؟
بالکو نی کے ڈو ٹکٹ ڈہ ڈیجیے۔
فیلہم بہت اچھہ تھی۔ مز آو۔ ہیر و ہن
جان کام کیا ہہ۔
فیلہم کے گانہ اور سنگیت بھی اچھا
تھا۔

- رویندر بھون منڈی ہاؤس کے پاس ہے۔ - رवींद्र भवन छु मंडी हावसस निश।
- 6 توہمہ کو سپہ مو، سہتی چھے پسند؟ - आपको कौन सा संगीत अच्छा लगता है?
- त्वहि क्वस मूसीकी छे पसंद? - آپکو کون سا سنگیت اچھا لگتا ہے؟
- 7 (i) مے چھ سگم سنگیت پسند۔ - मुझे सुगम संगीत पसंद हैं।
- मे छु सुगम संगीत पसंद। - مجھے سگم سنگیت پسند ہے۔
- (ii) مے چھ شاستری سنگیت پسند۔ - मुझे शास्त्रीय संगीत पसंद हैं।
- मे छु शास्त्री संगीत पसंद। - مجھے شاستری سنگیت پسند ہے۔
- (iii) مے چھے لگہ مو، سہتی پسند۔ - मुझे लोक संगीत पसंद है।
- मे छे लुक मूसीकी पसंद। - مجھے لوک سنگیت پسند ہے۔
- (iv) مے چھ ہندی فلم سنگیت پسند۔ - मुझे हिंदी फिल्म संगीत पसंद है।
- मे छु ہندی فیلیم سنگیت پسند۔ - مجھے ہندی فلم سنگیت پسند ہے۔
8. مے چھ لکشمی کانت پیارے لعل سُنڈ۔ - मुझे लक्ष्मीकांत प्यारेलाल का संगीत पसंद है।
- मे छु लक्षمی کانت پیارے لعل سُنڈ۔ - مجھے لکشمی کانت پیارے لعل کا سنگیت پسند ہے۔
- (i) مے چھ پنڈت روی شنکر سُنڈ سنگیت پسند۔ - मुझे पंडित रविशंकर का संगीत पसंद है।
- मे छु پنڈت روی شنکر کا سنگیت پسند۔ - مجھے پنڈت روی شنکر کا سنگیت پسند ہے۔

موسیقی ہندس جشنس (iii) منتر

مूसीकी हुंदिस जेशनस मंज़

संगीत समारोह में

संगीत समारोह में

1. توہمہ بوڑو ایتر سپد مو، سہتی ہندا اکھ - क्या आपने सुना है कि यहाँ एक बड़ा संगीत समारोह होने जा रहा है?
- बुڑو چیشہ منقد؟ - त्वहि बूजवा येति सपदि मूसीकी हुंद
- त्वहि बूजवा येति सपदि मूसीकी हुंद - کیا آپنے سنا ہے کہ یہاں ایک بڑا
- बोड जेशन मुनकद? - संगीत समारोह होने जा रहा है?
- बोड जेशन मुनकद? - संगीत समारोह होने जा रहा है?
2. نئے مے بوڑنہ۔ مو، سہتی ہندا چیشہ کتر - नहीं, मैंने नहीं सुना। संगीत समारोह कहाँ होगा?
- سپد منقد؟ - नहीं, मैंने नहीं सुना। संगीत समारोह कहाँ होगा?
3. یہ چیشہ سپد رویندر بونس منتر۔ - यह समारोह रवींद्र भवन में होगा।
- ये जेशन सपदि रवींद्र भवनस मंज़। - यह समारोह रवींद्र भवन में होगा।
4. رویندر بون کتر چھ؟ - रवींद्र भवन कहाँ है?
- रवींद्र भवन कति छु? - रवींद्र भवन कहाँ है?
5. رویندر بون چھ منڈی ہاؤسس نش۔ - रवींद्र भवन मंडी हाउस के पास है।
- रवींद्र भवन मंडी हाउस के पास है।

- 12 امہ موسیقی کا فرانسہ ہنزہ خاص
خوبیہ چھے۔
ہری پڑساد چورسیا سٹڈ بنسری وادن۔
انشکا شنگر ہٹڈ ستار وادن۔
تہ ذاکر حسین سٹڈ تابلہ وادن۔
امی مूसیکی کانفرنس ہنڈ
خوبیہ ہے
ہری پساد چورسیا سٹڈ بंसری
واदन۔
انوشکا شंकर हुंद सितार वादन।
तु ज़ाकिर हसैन सुंद तबलु वादन।
- 13 बांसुरी वادن सुनकर श्रोतागण मुग्ध हो गए।
बांसुरी वادن बूजिथ गॅयि नाज़रीन
मस्त।
सितार/संतूर वادن सुनकर श्रोतागण
मुग्ध हो गए।
सितार/संतूर वادن बूजिथ गॅयि
नाज़रीन मस्त।
- इस संगीत सम्मेलन के मुख्य आकर्षण
हैं। हरी प्रसाद चौरसिया का बाँसुरी
वादन, अनुष्का शंकर का सितार वादन
एवं ज़ाकिर हुसैन का तबला वादन।
اس سنگیت سمیلن کے مکھیہ آکرشن
ہیں۔
ہری پساد چورسیہ کا بانسری وادن۔
انشکا شنگر کا ستار وادن۔
ایوم ذاکر حسین کا تابلہ وادن۔
बाँसुरी वादन सुनकर श्रोतागण मुग्ध हो गए।
बांसुरी वادن बूजिथ गॅयि नाज़रीन
मस्त।
सितार/संतूर वادن सुनकर श्रोतागण
मुग्ध हो गए।
सितार/संतूर वادن बूजिथ गॅयि
नाज़रीन मस्त।

- (ii) مے چھ اے۔ آر۔ رحمان سٹڈ سنگیت
پسٹڈ۔
مے छु ए.आर. रहमान सुंद संगीत पसंद।
مُجھے اے۔ آر۔ رحمان کا سنگیت پسند
ہے۔
اس वर्ष का राष्ट्रीय संगीत सम्मेलन
कब और कहाँ होगा?
اس ورش کاراشترے سنگیت سمیلن کب
اور کہاں ہوگا?
दिसंबर के महीने में दिल्ली में
आयोजित होगा।
दिसंबर रतस मंज़ यियि दिलि मंज़
मुनकद करनु।
इस संगीत सम्मेलन की क्या-क्या
विशेषताएँ हैं?
अमि मूसीकी कानफ्रनसि हंड़ क्या
क्या खूबियि छे?
मुझे ए.आर.रहमान का संगीत पसंद है।
मैं छु ए.आर. रहमान सुंद संगीत पसंद।
मुझे अरे-आर-रहमान का संगित پسند
है-
इस वर्ष का राष्ट्रीय संगीत सम्मेलन
कब और कहाँ होगा?
अस वरश काराशत्रे संगित समिलन कब
ओर कहाँ होगा?
दिसंबर के महीने में दिल्ली में
आयोजित होगा।
दिसंबर रतस मंज़ यियि दिलि मंज़
मुनकद करनु।
इस संगीत सम्मेलन की क्या-क्या
विशेषताएँ हैं?
अमि मूसीकी कानफ्रनसि हंड़ क्या
क्या खूबियि छे?

iv. خاندان خاندان

- 1 از کویت چھو تو ہمہ گریہ کن؟
آج آپ کہاں جا رہے ہیں؟
آج میں میتر کے یہاں وواہ سماروہ میں جا رہا ہوں۔
- 2 از چھٹے یارس گریہ خاندان۔ بہہ در اس
تور۔
آج میں میتر کے یہاں وواہ سماروہ میں جا رہا ہوں۔
- 3 کور چھٹس خاندان۔
کویر خاندان۔
لڑکی کا ویواہ ہے۔
- 4 اگر تونکھ بہہ تے تے ہر۔ بہہ تے
چھٹس یژھان کا تھر خاندان رو چھٹس۔
اگر آپ کہیں تو میں بھی آپ کے ساتھ
چلوں۔ میں بھی کشمیری وواہ دیکھنا چاہتا
ہوں۔
- آج میں میتر کے یہاں وواہ سماروہ میں جا رہا ہوں۔
آج میں میتر کے یہاں وواہ سماروہ میں جا رہا ہوں۔
لڑکی کا ویواہ ہے۔
اگر آپ کہیں تو میں بھی آپ کے ساتھ
چلوں۔ میں بھی کشمیری وواہ دیکھنا چاہتا
ہوں۔
- آج میں میتر کے یہاں وواہ سماروہ میں جا رہا ہوں۔
آج میں میتر کے یہاں وواہ سماروہ میں جا رہا ہوں۔
لڑکی کا ویواہ ہے۔
اگر آپ کہیں تو میں بھی آپ کے ساتھ
چلوں۔ میں بھی کشمیری وواہ دیکھنا چاہتا
ہوں۔

طلبہ وادان بوڑھ گیہ ناظرین مست۔
تبلا وادان بوجثی گئی ناظریں
مست۔

- 14 تھر پز و گرام چھانی وریہ سپدان؟
یٹھی پروگرام خا فہ وری یٹھی
سپدان؟
آجنا بگر پز و گرا پچ جاے چھے
بدلان روزان۔
آجنا بگر پز و گرا پچ جاے چھے
بدلان روزان۔
آجنا بگر پز و گرا پچ جاے چھے
بدلان روزان۔
- 15 آجنا بگر پز و گرا پچ جاے چھے
بدلان روزان۔
آجنا بگر پز و گرا پچ جاے چھے
بدلان روزان۔
آجنا بگر پز و گرا پچ جاے چھے
بدلان روزان۔
- 16 نو وری یہ تیریم بہ یہ پز و گرام
وچھنے۔
نوی وری یہ تیریم بہ یہ پز و گرام
وچھنے۔
نوی وری یہ تیریم بہ یہ پز و گرام
وچھنے۔
- 17 شکر یہ۔ پیہ سپد ملاقات۔
شکر یہ۔ پیہ سپد ملاقات۔
شکر یہ۔ پیہ سپد ملاقات۔
شکر یہ۔ پیہ سپد ملاقات۔

تبلا وادان بوجثی گئی ناظریں
مست۔
آجنا بگر پز و گرا پچ جاے چھے
بدلان روزان۔
آجنا بگر پز و گرا پچ جاے چھے
بدلان روزان۔
آجنا بگر پز و گرا پچ جاے چھے
بدلان روزان۔
آجنا بگر پز و گرا پچ جاے چھے
بدلان روزان۔
آجنا بگر پز و گرا پچ جاے چھے
بدلان روزان۔

تبلہ وادان سن کر شرتا گن مگدھ ہو
کیے۔
کیا اس طرح کے کارگزم ہر ورش ہوتے
ہیں؟
جی ہاں، لیکن کارگرم سھل میں پرورتن
ہوتا رہتا ہے۔
میں اگلے ورس بھی اس کارگرم کو دیکھنے
آؤں گا۔
دھنن واد پھر ملیں گے۔

تبلہ وادان سن کر شرتا گن مگدھ ہو
کیے۔
کیا اس طرح کے کارگزم ہر ورش ہوتے
ہیں؟
جی ہاں، لیکن کارگرم سھل میں پرورتن
ہوتا رہتا ہے۔
میں اگلے ورس بھی اس کارگرم کو دیکھنے
آؤں گا۔
دھنن واد پھر ملیں گے۔

- 11 سب سے پہلے بارات کا سواگت پُشپ
مالاؤں سے کیا جاتا ہے۔
فیر بارات کی خاتیرداری بھین-بھین
پرکار کے وینجن اور بھونن پرورسکر
کی جاتی ہے۔
- پتہ چھنے برآؤ ہنتر خاٹر داری قسم وار
کھنہ چنہ ستی کر نہ یوان۔
فیر شادی کا سماروہ ہوتا ہے۔ جس
میں ورن-وٹھو اک-دوسرے کو جیمالا
پھنااتے ہیں اور فیر لگن منڈپ میں
منتروں کے اچھارن سے وواہ کی ریتیاں پھیرے
وغیرہ (ادی) پورے کیے جاتے ہیں۔
- پتہ چھنے برآؤ ہنتر خاٹر داری قسم وار
کھنہ چنہ ستی کر نہ یوان۔
فیر شادی کا سماروہ ہوتا ہے۔ جس
میں ورن-وٹھو اک-دوسرے کو جیمالا
پھنااتے ہیں اور فیر لگن منڈپ میں
منتروں کے اچھارن سے وواہ کی ریتیاں پھیرے
وغیرہ (ادی) پورے کیے جاتے ہیں۔
- پتہ چھنے برآؤ ہنتر خاٹر داری قسم وار
کھنہ چنہ ستی کر نہ یوان۔
فیر شادی کا سماروہ ہوتا ہے۔ جس
میں ورن-وٹھو اک-دوسرے کو جیمالا
پھنااتے ہیں اور فیر لگن منڈپ میں
منتروں کے اچھارن سے وواہ کی ریتیاں پھیرے
وغیرہ (ادی) پورے کیے جاتے ہیں۔
- پتہ چھنے برآؤ ہنتر خاٹر داری قسم وار
کھنہ چنہ ستی کر نہ یوان۔
فیر شادی کا سماروہ ہوتا ہے۔ جس
میں ورن-وٹھو اک-دوسرے کو جیمالا
پھنااتے ہیں اور فیر لگن منڈپ میں
منتروں کے اچھارن سے وواہ کی ریتیاں پھیرے
وغیرہ (ادی) پورے کیے جاتے ہیں۔
- پتہ چھنے برآؤ ہنتر خاٹر داری قسم وار
کھنہ چنہ ستی کر نہ یوان۔
فیر شادی کا سماروہ ہوتا ہے۔ جس
میں ورن-وٹھو اک-دوسرے کو جیمالا
پھنااتے ہیں اور فیر لگن منڈپ میں
منتروں کے اچھارن سے وواہ کی ریتیاں پھیرے
وغیرہ (ادی) پورے کیے جاتے ہیں۔

- 5 آضرور کیا زینہ۔ بہتر اوسس توہہ
پے وُن یژھان۔
ہاں ضرور۔ میں بھی آپکو یہی کہنے والا
تھا۔
- 6 اوہواسہ گوورژھ کھنڈ ژیر۔ برات
چھنے آمڑ۔
اوہو ہمیں تھوڑی دیر ہوگی۔ برات آچکی
ہے۔
- 7 برات کتہ پٹھ چھنے آمڑ؟
برات کتہ پٹھ آچھی؟
برات کتہ دلہ پٹھ آمڑ۔
برات دلہ پٹھ آمڑ۔
- 8 برات کتہ پٹھ آمڑ۔
برات دلہ پٹھ آمڑ۔
برات دلہ پٹھ آمڑ۔
- 9 برات کتہ کتہ کتہ کتہ کتہ کتہ کتہ کتہ
یوان؟
برات کتہ کتہ کتہ کتہ کتہ کتہ کتہ کتہ
یوان؟
- 10 گوڑ چھ برآؤ ہنتر خاٹر داری قسم وار
کھنہ چنہ ستی کر نہ یوان۔
سب سے پہلے بارات کا سواگت پُشپ
مالاؤں سے کیا جاتا ہے۔

- نہیں ہے۔ پروردہ کو اپہا رسور وپ نہن ۱۷ خاند ر پتہ کینرہ ڈوہو چھ کو روا کی مہرنہ۔
 کپڑے، زیور اور کچھ اُپہا رہینٹ کیے شاادی کے کٹھ دن باء لڈکی کے ماہکے
 جراتے ہیں۔ جار جوار تہ کتہ سالمان دین یوان۔ والے ور-وڈھ کو نماننن اے ہاں۔
 ۱۷ خاند ر پتہ کینرہ ڈوہو چھ کو روا کی مہرنہ۔ شاادی کے کٹھ دن باء لڈکی کے ماہکے
 مہارازس گر سالس انان۔ والے ور-وڈھ کو نماننن اے ہاں۔
 خاند ر پتہ کینرہ ڈوہو چھ کو روا کی مہرنہ۔ شادی کے کٹھ دن بعد لڑکی کے میکے
 والے وروردھ کو نماننن اے دیتے ہیں۔ والے وروردھ کو نماننن اے دیتے ہیں۔
- ۱۸ یہ زانکاری دینہ خاطر چھ چوں شکر یا۔ اس جانکاری کے لیے دننن واد۔
 ی جانکاری دین خاا تر کھوون اس جانکاری کے لیے دننن واد۔
 شکریا۔
- ۱۹ پگو وون کھموبتہ۔ چلیا، اب باوننن کر لیں۔
 وائلو ووننن خیمو باا۔ چلیے اب باوننن کر لیں۔
- ۲۰ واہ۔ مٹنل قسمن ہنڈ کھنن چین چھ۔ ارے وائلو باوننن کھننن کھننن
 پیڈنس۔ یہ چھا کا شکر کھننن چین؟ ہاں۔ کیا یے کشمیری وائلو ہن؟
 واه مٹنل قسمن ہنڈ کھننن چین چھ۔ ارے وائلو باوننن کھننن کھننن
 کھننن چین؟ یہ کشمیری وائلو ہن؟

- ۱۳ مُسلمان طبقہ کین لوکن ہنڈ خاند ر چھ۔ مسلمان ساموا دے لہوگوں کے وائلو
 مولوی نکاح پرتہ مکمل کران۔ مولوی دواا ر نیکاہ پرتہ سماننن
 کیااا ہاں۔
 ۱۳ مُسلمان طبقہ کین لوکن ہنڈ خاند ر چھ۔ مسلمان ساموا دے لہوگوں کے وائلو
 مولوی نکاح پرتہ مکمل کران۔ مولوی دواا ر نیکاہ پرتہ سماننن
 کیااا ہاں۔
- ۱۴ خاند ر ک رسمن پور سپد نہ پتہ چھ۔ خاند ر ک رسمن پور سپد نہ پتہ چھ۔
 مہرنننننن ہنڈ آشر وادتہ اہی ستر مہرنننننن ہنڈ آشر وادتہ اہی ستر
 وائلو کن نیران۔ وائلو کن نیران۔
 خاند ر ک رسمن پور سپد نہ پتہ چھ۔ خاند ر ک رسمن پور سپد نہ پتہ چھ۔
 مہرنننننن ہنڈ آشر وادتہ اہی ستر مہرنننننن ہنڈ آشر وادتہ اہی ستر
 وائلو کن نیران۔ وائلو کن نیران۔
- ۱۵ تو ہنڈ مٹنن چھا د ہنڈک رواج؟ تو ہنڈ مٹنن چھا د ہنڈک رواج؟
 تھنن مٹنن اا دھنڈک رواج؟ تھنن مٹنن اا دھنڈک رواج؟
- ۱۶ نئے چھ نہ۔ مگر مہرنن مہارازس چھ۔ نئے چھ نہ۔ مگر مہرنن مہارازس چھ۔
 نظرانہ کس صورتنن مٹنن پلو دو، زر نظرانہ کس صورتنن مٹنن پلو دو، زر
 زورتنن کینننہ سالمانہ دننن پوان۔ زورتنن کینننہ سالمانہ دننن پوان۔

24 نہ کاشتری چھ زیاد تر بتے پسند کران۔ نہیں، کاشمیری لوگ अधिकतर चावल ही पसंद करते हैं। चावल का पुलाव भी बनता है।

نہ کاشتری چھ زیاد تر بتے پسند کران۔ نہیں، کاشمیری لوگ अधिकतर चावल ही पसंद करते हैं। चावल का पुलाव भी बनता है।

25 یہ خاندراوس بڑ نفیس۔ بڑ مز آو۔ واہ! विवाह बहुत अच्छा था। आनंद आ गया।
यि खांदर ओस बड नफीस। बड मज्ज आव।

26 کھن چہن تہ اوس جان۔ خان-پان भी अच्छा था।
खेन-चेन ति ओस जान।
کھان پان بھی اچھا تھا۔

27 مہر فی مہر اترتہ اوس سو ندر۔ वर-वधू की जोड़ी भी सुंदर थी।
महारेन्य महराज्ज ति आंस्य स्वंदर।
वरोदھو کی جوڑی بھی سندر تھی۔

28 دے تھونکھ خوش تہ خوش حال۔ ईश्वर उनको सुखी रखे।
दय थँव्यनख ख्वश तु ख्वशहाल।
اپشوران کو سکھی رکھے۔

29 توہہ اونو وائس یہ تھ خاندرا س منز۔ आप मुझे इस विवाह समारोह में लाए।
योर-तھند چھس بہ شکر گزار۔
आपका बहुत-बहुत धन्यवाद।

त्वहि ओनवहोस बु यथ खांदरस मंज्ज आप مجھے اس وواہ ساروہ میں لایئے۔ آپکا
योर, तुहंद छुस बु शुकर गुजार।
بہت بہت دھنہ واد۔

21 آہ دمولو، ژوک وانگن، ندری یکھن، ہاں यह दमालू, खटटे बैंगन, कमल ककड़ी, लाल पनीर, गुच्छे आदि सब कश्मीर के विशेष व्यंजन हैं।

आ यि दमोलू, चोक वांगुन, नदर्य हल पी दमालو, कहे भिंगन, कमल कड़ी, लाल पीर, कचे आदी सब कश्मीर के विश्विष वंजन हैं।
यखन्य, व्वज्ज चामन, कनगुछ छे यिं-
सारेय काँशरि ज़ियाफँच।

22 मुसलमान طبقو لو کھ چھ زیاد تر مازر نان (وازان) تھ منز رستہ، گوشتاب، کباب، روغن جوش وغار خاص زبافنو۔
मुसलमान समुदाय के लोग अधिकतर मांसाहारी व्यंजन (वाज़वान) जैसे, रिस्ता, ग्वशताब, कबाब, रोगनजोश आदि व्यंजन बनाते हैं।

मुसलमान तबकुक्य लूख छि ज़्यादतर माज़ रनान (वाज़वान)। यथ मंज्ज, हारी वंजन (वाزان) جیسے, رستہ, گوشتاب, کباب, روغن جوش آدی وंجن بناتے ہیں۔
वगाँरु खास ज़ियाफँच छे।

23 यित् चھ صرف بتے یوت۔ ژوٹ چھ۔ यहाँ सिर्फ चावल ही दिखता है। क्या रोटी नहीं परोसते हैं?

यति छु सिर्फ बतय योत। चोट छि यिहाں صرف چاول ہی دکھتا ہے۔ کیا روٹی نہیں پروستے ہیں۔
नु थवान?

5. ہسپتال میں آپااتکال کے لیے کہاں جانا ہوگا؟
 ہسپتال میں آپااتکال کے لیے کہاں جانا ہوگا؟
6. ہسپتال میں آپااتکال کے لیے کہاں جانا ہوگا؟
 ہسپتال میں آپااتکال کے لیے کہاں جانا ہوگا؟
7. ہسپتال میں آپااتکال کے لیے کہاں جانا ہوگا؟
 ہسپتال میں آپااتکال کے لیے کہاں جانا ہوگا؟
8. ہسپتال میں آپااتکال کے لیے کہاں جانا ہوگا؟
 ہسپتال میں آپااتکال کے لیے کہاں جانا ہوگا؟
9. ہسپتال میں آپااتکال کے لیے کہاں جانا ہوگا؟
 ہسپتال میں آپااتکال کے لیے کہاں جانا ہوگا؟

23. ہسپتال ہسپتال

اسپتال اسپتال

1. میرے بڑے/بڑے بھائی کو تیز بخار ہے۔
 میرے بڑے/بڑے بھائی کو تیز بخار ہے۔
2. میرے بڑے/بڑے بھائی کو تیز بخار ہے۔
 میرے بڑے/بڑے بھائی کو تیز بخار ہے۔
3. میرے بڑے/بڑے بھائی کو تیز بخار ہے۔
 میرے بڑے/بڑے بھائی کو تیز بخار ہے۔
4. میرے بڑے/بڑے بھائی کو تیز بخار ہے۔
 میرے بڑے/بڑے بھائی کو تیز بخار ہے۔

- دوبجے کے بعد ڈاکٹر وارڈ میں راونڈ لیتے
دو بجے کے بعد ڈاکٹر وارڈ میں راونڈ لیتے
مَنْج رَوندَس پَٹھ آساَن ا۔
ہیں۔
- 14 ہر گاہ یہ بومواریں دیکھیں تو؟
یہ میں منگلوار کو دیکھنا چاہوں تو؟
ہر گاہ ب بومواریں دیکھیں تو؟
ڈاکٹر س سامخون؟
- 15 مگلوار کو ڈاکٹر آپریشن تھیٹر میں ہوتے ہیں۔
مگلوار کو ڈاکٹر آپریشن تھیٹر میں ہوتے ہیں۔
مگلوار کو ڈاکٹر آپریشن تھیٹر میں ہوتے ہیں۔
مگلوار کو ڈاکٹر آپریشن تھیٹر میں ہوتے ہیں۔
- 16 کیا یہاں نیشک چکستا کی سودھا ہے؟
کیا یہاں نیشک چکستا کی سودھا ہے؟
کیا یہاں نیشک چکستا کی سودھا ہے؟
کیا یہاں نیشک چکستا کی سودھا ہے؟
- 17 یہاں نیشک چکستا کی سودھا نہیں ہے۔
یہاں نیشک چکستا کی سودھا نہیں ہے۔
یہاں نیشک چکستا کی سودھا نہیں ہے۔
یہاں نیشک چکستا کی سودھا نہیں ہے۔
- 18 مے پینا ڈاکٹر وارڈ میں کال لے کر پڑاؤں۔
مے پینا ڈاکٹر وارڈ میں کال لے کر پڑاؤں۔
مے پینا ڈاکٹر وارڈ میں کال لے کر پڑاؤں۔
مے پینا ڈاکٹر وارڈ میں کال لے کر پڑاؤں۔

- اسکے لیے آپ کو کل صبح او۔ پی۔ ڈی میں
امم باپتھ پتھ او۔ پی۔ ڈی میں
مَنْج یون ا۔
دیکھنا ہوگا۔
- 10 ڈاکٹر کو او۔ پی۔ ڈی میں کب تک
دیکھا جاسکتا ہے؟
ڈاکٹر کو او۔ پی۔ ڈی میں کب تک دیکھا
جاسکتا ہے؟
- 11 او۔ پی۔ ڈی میں شوگر وارڈ میں
بوجے سے ایک بجے تک دیکھا جاسکتا ہے۔
او۔ پی۔ ڈی میں شوگر وارڈ میں
بوجے سے ایک بجے تک دیکھا جاسکتا ہے۔
- 12 ہر گاہ یہ دو بجے کے بعد دیکھنا چاہوں تو؟
یہ میں دو بجے کے بعد دیکھنا چاہوں تو؟
ہر گاہ ب بومواریں دیکھیں تو؟
ڈاکٹر س سامخون؟
- 13 دو بجے کے بعد ڈاکٹر وارڈ میں کال لے کر پڑاؤں۔
دو بجے کے بعد ڈاکٹر وارڈ میں کال لے کر پڑاؤں۔
دو بجے کے بعد ڈاکٹر وارڈ میں کال لے کر پڑاؤں۔
دو بجے کے بعد ڈاکٹر وارڈ میں کال لے کر پڑاؤں۔

24 ٹیسٹیکو رپورٹ کر میلن -

ٹیسٹیکو رپورٹ کر میلن؟

25 ٹیسٹیکو رپورٹ میلن پگاہ شامن -

ٹیسٹیکو رپورٹ میلن پگاہ شامن۔

26 ڈاکٹر صاحب بیم و چھو مید ٹیسٹیکو

رپورٹ -

ڈاکٹر سائب، ییم وٹھو و مین

ٹیسٹیکو رپورٹ۔

27 تو ہو کر نا و و پین اکسیرے، سی ٹی

سکین بیم اہم - آر - آے تہ -

تو ہن کر نا و و پین اکسیرے،

سی.ٹی. سکین بیم اہم.آر.آئی

تی۔

28 تہنڈ اکسیرے، سی ٹی سکین تہ

اہم - آر - آے رپورٹ چھ ٹھیک -

تو ہنڈ اکسیرے، سی.ٹی. سکین تہ

اہم.آر.آئی. رپورٹ تھو ٹھیک۔

جاँच की रिपोर्ट कब मिलेगी ?

जाँच की रिपोर्ट कब मिलेगी -

जाँच की रिपोर्ट कल शाम तक

मिलेगी।

जाँच की रिपोर्ट कल शाम तक मिलेगी -

डॉक्टर साहब यह मेरी जाँच की रिपोर्ट

है।

डॉक्टर صاحب یہ میری جاँچ کی رپورٹ

ہے۔

आप अपना एक्सरे, सी.टी. स्कैन और

एम.आर.आई भी करवा लीजिए।

آپ اپنا اکسیرے، سی۔ٹی۔سکین اور

اہم۔آر۔آئی۔ بھی کروالھیے۔

आपकी एक्सरे, सी.टी. स्कैन और

एम.आर.आई. की रिपोर्ट ठीक है।

آپ کی اکسیرے، سی۔ٹی۔سکین اور

اہم۔آر۔آئی کی رپورٹ ٹھیک ہے۔

मे पेया डाक्टरस वारयाहस कालस

प्राणुन।

19 ڈاکٹر بیم اہم گنس تام۔

ڈاکٹر یی یی اڈیس گنس تام۔

20 ژے پیہ خونس، لوکٹس ادارس تہ

بڈس ادارس تہ ٹسٹ کرن۔

چہ پی یی خونس، لکٹس ادارس

تہ بڈیس ادارس تی ٹسٹ کرن۔

21 سہ لیکھے دوا۔ سہ ازی ز بازہ۔

بہ لیکھ دوا، سو انننننننننننن

22 پیہ چھا خونس، لوکٹس ادارس تہ

بڈس ادارس ٹسٹ سپدان؟

یہ تی تھ خونس، لکٹس ادارس

تہ بڈیس ادارس ٹسٹ سپدان؟

23 آپ پیہ چھ بیم ٹسٹ سپدان۔

آہ، یہ تی تھ ییم ٹسٹ سپدان۔

کیا مجھے ڈاکٹر کا بہت دیر تک انتظار کرنا پڑھے گا۔

ڈاکٹر آدھے گنٹے میں پہنچ جائیگی۔

ڈاکٹر آدھے گنٹے میں پہنچ جائیگی۔

आपको अपने खून, मल और मूत्र की

जाँच भी करानी होगी।

آپ کو اپنے خون، مل اور موتر کی جاँچ بھی

کرانی ہوگی۔

मैं दवा लिख देता हूँ। बाज़ार से खरीद लेना।

میں دوا لکھ دیتا ہوں۔ بازار سے

خریدئے۔

क्या यहाँ खून, मल और मूत्र की जाँच

कराने की सुविधाएँ हैं ?

کیا یہاں خون، مل اور موتر کی جاँچ

کرانے کی سو دھائیے ہیں؟

हाँ, यहाँ ये सुविधाएँ उपलब्ध हैं।

ہاں یہاں یہ سو دھائیے اپلبد ہیں۔

24. عام کتھ باتھ

سامانن بااتچیت

(i) موسم موسم

موسم موسم

- 1 از کتھ موسم چھ؟
اڄ کي يث موسم ڇو؟
- 2 از چھ بڙ جان موسم۔
اڄ ڇو بڙ جان موسم ا۔
- 3 از چھ بڙ خراب موسم۔
اڄ ڇو بڙ خراب موسم ا۔
- 4 دلہ چھا اکتو بر رتس مٺز بڙ جان موسم
آسان؟
دليل ڇا اڪتوبر رتس مٺز بڙ
جان موسم آسان؟
- 5 دلہ مٺز کر چھ سردی آسان؟
دليل مٺز کر ڇو سردی آسان؟

- آڄ موسم کيسا هئ؟
آڄ موسم کيسا هئ؟
آڄ موسم بهت سها ونا هئ۔
آڄ موسم بهت خراب هئ۔
آڄ موسم بهت خراب هئ۔
کيا دلي ميں اڪتو بر کے ميڻي ميں موسم
موسم سها ونا هوتا هئ؟
دليل ميں ٺنڊ کب پڙتي هئ؟
دلي ميں ٺنڊ کب پڙتي هئ؟

په دو اکھيو ڏهن دو هن۔ سو رے 29
گرڻه ٺھيک۔
ي دوا خيويو ڏهن ڏهن سوروي
گڙي ٺھيک ا۔

ي دوا ڙي ڏس دين کے لیے ڇا
ليجيئ، سب ٺيک هئ ڇا آڃا ا۔
ي دوا ي اياں ڏس دن کے لیے کھالجيئ۔ سب
ٺھيک هئ ڇا آڃا ا۔

20 دلہ منتر کوتاہ ٹیمپز پچراوس راتھ؟

दिल्ली में कल का तापमान कितना
था ?

दिलि मंज कोताह टेम्प्रेचर ओस
राथ ?

दلی میں کل کا ता پمان کتنا تھا؟

21 دلہ منتر اوس راتھ 38 ڈگری سلسس
ٹیمپر پیچر۔

दिल्ली में कल का तापमान 38 डिग्री
सेल्सियस था।

दिलि मंज ओस राथ 38 डिगरी
सेलिसस टेम्प्रेचर।

دلی میں کل کا تا پمان 38 ڈگری سلسس
تھا۔

22 سرینگر منتر چھا شین پوان؟

क्या श्रीनगर में बर्फ पड़ती है?

सिरीनगरस मंज छा शीन पेवान?
کیا سرینگر میں برف پڑھتی ہے؟

23 آسرینگر منتر چھ سردین منتر سبٹھا
شین پوان۔

हाँ, श्रीनगर में सर्दियों में बहुत बर्फ
पड़ती है।

आ सिरीनगरस मंज छु सरदियन
मंज स्यठा शीन पेवान।

हाँ, श्रीनगर में सर्दियों में बहुत बर्फ
पड़ती है।

16 राम राम बदरु दुनु ते चھے بوزنہ

इंद्रधनुष भी दिखाई देता है।

پوان۔

राम राम बँदरुन दून्य ति छे बोज़नु

اندر دھنش بھی دکھائی دیتا ہے۔

यिवान।

17 यमिन दोहन च्छु डुण्ठ पवान, गगराये ते

इन दिनों ओले गिरते हैं। बिजली

कड़कती है। बहुत वर्षा होती है।

यिमन दवहन छु डोंठ पेवान, गगरायि

ان دنوں اولے گرتے ہیں۔ بجلی کڑکتی

ति छे गछान, रूदुत्रु छे पेवान।

ہے۔ بہت ورشا ہوتی ہے۔

18 सरदिन मंज च्छु پہاڑی علاقن منتر شین

सर्दियों में पहाड़ी इलाकों में बर्फ भी

ते पवान۔

पड़ती है।

सरदियन मंज छु पहॉडी अलाकन

सर्दियों में पहाड़ी इलाकों में बर्फ

मंज शीन ति पेवान।

بھی پڑھتی ہے۔

19 सरिनگر منتر چھے نہ سردی ہندس

श्रीनगर में सर्दियों में कोहरे के कारण

मोसमस मंज و نلہ کز و تہ تہ بوزنہ

रास्ते दिखाई नहीं देते।

پوان۔

सिरीनगरस मंज छे नु सरदी हुन्दिस

سرینگر میں سردیوں میں کوہرے کے

मोसमस वुनलि किन्य वतु ति बोज़नु

کارن راستے دکھائی نہیں دیتے۔

यिवान।

- 19 - بہ ہسپتال کاتر کتبہ گر سمکھتہ - میں ہوں۔ میں کتبہ گر سمکھتہ۔
- بھوک کا لکھتہ یثا گری سمکھتہ - میں گھر پر پرسوں مل سکتا/سکتی ہوں۔
- 20 - مے کر یاؤے ژے راتھ فون - میں نے کال آپکو فون کیا تھا۔
- مے کر یاؤے ژے راتھ فون - میں نے کل آپکو فون کیا تھا۔
- 21 - ہفتس چھس بہ سہٹاہ آؤر - اس سہٹاہ میں بہت و بست ہوں۔
- یثا ہفتس چھس بہ سہٹاہ آؤر - اس سہٹاہ میں بہت و بست ہوں۔
- 22 - نو ہفتہ آسہ بہ چھٹی پٹھ - میں اگلے سہٹاہ چھٹی پر رہوں گا/رہوں گی۔
- نو ہفتہ آسہ بہ چھٹی پٹھ - میں اگلے سہٹاہ چھٹی پر رہوں گا/رہوں گی۔
- 23 - پتر مہ ہفتہ تہ سپڈ نہ توہہ ستر - پیچھلے سہٹاہ میں آپ سے ہٹ نہیں ہو سکی۔
- پتر مہ ہفتہ تہ سپڈ نہ توہہ ستر - پیچھلے سہٹاہ میں آپ سے ہٹ نہیں ہو سکی۔
- 24 - ہتھ آتھوار سپڈ نہ توہہ ستر ضرور - اس رات کو آپ سے ہٹنا ضروری ہے۔
- ہتھ آتھوار سپڈ نہ توہہ ستر ضرور - اس رات کو آپ سے ہٹنا ضروری ہے۔
- 25 - ماتا جی چھ کیشون دوہن ہند باپتھ دلہ - ماں جی کو کچھ دنوں کے لیے دہلی میں رکھنا ضروری ہے۔
- ماتا جی چھ کیشون دوہن ہند باپتھ دلہ - ماں جی کو کچھ دنوں کے لیے دہلی میں رکھنا ضروری ہے۔

- 13 - توہہ گرتہ بچہ پو شامن واپس؟ - آپ شام کو کب لوٹیں گے/لوٹیں گی؟
- توہہ گرتہ بچہ پو شامن واپس؟ - آپ شام کو کب لوٹیں گے/لوٹیں گی؟
- 14 - اسہ گرتہ واپس پانس مٹزیر - ہمیں لوٹنے میں دیر ہو جائیگی۔
- اسہ گرتہ واپس پانس مٹزیر - ہمیں لوٹنے میں دیر ہو جائیگی۔
- 15 - توہہ گرتہ بچہ ہنزٹرین چھو شامن؟ - آپکی ٹرین رات کو کتنے بجے کی ہے؟
- توہہ گرتہ بچہ ہنزٹرین چھو شامن؟ - آپکی ٹرین رات کو کتنے بجے کی ہے؟
- 16 - بہ نیر سٹیشن باپتھ جلدے - میں اسٹیشن کے لیے جلدی نکالوں گی/نیکالوں گا۔
- بہ نیر سٹیشن باپتھ جلدے - میں اسٹیشن کے لیے جلدی نکالوں گی/نیکالوں گا۔
- 17 - بہ آس/آس ازی دلہ پٹھ واپس - میں آج ہی دہلی سے واپس لوٹا/لوٹی ہوں۔
- بہ آس/آس ازی دلہ پٹھ واپس - میں آج ہی دہلی سے واپس لوٹا/لوٹی ہوں۔
- 18 - توہہ سمکھہ واپگاہ گر؟ - کیا کال آپ کو گھر پر ملے گی/ملے گی؟
- توہہ سمکھہ واپگاہ گر؟ - کیا کال آپ کو گھر پر ملے گی/ملے گی؟

- 31 پُرم پتہ گڑ دوہو چھے ماوس آسان؟
 اमावस्या पूर्णिमा के कितने दिन बाद
 आती है?
 पुनिम पतु कॅचि दोह्य छे मावस
 आसान?
 32 पुनम पतु पंदाहि दोह्य छे मावस
 आसान -
 पुनिम पतु पंदाहि दोह्य छे मावस
 आसान।

अमावस्या पूर्णिमा के कितने दिन बाद
 आती है?
 अमावस्ये पुरे नमा के कितने दिन बाद आती
 है?

पूर्णमा के पंद्रह दिन बाद अमावस्या
 होती है।

पुरे नमा पंद्रह दिन बाद अमावस्ये होती है -

- माता जी छु केंचन दवहन हुन्दि
 बापथ दिलि युन।
 26 ये चहूस/चहूस यिथान नुरे सरेनगर
 वापस गरोहन -
 27 तोहो करे ये पनेस एयालस सेरु देले -
 तोहय कर यियिव पननिस अयालस
 सुत्य दिलि?
 28 वुडो हसकु नुओ रये ये पनेस एयालस सेरु
 देले येतह -
 ववन्य हेकव नवि वरयय पननिस
 आयालस सुत्य दिलि यिथ।
 29 अज कुस दवह छु?
 अज कुस दवह छु?
 30 अज छे पुनिम।
 31 माता जी कुछ दिनों के लिए दली आ रही
 हैं -
 मैं अगले महीने श्रीनगर वापस जाना
 चाहता/चाहती हूँ।
 32 मैं अगले महीने श्रीनगर वापस जाना चाहता/
 चाहती हूँ।
 आप अपने परिवार के साथ दिल्ली
 कब आ रहे/रही हैं?
 आप अपने परिवार के साथ दिल्ली
 आना होगा।
 अब अगले वर्ष ही परिवार के साथ
 दिल्ली आना होगा।
 आज कौन सा दिन है?
 आज कौन सा दिन है?
 आज पूर्णिमा है।
 आज पुरे नमा है -

تألیم
تالیم

- 1 تو ہی چھو یو نورسٹی ہندری ٹاٹب علم؟ کیا آپ विश्वविद्यालय के छात्र हैं?
तोहय छिवा यूनिवरसिटी हुंदय
तौलिबि अँलिम ?
2 یہ چھس / چھس یو نورسٹی منتر پاران۔ میں विश्वविद्यालय में पढ़ता/पढ़ती हूँ।
बु छुस/छस यूनिवरसिटी मंज़ परान۔ میں وشوود یالیہ میں پڑھتا/پڑھتی ہوں۔
3 یہ چھس / چھس کالجس منتر پاران۔ میں कॉलेज में पढ़ता/पढ़ती हूँ।
बु छुस/छस कालेजस मंज़ परान۔ میں کالج میں پڑھتا/پڑھتی ہوں۔
4 تو ہی کتھ ڈپاٹمنٹس منتر چھو/چھو پاران؟ آپ किस विभाग में पढ़ते/पढ़ती हैं?
तोहय कथ डिपाटमेंटस मंज़ छिव/
छव परान ?
5 یہ چھس / چھس مینجمنٹ ڈپاٹمنٹس منتر میں प्रबंधन विभाग में पढ़ता/पढ़ती हूँ।
बु छुस/छस मैनेजम्यंट डिपाटमेंटस
मंज़ परान। میں پڑ بندن وبھاگ میں پڑھتا/پڑھتی ہوں۔

- 6 یہ چھس / چھس پالیٹیکنکس منتر پاران۔ میں पॉलिटेक्निक में पढ़ता/पढ़ती हूँ।
बु छुस/छस पलिटेकनिकस मंज़ परान। میں پالیٹیکنک میں پڑھتا/پڑھتی ہوں۔
7 تڑ چھکا / چھکارگو لر سٹو ڈنٹ کرنہ کیا آپ नियमित छात्र/छात्रा हैं या
कार्स पान्डنسگ / کارس پانڈنسگ پत्राचार माध्यम से हैं ?
8 یو نورسٹی منتر چھانیوتا الیم حاصل کیا آپ نیمت چھاتر/چھاترا ہیں یا
کیا آپ نیمت چھاتر/چھاترا ہیں یا
9 میڈکل تالیم چھے میڈکل کالجس منتر پتر اچار ماہیم سے ہیں؟
10 یو نورسٹی منتر چھاماٹرن ہند ستانی کیا इस विश्वविद्यालय में नैनोविज्ञान
کی शिक्षा प्राप्त की जा सकती है?
کیا اس وشوود یالیہ میں نینو وگھیان کی
شکشا پڑاپت کی جاسکتی ہے؟
مڈیکل کی شکشا مڈیکل کالجس منتر
میں دی جاتی ہے۔
مڈیکل کی شکشا میڈیکل کالجس منتر
میں دی جاتی ہے۔
11 یو نورسٹی منتر چھاماٹرن ہند ستانی کیا इस विश्वविद्यालय में आधुनिक
భారతिय भाषा विभाग भी है?
کیا اس وشوود یالیہ میں آدوئنگ
بھارتیہ بھاشا وبھاگ بھی ہے؟
12 یو نورسٹی منتر چھاماٹرن ہند ستانی کیا इस विश्वविद्यालय में
आधुनिक
भारतिय भाषा विभाग भी है?
کیا اس وشوود یالیہ میں آدوئنگ
بھارتیہ بھاشا وبھاگ بھی ہے؟
13 یو نورسٹی منتر چھاماٹرن ہند ستانی کیا इस विश्वविद्यालय में
आधुनिक
भारतिय भाषा विभाग भी है?
کیا اس وشوود یالیہ میں آدوئنگ
بھارتیہ بھاشا وبھاگ بھی ہے؟

- توہی کث کلاسا س छिब/छव परान ? آپ کس ورش میں پڑھ رہے/رہی ہیں؟
- 19 یہ چھٹس/چھٹس گوڈنکس وریس / میں پہلے پہلے میں پڑھ رہا/رہی ہوں۔
فسٹ پیرس منتر پران۔
- بھو/بھو گونڈنیکس وریس/ میں پڑھ رہا/رہی ہوں
فوسٹ یییرس منج پران۔
- 20 یہ چھٹس/چھٹس دویمس وریس / میں دوسرے ورش میں پڑھ رہا/رہی ہوں۔
سکینڈ وریس منتر پران /
- بھو/بھو دویمس وریس/سکینڈ یییرس منج پران۔
- 21 یہ چھٹس/چھٹس تریمس وریس / میں تیسرے ورش میں پڑھ رہا/رہی ہوں۔
تھاڑ پیرس منتر پران۔
- بھو/بھو تریمس وریس منج پران۔
- 22 یہ چھٹس/چھٹس ایم۔ اے گوڈنکس وریس / میں ایم۔ اے پہلے ورش میں پڑھ رہا/رہی ہوں۔
فسٹ پیرس منتر پران۔
- بھو/بھو ایم۔ اے فوسٹ یییرس منج گونڈنیکس پران۔

- 11 آجناب۔ - جی ہے۔
آ جینا ب۔ - جی ہے۔
- 12 پرنک سٹین/کلاس کر پٹھ چھ لگان / شیکھشن ستر کب پارانہ ہوتا ہے؟
شو رو سپدان؟
- 13 توہی چھو اٹکا لرشپ میلان؟ / کھیا آپکو کھاتر ورت ملتی ہے؟
تھہی بھوا سکلار شپ مہلان؟
- 14 آجناب/آجناب۔ - جی ہاں / جی نہیں۔
آ جینا ب/آ جینا ب۔ - جی ہاں / جی نہیں۔
- 15 توہی کتہ چھو روزان؟ / آپ کھان رہتے/رہتی ہیں؟
توہی کتہ کھو رو جان؟
- 16 یہ چھٹس/چھٹس مائلس ماجہ ستر / میں مائلس ماجہ ستر کے ساتھ رہتا/رہتی ہوں۔
روزان۔ -
- 17 یہ چھٹس/چھٹس ہوسٹلس منتر روزان۔ / میں کھاتر اواس میں رہتا/رہتی ہوں۔
بھو/بھو ہوسٹلس منج رو جان۔
- 18 توہی کتہ کلاس چھو/چھو پران؟ / آپ کس ورش میں پڑھ رہے/رہی ہیں؟

- 28 بہ چھس/چھس یژھان ٹیلی و جنس میں ٹیلی ویژن میں کام کرنا چاہتا/چاہتی ہوں۔
منز کام کرنی۔
بھ س/خس یچھان ٹیلی ویژن س منج کوم کرنی۔

(iv) کمپیوٹر کا استعمال کامپیوٹر کا استعمال

- 1 تو ہر گس کمپیوٹر چھو؟
توہ کس کمپیوٹر کو
2 میون کمپیوٹر چھو آئی۔ بی۔ ایم۔
اک۔
3 میون کمپیوٹر چھو آئی۔ بی۔ ایم۔
اک۔
4 میون کمپیوٹر چھو آئی۔ سی۔ ایل۔
اک۔

آپکا کمپیوٹر کون سا ہے؟

آپکا کمپیوٹر کون سا ہے؟

میرا کمپیوٹر آئی۔ بی۔ ایم۔ کا ہے۔

میرا کمپیوٹر آئی۔ بی۔ ایم۔ کا ہے۔

میرا کمپیوٹر آئی۔ سی۔ ایل۔ کا ہے۔

میرا کمپیوٹر آئی۔ سی۔ ایل۔ کا ہے۔

میرا کمپیوٹر آئی۔ سی۔ ایل۔ کا ہے۔

- 23 بہ چھس/چھس ایم۔ اے دویمس میں ام. اے دوتیہ ورش میں پڑھ رہا/رہی ہوں۔
وڑیس/سکند پیرس منز پران۔
بھ س/خس ام. اے سکند ییورس میں ام۔ اے دویمس ورش میں پڑھ رہا/رہی ہوں۔
منج پران۔
24 بہ چھس/چھس لسانیا ت س منز رسر سچ میں بھاشا و گھیان میں شودھ کاریہ کر رہا/رہی ہوں۔
کران۔
بھ س/خس لسانیا ت س منج میں بھاشا و گھیان میں شودھ کاریہ کر رہا/رہی ہوں۔
ریرس رچ کران۔
25 تالیم پور کر نہ پتہ کیا کر تو س؟ شیکشا پوری کرنے کے بعد آپ کیا کریں گے/ کریں گی؟
تالیم پور کر نہ پتہ کیا کر تو س؟
تالیم پور کر نہ پتہ کیا کر تو س؟
26 بہ بنہ و استاد/بہ کر پرناونچ کام۔ میں ادھیان کارن کرسنگا/کرسنگی۔
بھ بن و س تاد/بھ کر پرناونچ کام۔ میں ادھیان کارن کرسنگا/کرسنگی۔
کوم۔
27 بہ کر پنڈر کام۔ میں سورو جگار کرسنگا/کرسنگی۔
بھ کر پننن کوم۔ میں سورو جگار کرسنگا/کرسنگی۔

- یہ عموماً دس پندرہ منٹ ہی چل پاتا
 مینٹننچ چلانا۔
 12 اے واہ۔ تہنڈ کمپیوٹر کی۔ بورڈ
 چھ دون زبان منتر۔
 اलय واہ تہنڈ کمپیوٹرک
 کی۔ بوز دو بھاشک ہے۔
 13 ازکل چھ مینون کمپیوٹر خراب۔ تکلناز
 امبک مدر بورڈ چھ خراب گو مت تہ
 ہاڈ ڈسک چھس کز لیش گا مڑ۔
 ازکلل چھ مینون کمپیوٹر خراب۔
 تیکیا جی ائمیک مدر بورڈ چھ خراب
 گو مت تہ ہاڈ ڈسک چھس کز لیش
 14 یہ ہرکا تہنڈ کمپیوٹر استعمال کرتے؟
 بھ ہکا تہنڈ کمپیوٹر اس تہ مال
 کورٹھ؟
 15 آ استعمال ہکبو کرتے۔
 آ اس تہ مال ہک کورٹھ۔

- میرا کمپیوٹر کامیک کا ہے۔
 5 مینون کمپیوٹر چھ اسمبلڈ۔
 مینون کمپیوٹر چھ اسمبلڈ ہے۔
 6 تہنڈ کمپیوٹر پریج میموری کا تراہ چھ؟
 آپکے کمپیوٹر کی میموری کیتنی ہے؟
 7 یہ چھ آٹھ جی۔ بی۔
 یو آٹھ جی۔ بی ہے۔
 8 توہر کمہ کمپنی ہنڈ لیپ ٹاپ چھو۔
 آپکا لپ ٹاپ کس کمپنی کا ہے؟
 9 مینون لیپ ٹاپ چھ ڈیل کمپنی ہنڈ۔
 میرا لپ ٹاپ ڈیل کمپنی کا ہے۔
 10 تہنڈ یو۔ پی۔ ایس۔ اک بیک آپ
 آپکے یو پی ایس کا بیک آپ کیتنا
 کوتاہ چھ؟
 آپکے یو۔ پی۔ ایس کا بیک آپ کیتنا
 کوتاہ چھ؟
 11 یہ چھ عام طور ڈہن پندرہن منٹے
 یہ ائمومن دس۔ پندرہن مینٹ ہی چل
 پاتا ہے۔

- 22 تہندس دفترس مَنز چھا انٹرنیٹ سہولیتھ؟
ک्या आपके कार्यालय में इंटरनेट की सुविधा है?
- तुहंदिस दफतरस मंज छ इंटरनेटुच सहूलियथ?
کیا آپکے کار یا لیہ میں انٹرنیٹ کی سودھا ہے؟
- 23 آ جناب چھے -
آ جینا ب छे।
जी हाँ, है।
जी हाँ है।
- 24 مَن چھے سنہڑل ہندی ڈاير کٹر ٹچ وہب سائٹ و چھنر۔
مہ سائٹ ڈاير کٹر ٹچ وہب سائٹ و چھنر۔
मे छे सेंट्रल हंदी डायरेक्टरेटुच वेबसायट वुछिन्य।
مُجھے کیئر ی ہندی نڈیشالے کی وہب سائٹ دیکھنی ہے۔
- 25 توہو ہسکو ڈاير کٹر ٹچ وہب سائٹ
www.chd.mhrd.gov.in/
www.chdpublication.mhrd.gov.in
www.chd.mhrd.gov.in/
www.chd.mhrd.gov.in/
www.chdpublication.mhrd.gov.in
www.chdpublication.mhrd.gov.in
www.chdpublication.mhrd.gov.in
- پر لاگ ان کر تھ۔
آپ ہندی نڈیشالے کی وہب سائٹ پر لاگ ان کر سکتے ہیں۔

- 16 مَن چھ زترے ای-میل کر نی۔
मे छि ज़ त्रे ई-मेल करुन्य।
مُجھے دو تین ای-میل بھیجنے ہیں۔
- 17 ضرور (کرو)۔
ज़रूर (करिव)।
अवश्य।
- 18 تہند کمپوٹر ک پاس و اُر ٹکنا چھ؟
तुहिदि कमप्यूटरुक पास वॉर्ड क्या छु?
आपके कंप्यूटर का पासवर्ड क्या है?
- 19 و لو بہ کر ٹایپ۔
वॉलिव बु करु टाइप।
आपके کمپوٹر کا پاس و اُر ٹکنا کیا ہے؟
- 20 مَن چھ پنہ پن ڈاير یو پٹھ کیشن
मे छु पननि पेन ड़ाइवु प्यठ केंचन
दस्तावेज़न हुंद प्रंट कडुन। बु हेका
तुहंदि प्रंटर प्यठ प्रंट आवुट कडिथ?
- 21 توہو و چھو۔ پز نرس چھے مہل ختم
ग़ुव्हन वाजुन्य -
तुह्य वुछिव प्रंटरस छे मील खतुम गछुन वाजेन्य।
- मुझे अपने पेनड़ाइव से कुछ दस्तावेज़ों के प्रिंट लेने हैं। क्या मैं आपके प्रिंटर से प्रिंट आउट ले सकता हूँ?
मُجھے اپنے پین ڈاير یو سے کچھ دستاویزوں کے پرنٹ لینے ہیں۔ کیا میں آپکے پرنٹر سے پرنٹ آؤٹ لے سکتا/سکتی ہوں؟
आप देख लीजिए, प्रिंटर में इंक खतम होने वाली है।
آپ دیکھ لیجیے۔ پرنٹر میں انک ختم ہونے والی ہے۔

- ہولی، دیوالی، نوروز/نوریہ، عیدِ ملا، -
میلاد، بےساخی تہ رخصا بندن تہ
تہ مناوان۔
11 کشمیر مَنز کو سہ روایت چھے گونچ تہ
نرچ؟
کاشیر مَنز کھس روایت تہ
گھنچ تہ نچنچ؟
12 صوفیانہ مو، سیتی چھے کشمیر ہنز خاص
مو، سیتی تہ روف چھہ خاص نون۔
کشمیر ہند خاص ساز چھہ سنطور۔
سوفیانو موسیقی تہ کاشیر ہنچ
خاس موسیقی تہ روف تہ خاس نچن۔
کاشیر ہند خاس ساز تہ سنطور۔
13 کشمیر مَنز چھا لگہ پاتھر/ڈراما؟
کاشیر مَنز تہ لکھ پاتھر/ڈراما؟
14 بانڈ پاتھر چھہ کشمیر ہند سٹھاہ پزون
لگہ پاتھر۔

- ہولی، دیوالی، نوروز/نوریہ، عیدِ ملا،
بھیساکھی اور رکھشا بندن بھی منائے
جاتے ہیں۔
کاشمیر میں سنگیت اور نرتیہ کی کون سی پدھتی
ہے؟
سوفیانو موسیقی کشمیر کا विशेष
سنگیت ہے اور روف विशेष نرتیہ ہے۔
کاشمیر کا विशेष ساز سنطور ہے۔
صوفیانہ سنگیت کشمیر کا ویش سنگیت اور
روف ویش نرتیہ ہے۔ کشمیر کا ویش ساز
سنطور ہے۔
کاشمیر میں رنگ منچ کی کلا ہے؟
کیا کشمیر میں رنگ منچ کی کلا ہے؟
بانڈ پاتھر کشمیر کا प्राचीन लोक
رنگ ہے۔

- 7 کشمیر مَنز چھہ مختلف مذہبن ہندو لوکھ
روزان مگر ذات پات چھے نہ کیئہہ۔
کاشیر مَنز کھس روایت تہ
گھنچ تہ نچنچ؟
8 کاشیر لوکھ گس گس تہ ہار چھہ
مناوان؟
کاشیر لوکھ کس کس تہ ہار
تہ مناوان؟
9 کشمیر ہند خاص بڈی دوہ چھہ عید تہ
ہیر تہ۔ امہ علاو چھہ گورو پورب، محرم
تہ کرسمس تہ مناوان۔
کاشیر ہند خاص بڈی دوہ چھہ عید تہ
ہیر تہ۔ امہ علاو چھہ گورو پورب، محرم
تہ کرسمس تہ مناوان۔
10 ہولی، دیوالی، نوروز/نوریہ، عید
ملا، بھیساکھی تہ رکھشا بندن تہ چھہ
مناوان۔

- کاشمیر میں धार्मिक विविधता है, परंतु
जात-पात नहीं है।
कश्मीर में देवताओं का प्रभाव
जात-पात नहीं है।
कश्मीरी लोग कौन-कौन सा त्यौहार
मनाते हैं?
कश्मीरी लोग कौन-कौन सा त्यौहार
मनाते हैं?
कश्मीर के मुख्य त्यौहार ईद और शिवरात्रि
हैं। इसके अतिरिक्त गुरु पूर्ण, मोहरम और
क्रिसमस भी मनाया जाता है।
कश्मीर के मुख्य त्यौहार ईद और शिवरात्रि
हैं। इसके अतिरिक्त गुरु पूर्ण, मोहरम और
क्रिसमस भी मनाया जाता है।
कश्मीर में रंगमंच की कला है?
क्या कश्मीर में रंगमंच की कला है?
होली, दीवाली, नवरोज़/नवरेह, ईद
मिलाद, बैसाखी और रक्षा बंधन भी
मनाए जाते हैं।

شاکا ہاری و بجنون میں پنیر، دمالو، بکھنی، جلیا فتن منجڑ جی چامان،
کڑم کاساگ، کھٹے بیگن، مولی چٹنی، ہاخب، چوکھی واگان،
مکمل کٹری، لوکی اور گچھے پڑ مکھ ہیں۔
کنو گھل خاسا۔

- 18 - کاشمیری چھ زیاد تر تہہ کھو ان۔ کاشمیر کے لوگ ادھکتر چاول کھاتے ہیں۔
کاشمیر کے لوگ ادھکتر چاول کھاتے ہیں۔
19 - کاشمیری چھ زیاد تر کھو پھیرن لاگان تہہ کانگر۔
سردیوں میں لوگ فیرن اور کانگری کا
استعمال کرتے ہیں۔
20 - کاشمیری چھ زیاد تر کھو وہ (موغلوں)۔
کاشمیر میں لوگ ادھکتر کھو اچاے اور نمکین
چاے پیتے ہیں۔

- بھانڈپا تھر کشمیر کا پڑا چین لوک رنگ
پروں لکھ پوٹھر۔
15 - کاشمیر ہنڈر خاص زیا فتن کھو چھ؟
کاشمیر کے خاص و بجن کون سے ہیں؟
16 - کاشمیر ہنڈر لو کھ چھ زیاد تر ماز کھنہ
واگر۔ ماز چھ خاص زیا فتن چھ رستہ،
گوشتاب، روغن جوش، تیکھن، تیکھ
ماز۔ یمن زیا فتن چھ واژ وان تہہ
ونان۔ امہ علاو چھ گاڑ تہہ کھو ان۔
کاشمیر میں ادھکتر ماسا ہاری و بجن بنتے
ہیں۔ جن میں رستہ، گوشتاب، روغن
جوش، بکھنی، تیکھ ماز پڑ مکھ ہیں۔ ان
و بجنوں کو واژ وان بھی کہتے ہیں۔ اس کے
علاوہ مچھلی بھی کھاتے ہیں۔
17 - وشوگر زیا فتن مژ چھ ژامن، دمولو،
بکھنی، ہاکھ، ژوکر وانگن، مچھ چٹنی
ندر، اکہ تہہ کنہ گچھ خاص۔

ہیس / دویم حصہ

عام استماری لفظ راش
آام ازماسمالوچ لافراش

باگ دو / دو - باگ

وفاواارفا شباواولی
وو ہارک شباواولی

- 21 کشر منر چھ صوفین سنتن ہندری واریاہ استھان۔ یوت زن ہندرتہ مسلمان دوشونے فرقن ہندری لوکھ عقپتہ سان گڑھان چھ۔
- کشمیر میں صوفی سنتوں کے کہی استھان کاشیری منجڑ لٹ سوفین سنتن ہندری واریاہ استھان۔ یوت زن ہندرتہ مسلمان دوشونے فرقن ہندری لوکھ عقپتہ سان گڑھان چھ۔
- کشمیر میں صوفی سنتوں کے کہی استھان کاشیری منجڑ لٹ سوفین سنتن ہندری واریاہ استھان۔ یوت زن ہندرتہ مسلمان دوشونے فرقن ہندری لوکھ عقپتہ سان گڑھان چھ۔
- کشمیر میں صوفی سنتوں کے کہی استھان کاشیری منجڑ لٹ سوفین سنتن ہندری واریاہ استھان۔ یوت زن ہندرتہ مسلمان دوشونے فرقن ہندری لوکھ عقپتہ سان گڑھان چھ۔
- 22 کشر متعلق زانکاری دینہ خاطر شکر یا۔
- کشمیر کے بارے میں جانکاری دینے کے لئے دھنہواد۔
- کشمیر کے بارے میں جانکاری دینے کے لئے دھنہواد۔

☆☆☆

کٹھل	کटहल	कटहल
مثل	तुल	शहतूत
کیلہ	केलु	केला
خر بوج	खरबुज	खरबूजा
ثریر	चेर	खुमानी
گلاسہ	गिलासु	चैरी
جامن	जामुन	जामुन
پینڈ ویینڈ	हेदवेदु	तरबूजा
دان	दॉन	अनार
ٹنگ	टंग	नाशपाती
نوم	नयोम	नींबू
بیر	बेर	बेर
پپیتا	पपीता	पपीता
موسمی	मौसमी	मौसमी
لچی	लीची	लीची
شہر پفا	शरीफा	शरीफा
سگترا	संगतरु	संतरा

کٹھل	(شاه) تو ت
کیلا	
خر بوجا	
خُمّانی	
چیری	
جامن	
تر بوجا	
انار	
ناشپاتی	
نیمبؤ	
بیر	
پپیتا	
موسمی	
لچی	
شہر پفا	
سنترا	

ناوِتی नावत्य

(i). میون ہینڈرِکِ ناو मेवन हुंद्य नाव

کاشمر	कॉशुर	हिंदी	پہندی
دچھ	दछ	अंगूर	انگور
انجیر	अंजीर	अंजीर	انجیر
اناناس	अनन्नास	अनानास	اناناس
اوملتہ	ओम्लु	आँवला	آنولا
امروڈ	अमरूद	अमरूद	امروڈ
امب	अम्ब	आम	آم
ژوٹھ	चूठ	सेब	سیب
ژنن	चुनुन	आडू	آڑو
آر	आँर	आलू बुखारा	آلو بخارا
گنہ	गनु	गन्ना	گنا

سَنّجائِی संज्ञायें संज्ञायें संज्ञायें

फलों के नाम پھلوں کے نام

سبزین ہند کی ناو
سبزیوں کے نام

सब्जियों के नाम
सब्जियों के नाम

کاشر	کاشور	ہندی	پنڈی
ادرکھ	ادرکھ	ادرک	اورک
اولو	اولو	آلو	آلو
کرلیہ	کرلی	کرلا	کرلیا
لار	لار	خیرا	کھیرا
پارم آل	پارم امل/گول	پٹا	پیٹھا
	امل		
گاجر	گاجر	گاجر	گاجر
روانگن/ٹماٹر	روانگن/ٹماٹر	ٹماٹر	ٹماٹر
تورے	تورے	تورے	توری
چکنڈر	چکنڈر	چکنڈر	چکنڈر
ہڈر	ہڈر	مشروم	مشروم
دانول	دانول	دھنیا	دھنیا
پدینہ	پدینہ	پدینا	پدینا

پوشن ہند کی ناو
پوشن ہند کی ناو

فولوں کے نام
پھولوں کے نام

کاشر	کاشور	ہندی	پنڈی
پپوش	پمپوش	کمل	کمل
گل موہر	گولمبھر	گولموہر	گل موہر
گلاب	گولاب	گولاب	گلاب
گلہ داؤد	گولداوڈ	گولداوڈی	گلہ داؤدی
چمیلی	چمیلی	چمیلی	چمیلی
چمپا	چمپا	چمپا	چمپا
یشیر زول	یشیر زول	یشیر زول	یشیر زول
جافر	جافر	جندر	جندر
گلہ آفتاب	گول آفتاب	سورج موکھی	سورج مکھی

خوشک میون ہندری ناو खशिक मेवन हुंद्य नाव

کاشر	کاشور	ہندی	پنڈی
ڈون	ڈون	اخروت	اخروت
کاجو	کاجو	کاجو	کاجو
کشمش	کشمیش	کشمیش	کشمش
مونگ پھلی	مڻگ فلی	مڻگ فلی	مونگ فلی
کھڑر	خڑور	خڑور	کھڑور
نارجل	نارجل	ناریل	ناریل
پستہ	پستہ	پستہ	پستہ
بادام	بادام	بادام	بادام
منکھ	منکھ	منکھ	منکھ

مےووں کے نام میوں کے نام

پالکھ	پالکھ	پالکھ	پالک
اربی	اربی	اربی	اربی
گنڈ	گنڈ	پیاڑ	پیاڑ
کاشر آل	کاشیر/جڑاٹ امل	لؤکی	لؤکی
پھول گوبی	فولگوبی	فولگوبی	پھول گوبی
بند گوبی	بندگوبی	بندگوبی	بند گوبی
وانگن	وانگن	بئنگن	پینگن
بندھی	بندی	بندی	بھنڈی
مٹر	مٹر	مٹر	مٹر
موج	موج	مولی	مولی
رہن	رہن	لہسوں	لہسوں
گوج	گوج	شلگم	شلغم
نول مرچ وانگن	نیول مرچوانگن	ہری میرچ	ہری مرچ
ہاکھ	ہاکھ	ساگ	ساگ
موج	موج	گاٹگوبی	گاٹھ گوبی
ندر	ندر	کمل ککڑی	کمل ککڑی
لیسہ	لیسہ	چولائی	چولائی
نور	نور	کولفا	کولفا

بیلن	बेलन	बेलन	بیلن
چکله	चकलु	चकला	چکلا
تشفہ نَار	तशु नॉर	तशतरी	تشتری
بانہ	बानु	बर्तन	برتن
تیج	लेयज	हांडी	ہانڈی
یوہگن	बोहगुन	पतीला	پتیلا
کرژھ	क्रछ	कड़छी	کرچھی
بالٹین	बाल्टीन	बाल्टी	بالٹی
ڈوٹنگہ/ٹوئر	टूर/डूंग	डोंगा	ڈونگا
ڈکنہ	डकनु	ढक्कन	ڈکن
تاؤ	ताँव	तवा	توا
تھال	थाल	थाली	تھالی
بوتل	बोतल	बोतल	بوتل
پیالہ	प्यालु	प्याला/कप	پیالی/کپ
نَار	नॉर	लोटा	لوٹا
کٹور	कटोरु	कटोरी	کٹوری
گندک ڈبلی	गंदकडँब्य	दियासलाई	دیہ سلائی
کاجوٹھ	काजवठ	बट्टा	بٹٹا

5. چوگک سامان चोकुक सामान

रसोईघर की चीजें रसोई गھر की चीजیں

کاشٹر	कॉशुर	हिंदी	پنڈی
دان	दान	चूल्हा	چولا
دم چولہ	दम चूल	अँगीठी	انگٹھی
زُن	जयुन	ईधन की लकड़ी	ایٹھن کی لکڑی
نار	नार	आग	آگ
کڑاے	क्राय	कड़ाही	کرڑاہی
ٹرنی	चुनय्	कोयला	کویلا
گلاسہ	गिलासु	गिलास	گیلاس
نوٹ	नोट	घड़ा	گھڑا
گرٹہ	ग्रेट	चक्की	چکی
شراپوچ	श्रापुच	चाकू	چاکو
چمچ	चमचु	चम्मच	چمچ
پرین	परयुन	छल्नी/छलनी	چھلنی
چمٹہ	चुमट	चिमटा	چمٹا

مرثہ وانگن	मरचुवागुन	मिर्च	مرچ
کنکھ	कँन्ख	गेहूँ	گیہوؤں
گور	गोर	गुड़	گڈ
نوٹ	नोट	घड़ा	گھڑا
چمٹو	चेटिनय्	चटनी	چٹنی
چنہ	चनु	चना	چنا
تومل	तोमुल	चावल	چاول
مدریر	मँदरेर	चीनी	چینی
چاے	चाय	चाय	چاے
زبر	ज़युर	ज़ीरा	زیرا
جلیبی	जलेबी	जलेबी	جلیبی
وشکہ	विशक	जौ	جو
سبزی	सब्ज़ी	सब्ज़ी	سبزی
ملاے	मलॉय	मलाई	ملایی
تیل	तेल	तेल	تیل
ہوکھ سُن	हौख सुय्न्	सूखी सब्ज़ी	سوکھی سبزی
تمبہ	तम्बुर	इमली	املی
دلایا	दलिया	दलिया	دلایا

ووکھل	वोखुल	ओखली	اوکھلی
اتھ تہ	अथतुच	रसोई का कपड़ा	رسوئی کا کپڑا
پیر	पीर	पटरा	پٹرا
گڈ	गडु	लोटा	لوٹا
تھال	थाल	थाल/थाली	تھال/تھالی
لہوٹھل	लँछुल	झाड़ू	جھاڑو

6. کھن چنگ سامانہ खन् चन्क सामान

खाने-पीने की चीज़ें کھانے پینے کی چیزیں

کاشور	कॉशुर	हिंदी	ہندی
آنچار	आंचार	अचार	اچار
ٹھول	ठूल	अंडा	انڈا
گلاب جامن	गुलाब जामुन	गुलाबजामुन	گلاب جامن
ناشتہ	नाशतु	नाशता	ناشتا
کھچور	खय्चर	खिचड़ी	کھچوری
کھر	खिर	खीर	کھر

لَسْر	लस्सय	लस्सी	لَسْر
ہلو	हलव	हलवा	ہلوا
پوئی/آب	पोन्य/पानी/आब	पानी	پانی
پاپڑ	पापड	पापड़	پاپڑ
پولاو	पव्लाव	पुलाव	پُلاو
پور	पूर	पूड़ी	پوڑی
شین	शीन	बर्फ	برف
برنی	बर्फी	बर्फी	برنی
بیسن	बेसन	बेसन	بیسن
لہدر	ल्येदुर	हल्दी	ہلدی
بتہ	बतु	भात (पका हुआ चावल)	بھات
میڑتیل	मेचितील	केरोसीन	مِی کا تیل
مسالہ	मसालु	मसाला	مسالا
مرچ	मरच	काली मिर्च	کالی مرچ
ماچھ	माछ	शहद	شہد
گروس	मुरुस	मट्ठा	مٹھا
ماہ دال	माह दाल	उड़द	اُرد
ماز/نینه	माज़/नेनि	माँस	مائس

زامت دود	जामुत दव्द	दही	دہی
دال	दाल	दाल	دال
دود	द्वद/दव्द	दूध	دُودھ
تھنڑ	थंन्य	मक्खन	مکھن
پکور	पकोरि	पकौड़े	پکوڑے
ژامن	चामन	पनीर	پنیر
پروٹھ	परोठु	पराँठा	پرانٹھا
ڈبل ژوٹ	डबल चोट	डबलरोटी	ڈبل روٹی
بادرک بیانہ	बाँदियानु	सौंफ	سوہنھ
رس گلہ	रसगुलु	रसगुल्ला	رس گُلّا
رایتا	रायता	रायता	رایتا
لوڑ	लोड	लड्डू	لڑو
رونگ	रंवा	लौंग	لونگ
شربتھ	शरबथ	शरबत	شربت
ہاکھ	हाख	साग	ساگ
سبو بؤدانہ	साबदानु	साबूदाना	سابو دانا
سیرکہ	सिरकृ	सिरका	سیرکا
سو جی	सूज्य	सूजी	سو جی

کاپی	کاपी	कापी
کمبل	کंबल	कंबल
نلکھ	نल	नल
قلم	कलम	कलम
قلم دان	कलमदान	कलमदान
کھیل	कयुल	कील
پھوک	फयोक	कंधा
کاکڑ	काकड़	कागड़
لکڑ	लकुर	लकड़ी
کاٹھ	काँठ	काठी
کھوٹڑ	खूंटय	खूँटी
گرسی	कुर्सी	कुर्सी
کنچی	कंची	कैंची
کمر	कमरु	कमरा
چارپاے	चारपाय	खाट/चारपाई
تماشہ	तमाशु	खिलौना
گبھ	गबु	ऊनी गद्दा
گاڑی	गाँड्य	गाड़ी

کاپی	कपी
کمبل	कमबल
نل	नल
قلم	कलम
قلم دان	कलमदान
کھیل	कयुल
کندھا	कंधा
کاغذ	कागड़
لکڑی	लकड़ी
کاٹھی	काठी
کھوٹڑی	खूँटी
گرسی	कुर्सी
کنچی	कैंची
کمر	कमरा
چارپائی/کھاٹ	खाट/चारपाई
کھلونا	खिलौना
اُونی گددا	ऊनी गद्दा
گاڑی	गाड़ी

موربہ	म्वरबु	मुरब्बा	مُرَبَا
مونگ	मूंग	मूंग	مُونْگ
مادِ	माँदु	मैदा	میدا
رس	रस	रस	رَس

7. دوہ دِشکھِ استعما لگ سامانہ 7. दैनिक प्रयोग की वस्तुएँ दोह दिशकि इसतिमालुक दिनेक प्रयोग की वस्तुएँ सामानु

काशुर	काँशुर	हिंदी	पिन्दी
चिठय	चिठय	चिट्ठी/अंतरदेशीय	चिठ्ठी/अंतरदेशीय
		पत्र	पत्र
अलमॉर्य	المأرى	अलमारी	الماری
ल्यतुर	लेत्र	आरी	आरी
आरामकुर्सी	आराम कुर्सी	आरामकुर्सी	आराम कुर्सी
बिस्तुर	बिस्तर	बिस्तर	बिस्तर
अवज़ार	اوزار	औज़ार	اوزار

سٺرٺڊ	سٺٺرٺڊ	دري	دري
دوا	دواھ	دواڙي	دواڙي
پن	پن	دھاگا	دھاگا
پنڪھ	پنڪھ	پنڪھا	پنڪھا
پلنگ	پلنگ	پلنگ	پلنگ
پلاس	پلاس	پلاس	پلاس
فپتہ	فپتہ	فپتا	فپتا
پوش	پوش	فول	پھول
پھول دان	فولدان	فولدان	پھول دان
باغ	باغ	بگيچا	بغچہ
بٺن	بٺن	بٺن	بٺن
سوٺھ	سوٺھ	بٺتي	بٺر
وُز	وُز	برامدا	برامدا
بستہ	بستہ	بستا	بستا
باجہ	باجہ	باجا	باجا
وتھ	وتھ	راستا	راستہ
بجلي	بجلي	بيجلی	بجلي
بندی	بندی	بيندی	بندی

گوٺڊ	گوٺڊ	گوٺڊ	گوٺڊ
گر	گر	غڙي	گھري
گر	گر	گھر	گھر
نوٺ	نوٺ	غڙا	گھرا
وگو/پنچ	وگو/پنچ	چٽاڙي	چٽاڙي
ٺاڻج	ٺاڻج	گول چٽاڙي	گول چٽاڙي
کنز	کنز	چاڻبي	چاڻبي
ٺادر	ٺادر	چادر	چادر
لور	لور	چھري	چھري
چھري	چھري	چھاتا	چھاتا
تالو	تالو	چھت	چھت
ٺھيلہ	ٺھيلہ	تھيلا	تھيلا
دائر	دائر	کھڙڪي	کھڙڪي
دُکان	دُکان	دُکان	دُکان
ٺگھ	ٺگھ	ٺڪٺ	ٺڪٺ
ٺبہ	ٺبہ	ٺببا	ٺببا
دروازہ	دروازہ	دروازا	دروازا
کُلف	کُلف	تالا	تالا

8. کام کار کامکار

کامشور	کامشور	ہندی	پنڈی
افسر	افسار	ادھیکاری	ادھکاری
پریزڈنٹ	پریزڈنٹ	ادھیکش	ادھکش
ماشٹر	ماشٹر	ادھیپاک	ادھیپک
اکیٹر	اکٹر	ادھینتا	ادھینتا
اکیٹر باے	اکٹر باے	ادھینتری	ادھینتری
انجنیر	انجنیر	انجنیر	انجنیر
ملازم	ملازم	کرمچاری	کرمچاری
فنکار	فنکار	کلاکار	کلاکار
شاعرہ	شاعیرا	کویتری	کویتری
شاعر	شاعر	کوی	کوی
کاریگر	کاریگر	کاریگر	کاریگر
وونی	وونی	پنساری	پنساری
گروہ	گروہ	کسان	کسان

وہصاے وہصاے

بیمہ	بیمہ	بیمہ	بیمہ
مٹنگ	مٹنگ	مٹنگ	مٹنگ
مکانہ	مکانہ	مکانہ	مکانہ
بنڈار/سسر	بنڈار/سسر	بنڈار	بنڈار
فرش	فرش	فرش	فرش
دوات	دوات	دوات	دوات
رز	رز	رز	رز
راتھ	راتھ	راتھ	راتھ
ربر	ربر	ربر	ربر
لور	لور	لور	لور
لپھ/رزائے	لپھ/رزائے	لپھ	لپھ
سیف	سیف	سیف	سیف
اخبار	اخبار	اخبار	اخبار
ہائل	ہائل	ہائل	ہائل
الہ بانی	الہ بانی	الہ بانی	الہ بانی
دڑوت	دڑوت	دڑوت	دڑوت

صحافی	सहाफी	पत्रकार	پترکار
پبلشر	पबलिशर	प्रकाशक	پزکاشک
پھیر وول	फेरिवोल	फेरीवाला	پھیری والا
واڑ	वाज़	रसोइया	رسویا
منسٹر	मिनिस्टर	मंत्री	منتری
مؤزور	मोज़ूर	मज़दूर	مزدور
مائلکھ	मॉलिख	मालिक	مالک
باغوان	बागवान	माली	مالی
پرنٹر	प्रन्टर	मुद्रक	مدرک
واٹل	वातुल	मोची	موچی
لکھاری	लिखॉर्य	लेखक	لیکھک
خار	खार	लोहार	لوہار
وکیل	वकील	वकील	وکیل
لڑکھ	लँडक	विद्यार्थी	ودھیارھی
ساینسدان	सयनसदान	वैज्ञानिक	ویگھبانک
حکیم	हकीम	वैद्य	وید
کار باری	कारुबॉर्य	व्यापारी	وہا پاری
سگتراس	संगतराश	शिल्पकार	شیلپ کار

گلی	कुली	कुली	گلی
گبون وول	गेवन वोल	गायक	گایک
گبون واجبن	गेवनवाजयन	गायिका	گایتری
خرپدار	खरिदार	ग्राहक	گراہکھ
چپڑا س	चपरॉस्य	चपरासी	چپراسی
ڈز ایور	ड़ेवर	चालक	چالک
پینٹر	पेंटर	चित्रकार	چترکار
چوکپدار	चौकीदार	चौकीदार	چوکپدار
ڈاکہ وول	डॉकवोल	डाकिया	ڈاکیا
ہوٹ	सुच	दर्जी	درزی
دکاندار	दुकानदार	दुकानदार	دکاندار
زربانہ زان وول	जु ज़बानु	दुभाषिया	دُبھاشیا
	ज्ञाननवोल		
دوب	दोब	धोबी	دھوبی
ڈایرکٹر	डरेकटर	निदेशक	نِدیشک
نوکر	नौकर	नौकर	نوکر
نوکرانی	नौकरॉन्य	नौकरानी	نوکرانی
کریانہ وول	किरयानु वोल	पंसारी	پنساری

رشته دار / اُشہ ناو ریشاتدار / آؤشناو

کاشتر	کاشور	ہندی	پنڈی
مَاج	مَاج	مَاج	ماں
ماس	ماس	موسی	موسی
پیتڑ	پتور	چاچا	چاچا
پچڑ	پچم	چاچی	چاچی
نچڑ	نچو	بےٹا	بیٹا
کور	کور	بےٹی	بیٹی
زٹھ دُرے	جڑوٹ دُور	جےٹ	جیٹھ
زٹھ ہہر	جڑوٹ ہہر	بڈا سالہا	بڑا سالہا
زٹھ درکا کڑ	جڑوٹ درکا کونڈ	جےٹانی	جیٹھانی
بڑوٹ پیتڑ	بڈ پتور	تارو	تاو
بڈوٹ پچڑ	بڈ پچم	تارے	تاری
زٹھ سال	جڑوٹ سال	بڈی سالہی	بڑی سالہی
زامتر	جامتور	داماد	داماد

کنڈکٹر	کانڈکٹر	پارچالاک	پارچالاک
ایڈٹر	ایڈیٹر	سَپاداک	سَپاداک
سیکٹری	سِکریٹری	سَچِیو	سَچِیو
پلسہ وول	پولس وول	سِپاہی	سِپاہی
ناؤد	ناؤدی	نارے	ناری
ہلووے	ہلووی	ہلواڈ	ہلوای

باپتھر	बापँथुर	भतीजा
بینزہ	बेन्ज़	भतीजी
لوگٹ پوے	ल्वकुट बोय	छोटा भाई
باپتھر	बापँथुर	भांजा
باوڑ	बावज़	भांजी
مام	माम	मामा
مامز	मामन्य	मामी
ہسہر	हुयुहर	ससुर
یار	यार	मित्र
ہش	हश	सास
ہہر	हँहर	साला
سال	साल	साली

بھتیجا
بھتیجی
چھوٹا بھائی
بھانجا
بھانجی
ماما
مامی
سُسُر
متر
ساس
سال
سالی

بوڑ پوے	बोड बोय	बड़ा भाई	بڑا بھائی
لوگٹ بینہ	ल्वकुट बेनि	दीदी	دیدی
لوگٹ درے	ल्वकुट द्रुय	देवर	دیور
لوگٹ دڑ کا کڑ	ल्वकुट द्रुकाकन्य	देवरानी	دیورانی
زام	ज़ाम	ननद	نند
زآمے	ज़ॉमयु	ननदोई	ننددوئی
زُر	जुर	नाती	ناتی
زُر	जुर	नातिन	ناتن
نچوڑ سُنڈ نچوڑ	नेचिव सुंद नेचुव	पौत्र	پوتر
نچوڑ سُنڈ کور	नेचिव सुंज़ कूर	पौत्री	پوتری
رون/خاوند	रून/खावंद	पति	پتی
کولے	क्वलय	पत्नी	پتی
مول	मोल	पिता	پتا
پو پھو	प्वफुव	फूफा	پھو پھا
پو پھ	प्वफ	फूफी	پھو پھی
نانی	नान्य	दादी/नानी	دادی/نانی
لوگٹ بینہ	ल्वकुट बेनि	छोटी बहन	چھوٹی بہن
بڈی ب	बुडयब	दादा/नाना	دادا/نانا

چھپرکھ	छिरकठ	मेमना	मिमना
शल	शल	लुमड़ी	लुमड़ी
ژھاؤل	छावल	बकरा	बकरा
ژھاوچ	छावज	बकरी	बकरी
سہم	सुह	बाघ	बाघ
دوژھ	वोछ	बछड़ा	बछड़ा
وژھر	वछुर	बछड़ी	बछड़ी
پوژنژ	पौज	बंदर	बंदर
کھ	कठ	भेड़िया	भेड़िया
بزور	बोर	बिल्ली	बिला
ہاپت	हापुत	भालू/रीछ	बहाؤ/رتج
ماش	माँश	भैंस	बھینس
گگر	गगुर	चूहा	چوہا
سہم	सुह	शेर	سنگھ/شیر
سور	सोर	सूअर	सुर
शल	शल	गीदड़	گپڈڑھ
ہوس	हौस	हाथी	ہاتھی
ہانگل	हांगुल	हिरण/मृग	ہرن/مرگ

10. جانورن ہند کی ناو جانवरन हुंघ नाव

पशुओं के नाम पशुओं के नाम

کاشتر	कौशुर	हिंदी	پندی
وونٹ	वूट	ऊंट	اونٹ
کنگارو	कंगारू	कंगारू	کنگارو
ہون	हून	कुत्ता	کُتا
خرغوش	खरगोश	खरगोश	خرغوش
خر	खर	गधा	گدھا
گاؤ	गाव	गाय	گائے
داند	दांद	बैल	بیل
گر	गुर	घोड़ा	گھوڑا
گر	गुर	घोड़ी	گھوڑی
ہاپت	हापुत	चीता	چیتا
یاک	याक	याक	یاک
ہونہ نیچہ	होनि बचु	पिल्ला	پلا
ہانگل	हांगुल	बारहसिंगा	بارہ سنگھا

کوگر	کوکور	مورگی	مُرغی
گگل	کوکیل	کویل	کویل
راتہ کڑل	راتکڑل	چمگادڑ	چمگادڑ

12. کیمین کرلن ہندی ناو کیمین کرلن ہندی ناو

کیڈے-مکوڈوں کے نام کیڈے-مکوڈوں کے نام

کاشر	کاشور	ہندی	ہندی
ژر	چر	خٹملا	خٹملا
کنکھجور	کنکھجور	کنکھجورا	کنکھجور
بمسین	بومسین	کچوآ	کچوآ
زوو	زوا	جوں	جوں
مچھ	مچھ	مکھی	مکھی
تتلی	تتلی	تتلی	تتلی
تکڑ	تکڑ	تتیا	تتیا
بچ	بچ	بچھو	بچھو
مگر مچھ	مگر مچھ	مگر مچھ	مگر مچھ

11. جاناورن ہندی ناو جاناورن ہندی ناو

پکشیوں کے نام پکشیوں کے نام

کاشر	کاشور	ہندی	ہندی
تہتر	تہتر	تہتر	تہتر
کوٹر	کوٹر	کبوتر	کبوتر
ژر	چر	چڑھیا	چڑھیا
مور	مور	مور	مور
ہار	ہار	ہار	ہار
راتہ موغل	راتہ موغل	راتہ موغل	راتہ موغل
طوطہ	طوطہ	طوطا	طوطا
انز	انز	انز	انز
گانشھ	گانشھ	گانشھ	گانشھ
بلبل	بلبل	بلبل	بلبل
گرود	گرود	گرود	گرود
کاو	کاو	کاو	کاو
کوگر	کوگر	کوگر	کوگر

پھینکی	فےک	کंधا	کندھا
کن	کن	کان	کان
کس	کس	کانیٹھکا	کانشٹھکا
کھونچہ وٹھ	خونوٹھ	کوہنی	کوئی
ہوٹ	ہوٹ	گلا	گلا
گردن	گردن	گردن	گردن
بٹھرب	بٹھری لوب	گال	گال
کوٹھ	کوٹھ	घटना	گھٹنا
گوڈ	گود	टखना	ٹکھنا
ٹھوگ	ٹھوگ	चोटी	چوٹی
ہونگر	ہونگر	दुइड़ी	ڈھڑی
سینچ	سینچ	छाती	چھاتی
زب	زب	जीभ	جیب
گوٹھ	گوٹھ	मूँछ	موچھ
کلہ	کلہ	सर	سر
تھر	تھر	पीठ	پیٹھ
دائر	دائر	दाढ़ी	داڈھی
دند	دند	दाँत	دانت

یومبر	بوبر	भँवरा	بھنورا
زُر	زلور	मकड़ी	مکڑی
ریشم کوم	ریشم کوم	रेशम का कीड़ा	ریشم کا کیڑا
موہ	موہ	मच्छर	مچھر
سر پھ	سرف	साँप	سائپ

13. جسم کے اناگ جس مومکھ اناگ

शरीर के अवयव شریر کے اویو

کاشر	کاشور	हिंदी	ہندی
اچھ	اچھ	आँख	آنکھ
وٹھ	وٹھ	होंठ	ہونٹ
نوٹھ	نوٹھ	अँगूठा	انگھوٹا
اونچ	اونچ	उँगली	انگلی
مس	مس	बाल	بال
کمر	کمر	कमर	کمر

14. پلّون ہندک ناو پلवन ہند ناو

کاشٹر	کاشور	ہندی	ہندی
ڈور	ڈور	ناڈا	ناڈا
کچھ	کچھ	جاؤغیا	چائگیا
قمیض	کمیج	کمیج	قمیض
گرتہ	کورت	کورتا	گرتا
کوٹ	کوٹ	کوٹ	کوٹ
بنیان	بنیان	بنیان	بنیان
جمپر	جمپر	چولی	چولی
ٹوپ	ٹوپ	ٹوپ	ٹوپ
پھراکھ	فیراخ	فراک	فراق
تولیا	تولیا	تولیا	تولیا
ڈپٹہ	دپٹ	دپٹا	ڈپٹا
دوتی	دوتی	دوتی	دھوتی
پاجامہ	پجاما	پاجاما	پاجاما

نم	نم	ناخون	ناخن
نس	نس	ناک	ناک
ہوڑ	ہوچ	کلائی	کلای
ڈیکہ	ڈیک	ماٹھا	ماتھا
ٹور	ٹور	پلک	پلک
نر	نر	باجو	باجو
یڈ	یڈ	پیت	پیٹ
آس	آس	مٹھ	مٹھ
زنگ	جنگ	جاغھ	جانگھ
کھور	کھور	پیر	پیر
کھور	کھور	اڈی	اڈی

15. وس/زبور वस/ज़वर

کاشتر	कॉशुर	हिंदी	ہندی
وَأَج	वाँज	अँगूठी	انگوٹھی
کور	कोर	कड़ा	کڑا
بنگر	बंगरि	चूड़ियाँ	چوڑیاں
جھک	जुमक	झुमका	جھمکا
بندی	बिंदी	बिंदी	بندی
کنہ وَاَج	कनुवाँज	नथ	نتھ
پایل	पायल	पायल	پایل
رونک	रवा	लौंग	لونگ
کترھ کر	कछुकरु	कंगन	کنگن
منگل سووتر	मंगलसूत्र	मंगलसूत्र	منگل سووتر
مال	माल	माला	مالا
چین/رز	चेन/रज़	चेन	چین
ہار	हार	हार	ہار

आभूषण آبھوشن

بہٹ	बेल्ट	पेटी	پیٹی
پتلون	पतलून	पैंट	پینٹ
دستار	दसतार	पगड़ी	پگڈی
موز	मोज़	मोज़ा	موزا
پُر مال	रुमाल	रुमाल	رُمال
لنگوٹ	लंगोट	लंगोट	لنگوٹ
شلوار	शिलवार	सलवार	سلوار
دوڑی	दुत्य	साड़ी	ساڑی
پیٹی کوٹ	पेटीकोट	पेटीकोट	پیٹی کوٹ
کھیش	खेश	ओढ़नी	اوڑھنی
پھرن	फेरन	फिरन	پھیرن
گلوبند	गुलोबंद	मफलर	مفلر
واسکٹ	वास्कट	बास्कट	واسکٹ

پارو	پارو	پارا
سرتل	سرتل	پیتل
پگھراج	پوخراراج	پوخراراج
فروز	فیرورج	فیرورج
مونگا	مونا	مونا/مونا
موختہ	موختہ	موتی
لال	لال	لال
شیشتر	شیشتر	لوہا
ناگ	ناگ	سیسا
سون	سون	سونا
ہیرا	ہیرا	ہیرا

رتن جو اہرتہ کھنچ

رتن-جواہر تہ خنچ

رتن، ڈاتوئیں اور خنچ

رتن - ڈھاتوئیں اور کھنچ

کاشتر	کاشور	ہندی	ہندی
مس	مس	اٹلموونیم	اٹلموونیم
شیشتر	شیشتر	اسپات	اسپات
شیشہ	شیشہ	کاش	کاش
لوے	لوے	کاشا	کاشا
ژنہ	ژنہ	کویلا/کچا	کویلا/کچا
گنڈک	گنڈک	گنڈک	گنڈک
روپھ/چانڈر	روپھ	چانڈی	چانڈی
کلاے	کلاے	ٹن	ٹن
ترام	ترام	تاوبا	تاوبا
نکل	نکل	نکل	نکل
نیلیم	نیلیم	نیلیم	نیلیم
پنا	پنا	پنا	پنا

18. ہفتکے دوہ ہفتکے دوہ

سپتاہ کے دینوں کے نام سپتاہ کے دینوں کے نام

کاشتر	کاشور	ہندی	ہندی
آتھوار	آٹھوار	رہوار	رووار
تھڈر وار	تھڈر وار	سوموار	سوموار
بوموار	بوموار	منگلوار	منگل وار
بودھوار	بھدوار	بھوار	بھوار
برسوار	برسوار	گوروار	گوروار
شکر وار/جمہ	شکر وار/جمہ	شکر وار	شکر وار
بٹے وار	بٹے وار	شانوار	شانوار

17. موسم موسم

رتوں رتوں

کاشتر	کاشور	ہندی	ہندی
ونڈ	وند	جاڈا/شیت	جاڈا
سونٹھ	سونٹھ	وسنت	وسنت
وہراتھ	وہراتھ	ورشا/برسات	ورشا/برسات
ریتھ کول	ریتھ کول	گرمی/گریشم	گرمی/گریشم
ہرد	ہرد	شرد	شرد

انگریزی رتبن ہندی ناو 20.
انگریزی رتبن ہندی ناو
انگریزی رتبن ہندی ناو

انگریزی رتبن ہندی ناو
انگریزی رتبن ہندی ناو
انگریزی رتبن ہندی ناو

انگریزی	ہندی	انگریزی	ہندی
کاشر	کاشور	کاشور	کاشور
جنوری	جنوری	جنوری	جنوری
فروری	فروری	فروری	فروری
مارچ	مارچ	مارچ	مارچ
اپریل	اپریل	اپریل	اپریل
مئی	مئی	مئی	مئی
جون	جون	جون	جون
جولائی	جولائی/جولای	جولائی	جولائی
اگست	اگست	اگست	اگست
ستمبر	ستمبر	ستمبر	ستمبر
اکتوبر	اکتوبر	اکتوبر	اکتوبر
نومبر	نومبر	نومبر	نومبر
دسمبر	دسمبر	دسمبر	دسمبر

کاشمیری رتبن ہندی ناو 19.
کاشمیری رتبن ہندی ناو
کاشمیری رتبن ہندی ناو

کاشمیری رتبن ہندی ناو
کاشمیری رتبن ہندی ناو
کاشمیری رتبن ہندی ناو

کاشمیری	ہندی	کاشمیری	ہندی
کاشر	کاشور	کاشور	کاشور
وہیک	وہیک	وہیک	وہیک
زیٹھ	جیٹھ	جیٹھ	جیٹھ
ہار	ہار	ہار	ہار
شراؤن	شراؤن	شراؤن	شراؤن
بادر پتھ	بادر پتھ	بادر پتھ	بادر پتھ
اشد	اشد	اشد	اشد
کارتک	کارتک	کارتک	کارتک
منجھور	منجھور	منجھور	منجھور
پوہ	پوہ	پوہ	پوہ
ماگ	ماگ	ماگ	ماگ
پھاگن	پھاگن	پھاگن	پھاگن
ژتھ	ژتھ	ژتھ	ژتھ

اندازہ	اننداج	انومان	انومان
گبراہٹ	گبرارہٹ	غبرارہٹ	گبراہٹ
اتر/سینٹ	سٹ/ینٹ	ینٹ	اتر
عجیب	اجیب	انوٹا	انوٹھا
ہانٹھ	ہانٹھ	سنتانہین	سنتانہین
ونل	ونل	کوہرا	کوہرا
فٹج	فٹج	گٹری	گٹری
کتھ	کتھ	بات	بات
ہوٹھ	ہوٹھ/خوشاک	سوخا	سوکھا
دوب	دوب	گڈھا	گڈھا
کھلاڑی	خیلوڈی	خیلادی	کھلاڑی
ٹراس	ٹراس	خاؤسی	کھانسی
میونڈ	میونڈ	گراس/نیوالا	نیوالا
اول	اول	غوسلا	گھونسلا
کوچہ	کوچہ	گلی	گلی
وگوو	وگوو	چٹائی	چٹائی
چند	چند	جیب	جیب
گاؤگان	گاؤ-گان	پشوشالا	پشوشالا

مختلف الفاظ مخالف الیفا

ویدھ شبدھ

کاشٹر	کاشٹر	ہندی	ہندی
نالہ موت	نالہ موت	آلینگن	آلینگن
انگٹھ	انگٹھ	انڈھرا	انڈھرا
حصہ بٹائے	حصہ بٹائے	بٹوارا	بٹوارا
واو	واو	آڈھی	آڈھی
مُشکل	مُشکل	کٹھن	کٹھن
حارانی	حارانی	اچمبا	اچمبا
ڈوٹھ	ڈوٹھ	اولے	اولے
دروڑی زنی ہٹ	دروڑی زنی ہٹ	جلتی ہوئی لکڑی	جلتی ہوئی لکڑی
دان	دان	چولھا	چولھا
وتہ ہاؤک/لیڈر	وتہ ہاؤک/لیڈر	نیٹا/مارگ درشک	نیٹا/مارگ درشک
تومل	تومل	چاول	چاول
امر	امر	امر	امر
شٹھ	شٹھ	ڈیٹھ	ڈیٹھ

لڑکا	लडक	लड़का	لڑکا
کُور	कूर	लड़की	لڑکی
پرتھ غار	पृछ गॉर	पूछताछ	پوچھتاچھ
چونڈ	चोन्ड	धूँघट	گھونگھٹ
تُوؤت	चुवोत	चौराहा	چوراہا
ہمسایہ	हमसायि	आस-पड़ोस	آس پڑوس
آبشار	आबशार	झरना	جھرنا
ثَم	चम	चमड़ी	چمڑی
زیرکاسے	जुर-कासय	मुंडन	مُنڈن
نچو	न्येचुव	बेटा	بیٹا
کُور	कूर	बेटी	بیٹی
یونہ	योनि	जनेऊ	جینوئیو
برات	बरात (येन्यवोल)	बरात/बारात	برات/بارات
تُر	तुर	झाड़ा	جھاڑا
ضلع	ज़िल	ज़िला	ضلع
زُون	ज़ून	चाँद	چاند
اَسْنِ گنڈن	असुन-गिंदुन	हँसी-मज़ाक	ہنسی۔مزاق
ڈاکو	डाकू	डाकू	ڈاکو

گڑٹے	ग्रट	चक्की	چکی
گاسہ	गासु	घास	گھاس
افتاب/سُورِ	आफताब/सिरिथि	सूरज/सूर्य	سورج/سورِ
پیر	बीरु	भीड़	بھیڑ
گلاب/گولاب	गुलाब/ग्वलाब	गुलाब	گلاب
ٹال مٹول	टालमटोल	टालमटोल	ٹال مٹول
آسمان	असमान	आकाश(आसमान)	آکاش (آسمان)
نار	नार	आग	آگ
سپر	सीर	ईट	اینیٹ
علاج	यलाज	उपचार/इलाज	اُپچار (علاج)
گھائی	घाटी	घाटी	گھائی
وَمبر	वुम्बुर	उम्र/आयु	عمر/آیو
ترجمہ	तर्जमु	अनुवाद	انوواد
پوت آنگن	पोत आँगुन	पिछवाड़ा (पिछला आँगन)	پچھواڈا (پچھلا آنگن)
کنیل	क्युल	कील	کیل
کاغذ	काकज़	कागज़	کاغذ
قلعہ	किल	किला	قلعہ

لب	लब	दीवार	دیوار
قدم	कदम	कदम	قدم
پیه	पयि	पहिया	پیه
پپڑی	पपडी	पपड़ी	پپڑی
پُشتانی	पुशतॉन्य	पुशतानी	پُشتانی
لٹ	लॅट	पूँछ	پونچھ
کھ	पख	पंख	پنکھ
دھ	वथ	रास्ता	راسته
خاه/कहित	खाह/खेत	खेत	कहित
कहान्दर	खांदर	विवाह	وواह
بيول	ब्योल	बीज	بيج
بارسات	हॉर्यसात	व्यथा	ويتهها
شام	शाम	शाम/संध्या	شام/سندھيا
ڈان	डॉन	डायन	ڈائين
چنده ژور	चन्दुचूर	जेबकतरा	جيب کترا
تالاب	तालाब	तालाब	تالاب
سہلاب	सँहलाब	बाढ़	بھاڈ
صبح	सुबह	सुबह	صبح

ڈفلی	डफली	डफली	ڈفلی
شکارى	शिकॉर्य	नाव/शिकारी	ناو/شكارا
لاؤ	लावु	फफूँदी	پھفودی
کڑ	कॅन्य	पत्थर	پتھر
تموکہ	तमोकु	तंबाकू	تمباکو
تریش	त्रेश	प्यास	پياس
دیوالی	दीवाँली	दीपावली	دیپاولی
نج	तुज	तिनका	تنکا
دشہار	दशहार	दशहरा	دشهره
دهج	दहेज	दहेज	دهج
خسرا	खसरा	खसरा	خسرا
دُپہار	दुपहॉर	दोपहर	دوپهر
دुकान	दुकान	दुकान	دوکان
گرد	गरुद	धूल	دھول
دوکھ	दोखु	धोखा	دوکھا
ناو	नाव	नाम	نام
لوکٹ شر	ल्वकुट शुर	शिशु	شیشو
بهانہ	बहानु	बहाना	بهانا

پوز	पोज	सत्य	ستہ
ساتھ	साथ	मुहूर्त	موہورت
شاہ	शाह	साँस	سانس
سُم	सुम	माँग	मांग
تُج / تتکھ	तिन्क/तुज	तिनका	तिन्का
قَابِل	कॉबिल	कौशल	कوشل
الہ بآنی	अलुबॉन्य	हल	हल
لوت	लोट	हल्का	हल्का
گزرُن	ग्रजुन	ललकार	ललकार
हوا	हवा	हवा	हवा
رب	रब	कीचड़	किچڑ
واو	वाव	आँधी	आंधी

بومبر	बोम्बुर	भँवरा	بھنورا
دونکھ - دونکھ	दोन्खु-दोन्खु	कहा-सुनी	کہا سنی
بانہ	बानु	बर्तन	برتن
کرایہ	किरायु	किराया/भाड़ा	کرایہ / بھاڑا
گگین	गुयुन	भूसा	بھوسا
توفہ	तोफु	भेंट	بھینٹ
بوچھ	बोछि	भूख	بھوکھ
سال	साल	दावत	دعوت
مکھوٹہ	मुखोट	मुखौटा	موکھوٹا
جنازہ / ارٹھی	जिनाजु	शवयात्रा	شوایاترا
مُجبت	म्वहबत	प्रेम	پریم
دل	दिल	हृदय/दिल	ہردی / دل
پھولون پوش	फवलुवुन पोश(टूर)	कली	کلی
ڈیر	डेर	ढेर	ڈھیر
زُکام	जुकाम	जुकाम	زُکام
لور	लूर	लाठी	لاٹھی
اُندی - پکھی	अन्ध-पँख्य	आस-पास	آس پاس
برنی	बरन्य	दहलीज	دہلیز

یہ سُنْد	यँमिसुन्द	जिसका	جِسکا
یگر	येम्य	जिसने	جِس نے
ٹ	चु	तू	تُو
تو	तोहय	आप	آپ
چون	च्योन	तेरा	تمہارا
ٹ	चु	तुम	تُم
چون	च्योन	तुम्हारा	تمہارا
ہ	बु	मैं	میں
میانی	म्याँन्य	मेरी	میری
میون	म्योन	मेरा	میرا
سہ	सु	वह	وہ
مے	मे	मुझे	مجھے
اَس	अस्य	हम	ہم
سانی	साँन्य	हमारी	ہماری
سون	सोन	हमारा	ہمارا
اَسکو	अमिस	इसको	اسکو
یمن	यिমন	इन्हें	انہیں
یہ	यि	यह	یہ

2. پر ناوت परुनावुत

काश्र	कॉशुर	हिंदी	ہندی
پانے	पानय	स्वयं	سویم
پن	पनुन	अपना	اپنا
پنڑ	पनुन्य	अपनी	اپنی
تہند	तिहुन्द	उनका	اُنکا
تمن	तिमन	उन्हें	اُنہیں
تمر	तँम्य	उसने	اُس نے
تس	तस	उसको	اُسکو
ہہ/سہ	हु/सु	वह	وہ
تمو	तिमव	उन्होंने	انہوں نے
کسند	कसुन्द	किसका	کس کا
کاٹہہ	कांह	कोई	کوئی
کیاہ	क्याह	क्या	کیا
کیٹہہ	कँह	कुछ	کچھ
کس	कुस	कौन	کون

सर्वनाम संरुनाम

کون	کوین	کانا	کانا
کوب	کوب	کوبڑا	گبڑا
کتھ کتول	کثکوتول	گپپی/باتوئی	گپپی
واریاہ	واریاہ	کई/انےک	انیک
ڈیول	ڈیول	ڈیلا	ڈھیلا
کھلہ	خول	خولا	کھلا
گیشوم	گیشوم	گہؤآ	گیہنوا
سون	سون	گہرا	گہرا
گوب	گوب	بھاری	بھاری
سخت	سخت	کٹین	کٹھن
زخمی	زخمی	غایل	غایل
رشوت خور	رشوت خور	رشوت خور	رشوت خور
پرزلون	پرزلون	چمکدار	چمکدار
ژوک موڈر	ژوک موڈر	چٹکیلا	چٹکیلا
پشل	پشل	چکنا	چکنا
کیھ	کیھ	ٹنڈا	ٹھنڈا
بوڈ	بوڈ	بڈا	بڈا
کھوڑبڈ	کھوڑبڈ	ڈرپوک	ڈرپوک

3. باؤت باووت

विशेषण وِشेशَن

کاشتر	کاشتر	ہندی	ہندی
حصہ در	ہیسدر	ہیسےدار	حصے دار
تھوڈ	ثوڈ	اُچا	اونچا
اڈلیوک	اڈلیوک	اڈھورا	اڈھورا
عجیب	اچیب	انوخا	انوکھا
آخری	اآخری	انتم	انتم
تاز	تاج	تاجا	تازہ
ذرخیز	زپجاऊ/زرخےز	زپجاऊ	اُپجاؤ و
اُتاوہ	زتاवल	زتاवला	اُتاولا
کُنے	کونو	اکےلا	اکیلا
نازک	نازوک	کومل	کومل
وَسْتھ	وَسِث	غٹیا	گھٹیا
کبٹھ	کبٹھ	کےسا	کیسا
کوپچ	کوپچ	کچھا	کچھا

مکیر	مॅकर्य	गंदा	گندا
تندرست	तंदरुस्त	तगड़ा	गंगड़ा
سیکھل	सेक्युल	रेतीला	रितीला
نجر	बंजर	बंजर	बंजर
ژھوٹ	छोट	बौना	बुना
گول	गोल	गोल	गोल
چالاک	चालाक	चालाक	चालाक
شوڪھ	शुख	गाढ़ा	गाڑھا
ہول	होल	टेढ़ा	ٹیڑھا
ہول-کول	होल-कोल	टेढ़ा-मेढ़ा	ٹیڑھا-میڑھا
لوت	लौत	धीमा	دھیما
رُت نفر	रुत नफर	भलामानस	بھلامانس
دڑوگ	द्रोग	महंगा	مہنگا
زوہاکہ	जुहाक	दुबला-पतला	دُبلا پتلا
مُحبتی / مڑھل	मँछयुल / महोबती	स्नेहमयी / प्रेमी	سنہمی / پریمی
ویوٹھ	व्योठ	मोटा	موٹا
زبر	ज़बर	अच्छा	اچھا
خوبصورت / حسین	हसीन / खूबसूरत	सुंदर	سُندر

کھوڑون	खोचवुन	डरावना	ڈراونا
گرم	गरम	गरम	گرم
سبٹھا	स्येठा	बहुत	بہت
نجر	बुजर	बुढापा	بُڑھاپا
رژھ کھنڈ	रछखँड	थोड़ा	تھوڑا
فٹ ووٹ	फुटवोट	छुटटा / रेजगारी	چھٹا / ریزگاری
دچھن	दँछुन	दायाँ	دایاں
کھوور	खोवुर	बायाँ	بایاں
امیر	अमीर	अमीर	امیر
زیاد	ज़्याद	अधिक	ادھک
بے شرم	बेशर्म	निर्लज्ज	نیرلج
نقلی	नकली	नकली	نقلی
سبٹھا زیاد	सेठाज़यादु	अधिक	ادھک
نَو	नँव	नई	نئی
پتیم	पतिम	पिछला	پچھلا
نیگ	न्युक	पतला	پتلا
کھلہ	खुल	चौड़ा	چوڑا
چھوٹ	छोट	फीका	فیکا

نیول	نیل	نیلا	نیلا
لپوڈر	لپوڈر	پیلا	پیلا
وانگزرنگ	واگننرنگ	بئنگنی	بئنگنی
ووژل	ووژول	لال	لال
سونہری	سونہرے	سوناہرا	سوناہرا
گیررنگ	گیررنگ	نارنگی	نارنگی
چھوٹ/سفید	چھوٹ/سفید	سفید	سفید
سبز	سبز	ہرا	ہرا

(ii). سواد/مزه
مجز/سواد

کاشر	کاشور	ہندی	ہندی
ژوک	چوک	خٹا	کھٹا
نؤنہ سیون	نؤن سون	فیکا	فیکا
موڈر	مؤدور	میٹھا	میٹھا
تڑوش	تڑوش	چٹپٹا	چٹپٹا
خبرکبھ	خبرکبھ	کسلا	کسلا

سواد
سواد

کول	کول	گؤگا	گؤگا
زپوٹھ	زپوٹھ	لمبا	لمبا
زہرپلہ	زہرپلہ	ویشیلا	ویشیلا
سہل	سہل	آسان/سرل	آسان/سرل
شرؤگ	شرؤگ	سستا	سستا
لوگٹ	لوگٹ	چھوٹا	چھوٹا
قائل	قائل	کوشال	کوشال
سیود	سیود	سیधा	سیधा

(i) رنگ
رنگ

کاشر	کاشور	ہندی	ہندی
کرہن	کرہن	کالا	کالا
کاژر	کاچور	بھورا	بھورا
گپہ شوم	گپہ شوم	ساںولا	ساںولا
گللابی	گولابھی	گولابی	گولابی

رنگ
رنگ

شے	शे	छह	چھ
ستھ	सथ	सात	सात
اٹھ	आठ	आठ	आठ
نو	नव	नौ	नौ
دہ	दह	दस	दस
زپرو / سفر	जीरो/सिफर	शून्य	شُنی
کاہ	काह	ग्यारह	گیارہ
باہ	बाह	बारह	بارہ
تڑواہ	त्रुवाह	तेरह	تیراہ
ژوداہ	चवदाह	चौदह	چوداہ
پندراہ	पंदाह	पंद्रह	پندراہ
شُرہ	शुराह	सोलह	سولہ
سداہ	सदाह	सत्रह	سترہ
ارداہ	अरदाह	अठारह	اٹھارہ
گنواہ	कुनवुह	उन्नीस	اُنیس
وہ	वुह	बीस	بیس
اکوؤ	अकुवुह	इक्कीस	اکیس
زٹوؤ	जुतोवुह	बाईस	باہیس

مڑ بدلیومت	मज़ बदल्योमुत	बेस्वाद (जिसका	بے سواد (جسکا
		स्वाद बदल गया हो)	سواد بدل گیا ہو)
ٹیوٹھ	टयोठ	कड़वा	کڈوا
نُونِ دار/نَمکین	नूनदार/नमकीन	नमकीन	نمکین
ٹیوٹھ تیز	टयोठ/तेज़	तीखा	تیکھا

संख्याएँ

(क)

گزند/اعداد (iii).
ग्रंदा/एदाद

गणन संख्याएँ
गन संख्यायें

काश्र	काशुर	हिंदी	ہندی
اکھ	अख	एक	ایک
ز	जु	दो	دو
تڑے	त्रे	तीन	تین
ژور	चोर	चार	چار
پانڑھ	पाँछ	पाँच	پانچ

اکہ تا جی	اکھتاو جی	इकतालीस	اکتالیس
دوے تا جی	دویتاو جی	बयालीस	بیالیس
تہیہ تا جی	تہیتاو جی	तैंतालीस	تینتالیس
ژویہ تا جی	چویہتاو جی	चवालीस	چوالیس
پانژہ تا جی	پانچتاو جی	पैंतालीस	پنتالیس
شہیہ تا جی	شہیتاو جی	छियालीस	چھیالیس
ستہ تا جی	ساتتاو جی	सैंतालीस	سینتالیس
ار تا جی	اڑتاو جی	अड़तालीस	اٹھتالیس
کنونزہ	کونو وڙاھ	उनचास	اُنچاس
پنژہ	پنچاھ	पचास	پچاس
اکونزہ	اکھ وڙاھ	इक्यावन	اکاون
دوونزہ	دو وڙاھ	बावन	باون
تروونزہ	ترو وڙاھ	तिरपन	ترپن
ژونزہ	چو وڙاھ	चौवन	چوون
پانژونزہ	پانچ وڙاھ	पचपन	پچھ پن
شونزہ	شھ وڙاھ	छप्पन	چھپن
ستونزہ	سات وڙاھ	सत्तावन	ستاون
ارونزہ	اڑ وڙاھ	अट्ठावन	اٹھاون

ترووہ	ترووھ	तेईस	تیس
ژووہ	چووھ	चौबीस	چوہیس
پنژہ	پنچھ	पच्चीस	پچیس
شہوہ	شھتھ	छब्बीस	چھہیس
ستوہ	ساتھ	सत्ताईस	ستہیس
اٹھوہ	اٹھھ	अट्ठाईस	اٹھہیس
گن ترہ	کونھ	उनतीस	اُنتیس
ترہ	تھ	तीस	تیس
اکترہ	اکھتھ	इकतीस	اکتیس
دویہ ترہ	دویتھ	बत्तीस	بتیس
تہیہ ترہ	تہیتھ	तैंतीस	تہیتیس
ژویہ ترہ	چویہتھ	चौतीस	چوہیتیس
پانژہ ترہ	پانچتھ	पैंतीस	پہیتیس
شہیہ ترہ	شہیتھ	छत्तीस	چھہیتیس
ستہ ترہ	ساتھ	सैंतीस	سہیتیس
ارترہ	اڑتھ	अठतीस	اٹھتیس
گن تا جی	کونتاو جی	उनतालीस	اُنتالیس
ژتھی	چھتھ	चालीस	چالیس

ستہ ستھ	ساتسतथ	सतहत्तर	स्तन्तھر
ار ستھ	अरुसतथ	अठहत्तर	अठ्ठहत्तर
گنہ شیٹھ	कुनशीथ	उनासी	अनासी
शीٹھ	शीथ	अस्सी	असी
اکہ شیٹھ	अकुशीथ	इक्यासी	इक्यासी
دُشیٹھ	दुशीथ	बयासी	बियासी
त्रु شیٹھ	त्रुशीथ	तिरासी	त्रियासी
त्रु شیٹھ	चुशीथ	चौरासी	चौरासी
पान्त्रु شیٹھ	पाचुशीथ	पचासी	पचासी
शु شیٹھ	शुशीथ	छियासी	छियासी
ستہ شیٹھ	सतुशीथ	सतासी	स्तयासी
ار شیٹھ	अरुशीथ	अठासी	अठ्यासी
کنہ نمٹھ	कुननमथ	नवासी	नवासी
نمٹھ	नमथ	नब्बे	नोवे
اکہ نمٹھ	अकुनमथ	इक्यानवे	इक्यानवे
دُ نمٹھ	दुनमथ	बयानवे	बयानवे
त्रु نمٹھ	त्रुनमथ	तिरानवे	त्रयानवे
त्रु نمٹھ	चुनमथ	चौरानवे	चौरानवे

گنہ ہاٹھ	कुनहॉठ	उनसठ	अंसठ
शीٹھ	शेठ	साठ	साठ
اکہ ہاٹھ	अकुहॉठ	इकसठ	इकसठ
दु ہاٹھ	दुहॉठ	बासठ	बासठ
त्रु ہاٹھ	त्रुहॉठ	तिरसठ	त्रिसठ
त्रु ہاٹھ	चुहॉठ	चौसठ	चौसठ
पान्त्रु ہاٹھ	पाचुहॉठ	पैंसठ	पैंसठ
شہ ہاٹھ	शुहॉठ	छियासठ	छियासठ
ستہ ہاٹھ	सतुहॉठ	सइसठ	सइसठ
ار ہاٹھ	अरुहॉठ	अइसठ	अइसठ
گنہ ستھ	कुनसतथ	उनहत्तर	अन्तर
ستھ	सतथ	सत्तर	सत्तर
اکہ ستھ	अकुसतथ	इकहत्तर	इकहत्तर
दु ستھ	दुसतथ	बहत्तर	बहत्तर
त्रु ستھ	त्रुसतथ	तिहत्तर	त्रिहत्तर
त्रु ستھ	चुसतथ	चौहत्तर	चौहत्तर
पान्त्रु ستھ	पाचुसतथ	पचहत्तर	पचहत्तर
شہ ستھ	शुसतथ	छिहत्तर	छिहत्तर

ترتیب وار گزند
ترتیب وار گزند

(خ)

क्रम सूचक संख्याएँ
क्रम सूचक संख्याएँ
क्रम सूचक संख्याएँ
क्रम सूचक संख्याएँ

کاشر	कॉशुर	हिंदी	ہندی
گوڈنگ	गोडुङ्ग	पहला	پہلا
دویم	दोयुम	दूसरा	دوسرا
تریم	त्रेयुम	तीसरा	تیسرا
ژورم	चूरिम	चौथा	چوتھا
پانزیم	पुञ्जिम	पाँचवाँ	پانچوا
شیم	शयिम	छठा	چھٹا
سٹیم	सँत्तिम	सातवाँ	ساتواں
اٹھم	अठमि	आठवाँ	آٹھواں
نوم	नँविम	नौवा	نواں
دہم	दँहिम	दसवाँ	دسواں

پانزمتھ	पांचनमथ	पचानवे	پچانوے
شہمتھ	शुँनमथ	छियानवे	چھیانوے
ستہمتھ	सतुनमथ	सतानवे	ستانوے
ارمتھ	अरुनमथ	अठानवे	اٹھانوے
نممتھ	नमुनमथ	निन्यानवे	نینانوے
ہتھ	हथ	सौ	سؤ
ساس	सास	हज़ार	ہزار
لچھ	लछ	लाख	لاکھ
کرور	करोर	करोड़	کروڑ
ارب	अरब	अरब	ارب
کھرب	खरब	खरब	کھرب

4. تری کڑاوت تہرے کراوت

کریا
کریا

(i) سکرک کریا

کاشتر	کاشور	ہندی	ہندی
بیون کرنا	بھون کرنا	الگ کرنا	الگ کرنا
وسن	کھسنا	اترنا	اترنا
کھسن	کھسنا	چڑھنا	چڑھنا
پراٹن	پراٹنا	اٹھانا	اٹھانا
گڑکناؤن	گڑکناؤن	اٹھانا	اٹھانا
کھڑا کرنا	کھڑا کرنا	کھڑا کرنا	کھڑا کرنا
(وودنہ تھاون)	(وودنہ تھاون)		
پھرن	پھرن	اٹھانا	اٹھانا
کشن کرنا	کشن کرنا	کھولنا	کھولنا
کماؤن	کماؤن	کمانا	کمانا
ٹن	ٹن	کاٹنا	کاٹنا

(گ)

کسر/حصہ
کسر/حصہ

بھینسچک سنکھیا
بھینسچک سنکھیا

کاشتر	کاشور	ہندی	ہندی
پاو	پاو (چوریم ہیس)	پاو (چوٹھائی)	پاو (چوٹھائی)
اؤڈ	اؤڈ	اٹھانا	اٹھانا
دوئن	دوئن	پائنا	پائنا
سواد	سواد	سوا	سوا
ڈوڈ	ڈوڈ	ڈوڈ	ڈوڈ
دوونہ ز	دوونہ ز	پائنا دو	پائنا دو
سواد ز	سواد ز	سوا دو	سوا دو
ڈاے	ڈاے	ڈاے	ڈاے
دوونہ تڑے	دوونہ تڑے	پائنا تین	پائنا تین
سواد تڑے	سواد تڑے	سوا تین	سوا تین
ساڈہ تڑے	ساڈہ تڑے	ساڈہ تین	ساڈہ تین
دوونہ ژور	دوونہ ژور	پائنا چار	پائنا چار

تراؤن	त्रावुन	छोड़ना	चھوڑنا
زُلُن	ज़लुन	छीलना	چھیلنا
ووزناؤن	वुज्जनावुन	जगाना	جگانا
زیئُن	ज़्येनुन	जीतना	جیتنا
داندواؤن	दांद वायुन	जोतना	جوتنا
تھپےئین	थॅपिनियुन	झपटना	چھپٹنا
واؤن	वालुन	उतारना	اُتارنا
گلوگلو گروٹھُن	गल्य-गल्य गछुन	खजाना	کھجانا
الوند تراؤن	अलोद त्रावुन	टाँगना	ٹانگنا
اویزان تراؤن	अवेज़ान त्रावुन	लटकाना	لٹکانا
چسپان کرُن	चॅसपा करुन	चिपकाना	چپکانا
ڈاؤن	डालुन	डालना	ڈالنا
پھٹے راؤن	फुटरावुन	टुकड़े करना	ٹکڑے کرنا
للہ ناؤن	ल्लनावुन	झुलाना	جھلانا
ٹھانہ تھاؤن	ठानु थावुन	ढकना	ڈھکنا
پتھر تراؤن	पथर त्रावुन	गिराना	گیرانا
ؤشناؤن	वुशनावुन	गर्म करना	گرم کرنا
زُلُن	ज़लुन	छीलना	چھیلنا

کتنن	कतुन	कातना	کاتنا
ژٹین	चेटुन	कूटना	کوٹنا
لئے موٹجے کرُن	लतुम्वांजि करुन	रौंदना	روندنا
ٹھک ٹھک کرُن	ठुकठुक करुन	खटखटाना	کھکھٹانا
کھپون	ख्योन	खाना	کھانا
گنز اؤن	गंज़रावुन	गिनना	گیننا
کرُن	करुन	करना	کرنا
ووڈ راؤن	वडुरावुन	गाड़ना	گاڈنا
لتھناؤن	लिथुनावुन	घसीटना	گھسیٹنا
(کھکھر دین)	(खखुर दिन्)		
ٹرس دین	त्रुस दॅयुन	चुभोना	چھوونا
کھسُن	खसुन	चढ़ना	چڑھنا
چکاؤن	चमकावुन	चमकाना	چمکانا
مڑ وچھن	मज़ वुछुन	चखना	چکھنا
زُلُن	ज़लुन	नोंचना	نوںچنا
چپُرُن	चीरुन	चीरना	چیرنا
چھکراؤن	छॅकरावुन	बिखेरना	بکھیرنا
یلہ تراؤن	यलु त्रावनावुन	छुड़वाना	چھڈوانا/چھوڈوانا

تراؤن	त्रावुन	गिराना	गिराना
ڈیہ ڈاس کرُن	डुबडास करुन	उजाड़ना	अजाड़ना
ؤزناؤن	वुज्जनावुन	जगाना	जगाना
وُن	वटुन	लपेटना	लपटना
مشراؤن	मशरावुन	बुलाना	बहुलाना
کتھ کرُن	कथ करन्य	बोलना	बोलना
ژلہ راؤن	चलुरावुन	भगाना	भगाना
برُن	बरुन	भरना	भरना
پھڑاؤن	फुटरावुन	तोड़ना	तोड़ना
ژلُن	चलुन	भागना	भागना
منگُن	मंगुन	माँगना	माँगना
مانجُن	मांजुन	माँजना	माँजना
مانُن	मानुन	मानना	मानना
مارُن	मारुन	मारना	मारना
وُن	वनुन	कहना	कहना
لڑاؤ تئنی	लडॉय तुलुन्य	लड़ाना	लड़ाना
لُون	लिवुन	लीपना	लीपना
لیکھن	लेखुन	लिखना	लिखना

تھھ کرُن	थफ करुन्य	थामना	थामना
دورُن	दोरुन	दौड़ना	दौड़ना
چھلُن	छलुन	धोना	धोना
بورلُون	बोर लँदुन	लाँघना	लाँघना
میُن	म्येनुन	नापना	नापना
کڈُن	कडुन	निकालना	निकालना
نمُن	नेमुन	झुकना	झुकना
نوم راؤن	नोमरावुन	झुकाना	झुकाना
کھولو کرُن	ख्वलुव करुन	खँगालना	खँगालना
ژھنُن	छनुन	पहनना	पहनना
پراُن	प्रारुन	प्रतीक्षा करना	प्रतीक्षा करना
ہزم کرُن	हँजम करुन	पचाना	पचाना
پُرُن	परुन	पढ़ना	पढ़ना
ڈیہ پھرُن	दुब फिरुन	पलटना	पलटना
پُشُن	पिशुन	पसीना	पसीना
واتُن	वातुन	पहुँचना	पहुँचना
ووتھر اؤن	व्वथुरावुन	पोंछना	पोंछना
پوُرُن	पूजुन	पूजना	पूजना

کھٹکنا	खटकना	खटकना	कहकना
پیون	प्योन	गिरना	गिरना
گڈرن	गुजरुन	गुजरना	गुजरुन
راؤن	रावुन	खोना	कहोना
پشپن	पशपुन	टपकना	टपकना
ژھرٹ ژھرٹ کرپنی	छटछठ करुन्य	छटपटाना/तड़पना	चहटपटाना (तरपना)
اثر گروہٹن	असर गँछुन	छू जाना	चहो जाना
سنہ لکن	सन लगुन	झुँझलाना	जहलाना
اتھ پٹھرتارنی	अथप्येठ तौरुन्य	ठगा जाना	ठगा जाना
صیجاب سپدن	सेहतयाब सपदुन	पुन:स्वस्थ होना	पुनाह सुस्थ होना
کھوژن	खोचुन	डरना	डरना
توت گروہٹن	तौत गछुन	गर्म होना	गर्म होना
ڈلہ تراؤن	डुल त्रावुन	लुढ़कना	लुढ़कना
پھولن	फवलुन (फलुन)	खिलना	कहलना
تڈپن	तड़पुन	फड़फड़ाना	फहड़फहड़ाना
ختم گروہٹن	खतम गछुन	मित जाना	मित जाना
دغ ووہڑی	दग व्वथुन्य	दर्द होना	दरद होना
سنن	सुनुन	धँसना	धहसना

روب کړن	रोब करुन	डॉटना	डॉटना
کش کڈن	कश कडुन	दूर फेंकना	दूर फेंकना
وچھن	वुछुन	देखना	देखना

لازمی کز او ت (ii). लॉज्यमी क्रावुत

अकर्मक क्रिया अकर्मक क्रिया

काशुर	कॉशुर	हिंदी	पिन्दी
گٹھ گروہٹن	गुठ गछुन	अटकना (खाना)	अठकना (कहाना)
کھر	खुर/उलजन	उलझना	अलझना
غاب گروہٹن	गाँब-गछुन	अस्त होना	अस्त होना
و جاؤن	वुजाडुन	उजड़ना	अजड़ना
گاش یون	गाश युन	उजाला	अजाला होना
گرکن	ग्रकुन	उबलना	अबलना
بون	बवुनँ	उपजना	अपजना
ژیف یون	च़ेफ हँयन	कचोटना	कचोटना
دندکراونی	दन्दटकरुन्य	ठिठुरना	ठिठुरना

5. لگہ باش لگ باہ

کاشتر	کॉशुर	हिंदी	ہندی
بڑوٹھہ گن	ब्रौहकुन	आगे	آگے
تھپری	चीरय	देर से	دیر سے
آخر کار	आखरकार	आखरकार	آخر کار
رژھ کھنڈ	रछ खंड	थोड़ा-सा	تھوڑا سا
اوتر	ऊतरु	परसों (बीता हुआ)	پرسوں (بیٹا ہوا)
وئی	वुन्य	अभी	ابھی
از	अज़	आज	آج
ازکل	अज़कल	आजकल	آجکل
ہورکن/ہوکن	हौकुन/होरकुन	उधर	اُدھر
گئے زون	कुनुय ज़ोन	अकेला	اکیلا
کور/کوٹ گن	कोर/कोतकुन	किस तरफ	کس طرف
کم	कम	कम	کم
کتھ/کتھ کنی	किथु/किथुकन्य	कैसे	کیسے

نمنہن	नेमुन	झुकना	جھکنا
واتن	वातुन	पहुँचना	پہنچنا
پکن	पकुन	पकना	پکنا
ہوشیار گروٹھن	हुशार गछुन	जागना	جاگنا
پھٹن	फुटुन	टूटना	ٹوٹنا
مند چھن	मंदछुन	संकोच करना	سنکوچ کرنا
ژور ژورن	चूरि रोजुन	छिपना	چھپنا
موکلن	म्वकलुन	समाप्त होना	سامپت ہونا
نار زیون	नार ज्येवुन	सुलगना	سُلگانا
راؤن	रावुन	खो जाना	کھوجان

سیٹھا	स्येठा	अधिक	ادھک
موقعہ	म्वाक	अवसर	اوسر
نزدیک	नज़दीख	समीप	سمیپ
پوت گن	पोतकुन	पीछे	پیچھے
تہ	ति	भी	بھی
کاکڑ کتھ	कॉल्यकेथ	परसों (आने वाला)	پرسوں/آنے والا
اپور	अपोर	पार	پار
زور	ज़ोर	ज़ोर से	زور سے
پگاہ	पाह	कल (आने वाला)	کل (آنے والا)
اندر	अंदर	अंदर	اندر
اڑھ-نیر	अँछ-न्यर	अंदर-बाहर	اندر-باہر
ہیور/ہیری	हयोर/हर्य	ऊपर	اوپر
پیتہ	यँति	इधर	ادھر
وٹکین	वुन्युक्येन	इस बार	اس بار
اور-پور	ओरु-योर	इधर-उधर	ادھر-اُدھر
پورگن/پوگن	योर कुन/योकुन	इस ओर	اس اور
پیتہ	यँति	यहाँ	یہاں
رائی منزی	राँत्य मंजी	रातों-रात	راتوں-رات

کیٹھ	क्युथ	कैसा	کیسا
کتہ تام	कति ताम	कहीं	کہیں
کر	कर	कब	کب
گنہ گنہ وز	कुनि-कुनि विज़ि	कभी-कभी	کبھی-کبھی
کیشہ	कँह	कुछ	کچھ
جلجل	जल-जल	जल्दी से	جلدی سے
پیلہ	येलि	जब	جب
پورگن	योरकुन	जिस ओर	جس اور
یمہ وقتہ	यमि वक्तु	जिस समय	جس سے
اُپڑ	अपुज़	झूठ	جھوٹھ
دور	दूर	दूर	دور
تھے وز	तमीविज़ि	तब	تب
بروٹھ گن	ब्रौहकुन	आगे	آگے
طرف	तरफ	तरफ	طرف
بون	ब्वन	नीचे	نیچے
جل جل	जल-जल	तुरंत	تُرنت
تمہ وز	तमि विज़िय	उस समय	اُس سے
رژھ کھنڈ	रछ खंड	थोड़ा-सा	تھوڑا سا

پوت جا پوت جا

سंबंधसूचक संबंधसूचक

काँशुर	हॉशुर	हिंदी	पिंदी
होरुग्न / होरुग्न	होकुन / होकुन	उस ओर	अस ओर
वजे	वजेह	कारण	कारन
यूत	यूत	जितना	जतना
तोकुन	तोकुन	वहाँ की तरफ	वहाँ की तरफ
बुन कुन	बुन-कुन	नीचे की ओर	नीचे की ओर
खापर	खातर	के लिए	के लिए
पत	पत	बाद में	बाद में
योरकुन / योरकुन	योरकुन / योरकुन	इस ओर	इस ओर
सुत्य	सुत्य	के साथ	के साथ
सुत्य-सुत्य	सुत्य-सुत्य	साथ ही साथ	साथ ही साथ
तोताम	तोताम	तक	तक
ब्रोहकुन	ब्रोहकुन	आगे	आगे

रातھ کتھ	राथ कियुत	रात को	रात को
लوت لوت	लौत-लौत	धीरे	धीरे
रातھ	राथ	कल (बीता हुआ)	कल (बीता हुआ)
दوه ديش	दोहदिश	नित्य	नित्य
तोताम	तोताम	तब तक	तब तक
सح	सही	सही	सही
पोज़	पोज़	सच	सच
ब्रोहकुन	ब्रोहकुन	सामने	सामने

8. حَاراً نِي الْفَاظِ हॉरॉनी अलफाज़

विस्मयादिबोधक وَسَمِعٌ وَبُودِك

کاشُر	कॉशुर	हिंदी	ہندی
بے مثال	बेमिसाल	अदभुत!	ادبھت
اوہو-اوے	ओहो - ओए	ओहो - होए!	اوھو-اوے
مَاجَاے	माँजाँय!	ओ माँ!	او ماں
اوہ	ओह!	ओह!	اوہ
ہاے	हाय!	हाय!	ہاے
کتھ کتر	किथुकँन्य	कैसे	کیسے
واہ	वाह!	वाह!	واہ
چھی	छी!	छी!	چھی
سبٹھا جان	सेठा जान!	बहुत अच्छे!	بہت اچھے
ضرور	ज़रूर	पक्का!	پکا
بچور	बिचोर	बेचारा	بیچارا
پوڑ	पोज़	सच!	سچ

7. بَدْرِي بَدْرِي

समुच्चयबोधक समुच्चिये बुदक

کاشُر	कॉशुर	हिंदी	ہندی
تیلہ	तेल	तो	تو
مگر	मगर	किंतु/परंतु/लेकिन	کنتو/پرنتو/لیکن
تا کہ	ताकि	ताकि	تا کہ
نہ	न	नहीं	نہیں
بلکہ	बल्कि	बल्कि	بلکہ
پتہ	पतु	फिर	پھر
اگر	अगर	अगर/यदि	اگر/یڈی
بیٹلہ زن	यँलिज़न	यद्यपि	یڈی یڈی
تکلیا ز	तिक्क्याज़ि	इसलिए	اسلئے
بیٹہ	बेयि	और	اور
یا	या	या	یا

عام ہدایت 9. आम हिदायत

सामान्य निर्देश सामान्य निर्देश

कॉशुर	हिंदी	ہندی	کاشغر
اندر اٹن چھ منع	अन्दर अचुन छु	अंदर आना मना है	اندر آنا منع ہے
	मनाह		
बुथि छु सुपीड ब्रेकर	आगे गतिरोध है	आगे गतिरोध है	آگے گتہ رودھ ہے
वनवे	इकतरफ रास्ता	इकतरफ रास्ता	اک طرفہ راستہ
इशतिहार मु लगाविव	इशेतहार न लगाएँ	इशेतहार न लगाएँ	इستہار نہ لگائیں
यथ लगाविव्यव नु	इसे हाथ न लगाएँ	इसे हाथ न लगाएँ	اسے ہاتھ نہ لگائیں
अथु			
होनियन निशि खबरदार	कुत्तों से सावधान	कुत्तों से सावधान	کتوں سے ساودھان
द्रमनस प्यठ	घास पर न चलें	घास पर न चलें	گھاس پر نہ چلیے
पॅकिज्यव नु			
चंदु चूरन निशि	जेबकतरों से	जेबकतरों से	جیب کتروں سے
खबरदार	सावधान	सावधान	साودھان

शाबाश!	शाबाश!	शाबाश!	शाबाश
छु	हैं!	हैं!	ہے
बिसमलाह/ हरे ॐ	हरे!	हरे!	ہرے
हे खवदाया/ ही	हे प्रभु!	हे प्रभु!	ہے پر بھو
भगवान			
रुत	अच्छा!	अच्छा!	اچھا

پوش تڑی زبونہ	पोश चॅटञ्च नु	कृपया फूल न तोड़ें	کر پیا پھول نہ توڑیں
تھ جا یہ چھ	यथ जायि छु एकसीडन्ट	दुर्घटना संभावित	دور گھٹنا سمبھوت
اکسڈینٹ گڑھنگ	गल्लनुक अन्देश-खबरदार	क्षेत्र	کھیتیر
اندریشہ-خبردار			
گاڑی پکنا وودار	गाँड्य पकनाँविव	गाड़ी धीरे चलाएँ	گاڑی دھیرے چلائیں
وار	वारु वारु		
گاڑی چلاوان	गाँड्य चलावान	गाड़ी चलाते समय	گاڑی چلاتے سمے
چلاوان کر زبونہ	चलावान कर्यञ्ज्यव	मोबाइल का प्रयोग	موبائل کا پر یوگ
موبائل استعمال	नु मोबाइलुक	न करें	نہ کریں
	इस्तिमाल		
ماجرہ زبونہ گڑھ برون	माजि ज़ेवि गळि	मातृभाषा का	मातर بھاشا کا سامان
لول	बरुन लोल	सम्मान करे	کریں
دوپہیل گاڑی	दुप्यहल गाँड्य	दुपहिया वाहन	دوپہیا واہن
چلاونہ وز گڑھ	चलवानु विज़ि	चलाते समय	چلاتے سمے
ہیلیمیٹ لاء گز	गळि हेलमेट	हैलमेट का प्रयोग	ہیلیمٹ کا پر یوگ
	लागुन्य	करें	کریں

وار وار پکو	वारु वारु पकिव	धीरे चलें	دھیرے چلیں
کھوڑ پکو	खवोवुर पकिव	बाएँ चलें	باہیں چلیں
دچھن پکو	दँछुन पकिव	दाएँ चलें	داهیں چلیں
اندر اٹن چھ منع	अंदर अचुन छु मनाह	प्रवेश निषेध	پرولیش نشید
پیٹہ مہ تر او	येतयि मु त्राँविव	यहाँ कूड़ा न डालें	یہاں کوڈانہ ڈالیں
ژھوٹھ	छ्वठ		
پیٹہ تر او زبونہ	येत्यथ त्राँवञ्ज्यव नु	यहाँ न थूकें	یہاں نہ تھو کے
تھو کھ	थ्वोख		
پیٹہ تھ او زبونہ	येत्तथ थविज्जेव नु	यहाँ वाहन खड़ा न	یہاں واہن کھڑا نہ
گاڑی	गाँड्य	करें	کریں
لانہ منز روز کھڑا	लॉनि मंज़ रोज़	लाइन में जाकर	لائن میں جا کر
	खड़ा	खड़े हो	کھڑے ہو
سکر یٹ چون چھ	स्प्रिट च्योन छु	धूम्रपान निषेध	دھومر پان نشید
منع	मनाह		
ہارن بجاوڑی چھ	हारन बजावुन्य छे	हॉर्न बजाना मना है	ہارن بجانا منع ہے
منع	मनाह		
کام چھ چلان	कॉम छि चलान	कार्य प्रगति पर है	کار پر گتی پر ہے

ٹراؤفک قانون	ٹریفک کوئونن	یا تا یا تا نیوموں کا	یا تا یا تا نیوموں کا
ہڈگرواحترام	ہند کوریک	پالن کریں	پالن کریں
	آہتریرام		
بٹھ چھ اُنی موڈ	بٹھ ھو ائنی-موڈ	آگے اندھا موڈ ہے	آگے اندھا موڈ ہے
کاونٹر پٹھ نیرنہ	کانوٹر پٹھ نیرن	کریپا کاونٹر	کریپا کاونٹر
برونڈ گنز او زیو	برونڈ گنز او زیو	چھوڑنے سے پہلے	چھوڑنے سے پہلے
نوٹ / روپیہ	نوٹ / روپیہ	نوٹ گن لے	نوٹ گن لے
پن سامانہ گرو	پن سامانہ گرو	کریپا اپنا سامان	کریپا اپنا سامان
یتین جمہ	یتین جمہ	یہاں جمع کریں	یہاں جمع کریں
		کریں	کریں
خور بانہ کڈ زیو	خور بانہ کڈ زیو	کریپا جو تا یہاں	کریپا جو تا یہاں
یتیتھ	یتیتھ	اُتاریں	اُتاریں
سواری چھ پنہنس	سواری چھ پنہنس	سواری اپنے	سواری اپنے
سامانس پائے ذمہ	سامانس پانے ذمہ	سامان کے لیے	سامان کے لیے
وار	جیموار	جیمہ دار ہے	سویم ذمہ دار ہے

